

**Δ/ΝΣΗ: ΜΗΤΡΩΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ: ΜΗΤΡΩΟΥ / Υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ.**
Πληροφορίες: ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ ΑΡΓΥΡΙΟΣ
Τηλέφωνο: 2103382213
Fax: 2103617217
E-mail: aargyropoulos@acci.gr

Αθήνα, 19/09/2019
Αριθ.Πρωτ.: 1714190

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Καταχώρισης στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.), στοιχείων της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία **«SPECIFAR ΑΒΕΕ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΧΗΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ».**

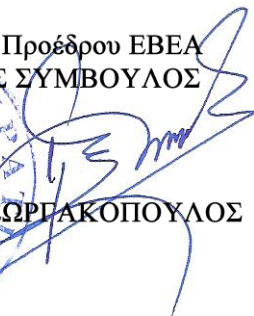
Την **19/09/2019** καταχωρίστηκαν στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) τα κατωτέρω στοιχεία της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία **SPECIFAR ΑΒΕΕ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΧΗΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ**, το διακριτικό τίτλο SPECIFARABEE και αριθμό ΓΕΜΗ **228201000**:

Α) Με Κωδικό Αριθμό Καταχώρισης 1863184 οι εγκεκριμένες από την **18/09/2019** Τακτική Γενική Συνέλευση οικονομικές καταστάσεις με τις σχετικές εκθέσεις όπου από την κείμενη νομοθεσία απαιτούνται για τη χρήση 01/01/2018 έως 31/12/2018.

Β) Με Κωδικό Αριθμό Καταχώρισης 1863185 η από **18/09/2019** απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης σύμφωνα με την οποία ορίστηκαν για τον έλεγχο των Οικονομικών καταστάσεων της χρήσης από 01/01/2019 έως 31/12/2019:

- Η ελεγκτική εταιρεία **«ΠΡΑΙΣΓΟΥΩΤΕΡΧΑΟΥΣΚΟΥΠΕΡΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ»**, Α.Φ.Μ. 094399907, Αρ. ΓΕΜΗ 1520401000 και Δ/ση : Λ. ΚΗΦΙΣΙΑΣ 268, ΧΑΛΑΝΔΡΙ, με αριθμό μητρώου ΣΟΕΛ 113.

«Η καταχώριση έγινε, μετά από τυπικό έλεγχο (έλεγχο πληρότητας), σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 9, παράγρ. 2, του Ν. 4548/2018 (ΦΕΚ 104/Α) και την Οδηγία με ΑΔΑ: 647Θ465ΧΙ8-ΞΦ5 (αρ. πρωτ. 141372/ 28-12-2018) της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου & Προστασίας Καταναλωτή, σε συνδυασμό με τις διατάξεις του Ν.3419/2005 όπως ισχύει».

Με Εγτολή Προέδρου ΕΒΕΑ
Ο ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Η γνησιότητα του παρόντος μπορεί να επιβεβαιωθεί από το <https://www.businessregistry.gr/publicity.aspx>

Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου Χρήσης 2018

Το 2018 η “SPECIFAR A.B.E.E. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΧΗΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ” (η Εταιρία) πέτυχε στους οικονομικούς και επιχειρηματικούς στόχους που είχαν τεθεί για τη συγκεκριμένη χρήση αλλά και ως μέρος της συνολικής μακροπρόθεσμης στρατηγικής της, παρά τη δύσκολη οικονομική συγκυρία στην οποία βρίσκεται η κάθε μορφής οικονομική δραστηριότητα στην Ελλάδα.

Τα κέρδη χρήσης προ φόρων αυξήθηκαν το 2018. Παρά τη μείωση των πωλήσεων τα κέρδη της χρήσης από την δραστηριότητα της Εταιρίας δεν μειώθηκαν διότι αναλογικά συγκρατήθηκαν σε χαμηλότερα επίπεδα τα έξοδα.

Όσον αφορά τη δραστηριότητα της Εταιρίας στην ελληνική αγορά, το επιχειρησιακό αποτέλεσμα κρίνεται ως ιδιαίτερα θετικό καθώς η στρατηγική μας προσαρμόστηκε επιτυχώς στις συνεχιζόμενες αλλαγές τόσο στο γενικό οικονομικό περιβάλλον όσο και στο χώρο της υγείας.

Η Εταιρία μας συνεχίζει να θεωρεί πως το νέο πλαίσιο που διαμορφώνεται θα ευνοήσει εταιρίες παραγωγής ή/και εμπορίας γενόσημων προϊόντων, η αύξηση της συνταγογράφησης των οποίων θα συμβάλει στον περιορισμό της φαρμακευτικής δαπάνης. Τα πλάνα της διοίκησης στην στρατηγική επικοινωνία που ακολουθείται εναρμονίζονται πλήρως με τις παραπάνω εξελίξεις.

Το μακροοικονομικό και χρηματοοικονομικό περιβάλλον στην Ελλάδα εμφανίζει συνεχή σημάδια σταθεροποίησης, ωστόσο εξακολουθεί να υπάρχει αβεβαιότητα.

Η Διοίκηση εκτιμά συνεχώς τον πιθανό αντίκτυπο τυχόν αλλαγών στο μακροοικονομικό και χρηματοπιστωτικό περιβάλλον στην Ελλάδα έτσι ώστε να εξασφαλίσει ότι θα ληφθούν όλες οι απαραίτητες ενέργειες και τα μέτρα προκειμένου να ελαχιστοποιηθούν οι τυχόν επιπτώσεις στις δραστηριότητες της Εταιρίας στην Ελλάδα. Η Διοίκηση δεν είναι σε θέση να προβλέψει με ακρίβεια τις πιθανές εξελίξεις στην ελληνική οικονομία, ωστόσο με βάση την αξιολόγησή της, έχει καταλήξει στο συμπέρασμα ότι δεν απαιτούνται πρόσθετες προβλέψεις απομείωσης των χρηματοοικονομικών και μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων της Εταιρίας κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ

Η Διοίκηση της Εταιρίας παρακολουθεί συστηματικά, αξιολογεί και λαμβάνει συγκεκριμένα μέτρα για την αντιμετώπιση των κινδύνων που ενδεχομένως να παρουσιαστούν και συνδέονται με: τιμές αγοράς πρώτων υλών, καυσίμων και ενέργειας, προσδιορισμός εύλογων αξιών, ρευστότητα και εξασφάλιση ταμειακών διαθεσίμων, χρηματοοικονομικό περιβάλλον, πιστοληπτική ικανότητα πελατών και λοιπών χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, ευαισθησία στη διακύμανση των συναλλαγματικών ισοτιμιών. Οι πολιτικές της εταιρίας σε σχέση με τους κινδύνους αυτούς αναλύονται παρακάτω στη Σημείωση 3 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Η Διοίκηση εκτιμά ότι οι προαναφερόμενοι κίνδυνοι δεν επηρεάζουν ουσιαστικά την χρηματοοικονομική θέση, τα αποτελέσματα και τις ταμειακές ροές της Εταιρίας.

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Στο πλαίσιο της προσέγγισής μας στην εταιρική υπευθυνότητα, αναγνωρίζουμε και ιεραρχούμε συστηματικά τα περιβαλλοντικά θέματα που συνδέονται με τις δραστηριότητές μας και τα οποία ενδέχεται να προκαλούν αρνητικές επιδράσεις στα ενδιαφερόμενά μας μέρη και στο ευρύτερο φυσικό περιβάλλον, καθώς και συνολικά στη Βιώσιμη Ανάπτυξη σε εθνικό επίπεδο.

Προσεγγίζουμε μεθοδικά τα περιβαλλοντικά θέματα που έχουμε αναγνωρίσει με σκοπό να περιορίσουμε τις αρνητικές επιδράσεις που μπορεί να προκύψουν από μη ορθή διαχείριση τους, και να αυξήσουμε το περιθώριο οφέλους από το σωστό χειρισμό τους.

Η διαρκής βελτίωση των περιβαλλοντικών επιδόσεων, η πρόληψη της ρύπανσης, η εφαρμογή της αρχής της προφύλαξης και η τήρηση της κείμενης νομοθεσίας, αποτελούν διαχρονική δέσμευση της Διοίκησης της Εταιρίας. Για το σκοπό αυτό, η Εταιρία εφαρμόζει ένα συνεχώς εξελισσόμενο Σύστημα Ολοκληρωμένης Διαχείρισης για το σύνολο των δραστηριοτήτων της, του περιβάλλοντος, της εργασιακής υγείας και της ασφάλειας των λειτουργιών της.

Η Εταιρία συμμετέχει ενεργά σε προγράμματα ανακύκλωσης που έχουν αναπτυχθεί σε πανελλαδικό επίπεδο αλλά και σε μικρότερα προγράμματα που αναπτύσσει η ίδια.

ΕΡΓΑΣΙΑΚΑ ΚΑΙ ΣΕΒΑΣΜΟΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Στο πλαίσιο της προσέγγισής μας στην εταιρική υπευθυνότητα, αναγνωρίζουμε και ιεραρχούμε συστηματικά τα θέματα που σχετίζονται με την εργασία και τα ανθρώπινα δικαιώματα και συνδέονται με τις δραστηριότητές μας και τα οποία ενδέχεται να προκαλούν αρνητικές επιδράσεις στα ενδιαφερόμενά μας μέρη, καθώς και συνολικά στη Βιώσιμη Ανάπτυξη σε εθνικό επίπεδο. Η σύνδεση των επιδράσεων των δραστηριοτήτων μας με τη Βιώσιμη Ανάπτυξη κατέστη δυνατή μέσω των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης του Ο.Η.Ε.

Προσεγγίζουμε μεθοδικά τα σημαντικά θέματα που σχετίζονται με τα εργασιακά και τα ανθρώπινα δικαιώματα που έχουμε αναγνωρίσει με σκοπό να περιορίσουμε τις αρνητικές επιδράσεις που μπορεί να προκύψουν από μη ορθή διαχείριση τους, και να αυξήσουμε το περιθώριο οφέλους προς τα ενδιαφερόμενά μας μέρη από το σωστό χειρισμό τους.

Από συστάσεώς της, η Εταιρία διακρίνεται για την επαγγελματική ηθική και τις διαχρονικές αξίες, οι οποίες χαρακτηρίζουν κάθε έκφανση της δραστηριότητάς της, οπουδήποτε και αν αυτή πραγματώνεται και δίνει το στίγμα της Εταιρίας προς κάθε μέτοχο, συνεργάτη, συναλλασσόμενο και εργαζόμενο, αποτελώντας δέσμευσή μας για πρότυπη συμπεριφορά και συνεχή προσπάθεια βελτίωσης σε κάθε τομέα.

Η Εταιρία δίνει ιδιαίτερη βαρύτητα στην υλοποίηση όλων των κατευθυντήριων γραμμών της εταιρικής διακυβέρνησης, όπως αυτές έχουν διαμορφωθεί διεθνώς και εστιάζουν κυρίως στην πλήρη και έγκαιρη πληροφόρηση του επενδυτικού κοινού και των αρμοδίων αρχών, για κάθε ουσιαστικό ζήτημα που αφορά

σημαντικές εξελίξεις ή οικονομικά στοιχεία και στην προστασία των συμφερόντων και δικαιωμάτων των μετόχων.

Η επικοινωνία και η ενημέρωση όλων των ενδιαφερόμενων μερών για τις δραστηριότητές μας, πλέον της τήρησης των υποχρεωτικών διατάξεων, αποτελούν πρωταρχικό μέλημά μας, διότι έτσι εξασφαλίζεται η ζητούμενη διαφάνεια και ενδυναμώνεται η σχέση εμπιστοσύνης προς την Εταιρεία.

Τηρώντας τα παραπάνω, όλοι οι εργαζόμενοι συντελούν στην πρόληψη ή/και στην ορθή διαχείριση οποιουδήποτε φαινομένου κατάχρησης, διαφθοράς ή λανθασμένης πρακτικής, και συνεπακόλουθα, συμβάλλουν στην προστασία της καλής φήμης της Εταιρείας.

Η συνεχής εκπαίδευση βασικός πυλώνας ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού. Στην Εταιρεία είναι διάχυτη η αντίληψη πως το όραμα για σταθερή βελτίωση των επιχειρηματικών και εργασιακών επιδόσεων συνδέεται άμεσα με τη συνεχή αναβάθμιση των ικανοτήτων και των δεξιοτήτων.

Η Εταιρεία δεσμεύεται και υποστηρίζει την Παγκόσμια Διακήρυξη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Ο.Η.Ε. και συμμορφώνεται με τη σχετική νομοθεσία. Προτεραιότητα της Εταιρείας είναι η ικανοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού της (δυνατότητα εξέλιξης, αξιόλογες απολαβές, διοργάνωση σεμιναρίων για περαιτέρω εκπαίδευση). Η Εταιρεία διερευνά τη μη εμπλοκή των συνεργατών της σε παραβάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Οι προβλέψεις της εργατικής νομοθεσίας ακολουθούνται αυστηρά.

Κατωτέρω παρατίθενται τα βασικά στοιχεία του ανθρώπινου δυναμικού της Εταιρείας:

Κατανομή ανθρώπινου δυναμικού ανά φύλο

	2018	2017
Γυναίκες	91	147
Άνδρες	109	122
	200	269

Κατανομή ανθρώπινου δυναμικού ανά φύλο και ηλικιακή κατηγορία 2018

	Γυναίκες	Άνδρες
21 - 30	1	8
31 - 40	37	52
41 - 50	39	27
51 - 60	13	20
61-...	1	2
	91	109

Κατανομή ανθρώπινου δυναμικού ανά φύλο και ηλικιακή κατηγορία 2017

	Γυναίκες	Άνδρες
21 - 30	6	9
31 - 40	59	64
41 - 50	62	26
51 - 60	18	21
61-...	2	2
	147	122

ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΗ ΠΟΡΕΙΑ

Οι προοπτικές της Εταιρίας σε λειτουργικό επίπεδο για το 2019 θα εξαρτηθούν από τη γενικότερη πορεία της οικονομίας καθώς και από την εξέλιξη της ζήτησης των γενοσήμων φαρμάκων τόσο στην Ελλάδα όσο και σε διεθνές επίπεδο. Παρόλα αυτά, λόγω της εξωστρέφειας που χαρακτηρίζει τη λειτουργία της Εταιρίας και τις πωλήσεις της, καθώς το μεγαλύτερο μέρος του κύκλου εργασιών της αφορά πωλήσεις στο εξωτερικό, αλλά και ως θυγατρική εταιρία του μεγάλου πολυεθνικού φαρμακευτικού Ομίλου “Teva Pharmaceutical Industries Ltd”, η σχεδιασθείσα στρατηγική της εταιρίας για την ανάπτυξη των εργασιών της προβλέπεται ευνοϊκή.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Στη συνέχεια ακολουθεί ανάλυση των σημαντικότερων μεγεθών και των μεταβολών τους από τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρίας.

1. Εξέλιξη των εργασιών της Εταιρίας

Η εξέλιξη των εργασιών της Εταιρίας, όσον αφορά τις πωλήσεις, κατά την χρήση 01.01 – 31.12.2018 ήταν πτωτική. Ο κύκλος εργασιών ανήλθε σε € 46.239.451,80 έναντι € 51.780.200,47 την προηγούμενη χρήση, σημειώνοντας πτώση 10,70%. Οι πωλήσεις στην εγχώρια αγορά μειώθηκαν κατά 43% ως αποτέλεσμα εσωτερικής αναδιοργάνωσης, ενώ σε πελάτες του εξωτερικού κατά 20%. Τα μικτά κέρδη χρήσεως ανήλθαν σε € 13.971.175,78 έναντι € 18.570.832,80 σημειώνοντας μείωση 24,77%, τα κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και συνολικών αποσβέσεων (EBITDA) ήταν € 10.059.868,82 έναντι € 2.898.098,73 ήτοι αυξήθηκαν κατά 247,12% και τα καθαρά κέρδη χρήσεως μετά τον φόρο εισοδήματος υπολογίστηκαν σε € 5.116.194,02 έναντι ζημιών ποσού € 265.967,03.

2. Οικονομική θέση της Εταιρίας

Η οικονομική κατάσταση της Εταιρίας κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2018 κρίνεται ικανοποιητική. Τα ίδια κεφάλαια κατά την 31.12.2018 ανέρχονται σε € 61.017.046,33 έναντι € 56.012.790,80 της προηγούμενης χρήσεως.

Η Εταιρία για την παρουσίαση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της χρήσεως που έληξε την 31.12.2018 χρησιμοποίησε συγκριτικά στοιχεία των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της 31.12.2017, πλην της περίπτωσης διόρθωσης λάθους ποσού € 2.977.222 στις πωλήσεις χρήσης 2017 στην κατάσταση αποτελεσμάτων με την αντίστοιχη επίδραση στον Ισολογισμό, στην Κατάσταση Λοιπών Συνολικών Εισοδημάτων, στην Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων και στην Κατάσταση Ταμειακών Ροών. Η διόρθωση λάθους αφορά σε πιστωτικά τιμολόγια που εκδόθηκαν από την Εταιρία εντός της χρήσης 2018 αλλά αφορούσαν τη χρήση 2017.

Οι βασικοί χρηματοοικονομικοί δείκτες της Εταιρίας για τις χρήσεις 2018 και 2017 έχουν ως εξής:

Αριθμοδείκτες οικονομικής διάρθρωσης

	<u>31.12.2018</u>		<u>31.12.2017</u>	
Κυκλοφορούν ενεργητικό	68.131.258,57		64.952.634,72	
Σύνολο ενεργητικού	101.719.055,09	=66,98%	102.380.036,39	=63,44%
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	33.587.796,52	=33,02%	37.427.401,67	=36,56%

Σύνολο ενεργητικού	101.719.055,09	102.380.036,39
--------------------	----------------	----------------

Οι παραπάνω δείκτες δείχνουν την αναλογία κεφαλαίων που έχει διατεθεί σε κυκλοφοριακό και πάγιο ενεργητικό.

Ίδια κεφάλαια	61.017.046,33	=149,91%	56.012.790,80	=120,80%
Σύνολο υποχρεώσεων	40.702.008,76		46.367.245,59	

Ο παραπάνω δείκτης δείχνει την οικονομική αυτόρκεια της Εταιρίας.

Σύνολο υποχρεώσεων	40.702.008,76	=40,01%	46.367.245,59	=45,29%
Σύνολο υποχρεώσεων και καθαρής θέσης	101.719.055,09		102.380.036,39	

Ίδια κεφάλαια	61.017.046,33	=59,99%	56.012.790,80	=54,71%
Σύνολο υποχρεώσεων και καθαρής θέσης	101.719.055,09		102.380.036,39	

Οι παραπάνω δείκτες δείχνουν την δανειακή εξάρτηση της Εταιρίας.

Ίδια κεφάλαια	61.017.046,33	=181,66%	56.012.790,80	=149,66%
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	33.587.796,52		37.427.401,67	

Ο δείκτης αυτός δείχνει το βαθμό χρηματοδότησεως των ακινητοποιήσεων της Εταιρίας από τα Ίδια Κεφάλαια.

Κυκλοφορούν ενεργητικό	68.131.258,57	=179,75%	64.952.634,72	=149,74%
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	37.902.436,01		43.377.973,68	

Ο δείκτης αυτός δείχνει την δυνατότητα της Εταιρίας να καλύψει τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της με στοιχεία του κυκλοφορούντος ενεργητικού.

Κεφάλαιο κινήσεως	30.228.822,56	=44,37%	21.574.661,04	=33,22%
Κυκλοφορούν ενεργητικό	68.131.258,57		64.952.634,72	

Ο αριθμοδείκτης αυτός απεικονίζει σε ποσοστό το τμήμα του Κυκλοφορούντος ενεργητικού το οποίο χρηματοδοτείται από το πλεόνασμα των διαρκών κεφαλαίων (Ιδίων Κεφαλαίων και Μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων).

Αριθμοδείκτες αποδόσεως και αποδοτικότητας

	<u>31.12.2018</u>	<u>31.12.2017</u>
Καθαρά αποτελέσματα προ φόρων, αποσβέσεων, χρημ./κών & επενδυτικών αποτελεσμάτων	10.059.868,82	2.898.098,73

Κύκλος εργασιών	46.239.451,80	=21,76%	51.780.200,47	=5,60%
-----------------	---------------	---------	---------------	--------

Ο αριθμοδείκτης αυτός απεικονίζει το περιθώριο του EBITDA της Εταιρίας.

Καθαρά αποτελέσματα χρήσεως προ

φόρου εισοδήματος	8.784.858,67		1.392.854,77	
Σύνολο εσόδων	47.443.400,77	=18,52%	52.194.737,80	=2,67%

Ο αριθμοδείκτης αυτός απεικονίζει την συνολική απόδοση της Εταιρίας σε σύγκριση με τα συνολικά της έσοδα.

Καθαρά αποτελέσματα χρήσεως προ

φόρου εισοδήματος	8.784.858,67		1.392.854,77	
Ίδια κεφάλαια	61.017.046,33	=14,40%	56.012.790,80	=2,49%

Ο αριθμοδείκτης αυτός απεικονίζει την αποδοτικότητα των ιδίων κεφαλαίων της Εταιρίας.

Μικτά αποτελέσματα	13.971.175,78		18.570.832,80	
Κύκλος εργασιών	46.239.451,80	=30,21%	51.780.200,47	=35,86%

Ο αριθμοδείκτης αυτός απεικονίζει το ποσοστιαίο μέγεθος του μικτού κέρδους επί των πωλήσεων της Εταιρίας (περιθώριο μικτού κέρδους).

3. Ακίνητα της Εταιρίας

Η Εταιρία έχει στην κατοχή της την 31^η Δεκεμβρίου 2018: α) ιδιότητα οικοπέδα συνολικής αξίας € 5.013.355,48 β) ιδιότητα κτίρια συνολικής αξίας κτήσης € 6.937.161,44 σωρευμένων αποσβέσεων € 2.290.670,96 και αναπόσβεστης αξίας € 4.646.490,48 γ) κτιριακές εγκαταστάσεις υπό κατασκευή αξίας € 7.998.520,02 και δ) κτιριακές εγκαταστάσεις σε ακίνητα τρίτων συνολικής αξίας € 945.354,01 σωρευμένων αποσβέσεων € 542.396,86 και αναπόσβεστης αξίας € 402.957,15. Επί των ακινήτων αυτών δεν έχει εγγραφεί κανένα εμπράγματο βάρος για εξασφάλιση δανειακών υποχρεώσεων.

4. Υποκαταστήματα Εταιρίας

Η Εταιρία διαθέτει ένα υποκατάστημα στην Λεωφόρο Κηφισίας 44 στο Μαρούσι Αττικής.

5. Διαθέσιμο Συναλλάγμα

Η Εταιρία δεν έχει διαθέσιμο συνάλλαγμα την 31^η Δεκεμβρίου 2018.

6. Δραστηριότητες στον τομέα της έρευνας και ανάπτυξης

Δεν υπάρχουν ιδιαίτερες δραστηριότητες της εταιρίας στον τομέα της έρευνας και ανάπτυξης.

7. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Η Εταιρία είναι μέλος του Ομίλου “Teva Pharmaceutical Industries Ltd”. Οι συναλλαγές της Εταιρίας, για τις χρήσεις που έληξαν την 31^η Δεκεμβρίου 2018 και 2017, με τις εταιρίες του ομίλου που είναι είτε θυγατρικές της “Teva Pharmaceutical Industries Ltd”, είτε συνδεδεμένες με αυτές, αλλά και με την ίδια τη μητρική, καθώς και τα υπόλοιπα των απαιτήσεων και υποχρεώσεων με τις ανωτέρω εταιρίες την 31^η Δεκεμβρίου 2018 και 2017 αναλύονται στον παρακάτω πίνακα:

	Από 1 ^η Ιανουαρίου έως	
	31.12.2018	31.12.2017
Έξοδα – Αγορές	4.532.578,30	2.738.132,92
Έσοδα – Πωλήσεις	32.244.935,36	33.274.102,68

	31 ^η Δεκεμβρίου	
	2018	2017
Απαιτήσεις	45.052.326,63	40.197.407,57
Υποχρεώσεις	31.608.951,73	32.064.746,52

Οι συναλλαγές με μέλη της γενικής διεύθυνσης και του Διοικητικού Συμβουλίου καθώς και τα υπόλοιπα των απαιτήσεων και υποχρεώσεων με τα μέλη αυτά αναλύονται ως εξής:

	Από 1 ^η Ιανουαρίου έως	
	31.12.2018	31.12.2017
Δαπάνες μισθοδοσίας μελών γενικής διεύθυνσης	347.524,71	799.713,98
Δαπάνες μισθοδοσίας μελών Δ.Σ.	314.508,56	462.579,74

	31 ^η Δεκεμβρίου	
	2018	2017
Υποχρεώσεις προς μέλη γενικής διεύθυνσης	-	-
Υποχρεώσεις προς μέλη Δ.Σ.	29,00	80,00

Δεν έχουν χορηγηθεί δάνεια σε μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρίας ή σε λοιπά διευθυντικά στελέχη της Εταιρίας (και τις οικογένειές τους).

8. Σημαντικά γεγονότα που συνέβησαν από τη λήξη της χρήσης μέχρι την ημερομηνία υποβολής της παρούσας έκθεσης.

Την 17.05.2019 δημοσιεύτηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ο νόμος 4611/2019. Με το άρθρο 122 θεσπίστηκε εκ νέου η υποχρέωση ποσοστιαίας επιστροφής (rebate) των Κατόχων Κυκλοφορίας Φαρμακευτικών Προϊόντων για τις πωλήσεις που έκαναν για τα έτη 2006-2008. Με τον νόμο αυτό παρέχεται σχετική εξουσιοδότηση στη Διοίκηση (εν προκειμένω στους Υπουργούς Υγείας και Οικονομικών), όπως εκδώσει την κανονιστική πράξη με την οποία θα καθορίζονται οι επιμέρους λεπτομέρειες επιβολής των rebate για τα έτη αυτά.

Η διοίκηση της εταιρίας δε προχώρησε σε οποιαδήποτε αναπροσαρμογή των οικονομικών καταστάσεων για το ανωτέρω γεγονός, δεδομένου ότι:

- 1) Η Κοινή Υπουργική Απόφαση που προβλέπεται από τον παραπάνω νόμο δεν έχει ακόμα εκδοθεί.

2) Η προηγούμενη Κοινή Υπουργική Απόφαση (υπ' αρ. Φ42000/14734/532/22.7.2008) που εκδόθηκε για το ίδιο θέμα, ακυρώθηκε με την υπ' αρ. 4204/2012 απόφαση της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας ως μη νόμιμη.

3) Το ποσό που ενδέχεται να προκύψει ως υποχρέωση για τους Κατόχους Αδείας Κυκλοφορίας φαρμακευτικών προϊόντων για τα έτη αυτά, δεν μπορεί να προσδιοριστεί με απόλυτη ακρίβεια.

Εκτός από το ανωτέρω, μέχρι την ημερομηνία υποβολής της Έκθεσης αυτής δεν έχει συμβεί κάποιο γεγονός, που θα μπορούσε να επηρεάσει σημαντικά την οικονομική θέση και την πορεία της Εταιρίας.

Οι Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της Εταιρίας συντάχθηκαν σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, και εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο την 13^η Σεπτεμβρίου 2019.

Αγία Βαρβάρα, 13 Σεπτεμβρίου 2019
Για το Διοικητικό Συμβούλιο της «SPECIFAR A.B.E.E.»

Η Πρόεδρος &
Διευθύνουσα Σύμβουλος

Roberta G. Bonardi
Αρ. Διαβ. ΥΑ 0848281

SPECIFAR A.B.E.E.
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΧΗΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

- Ετήσια Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου
- Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της χρήσεως 2018 (1.1 – 31.12.2018)
σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς
- Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Αγία Βαρβάρα

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Σελίδα

Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της Χρήσεως από την 1 ^η Ιανουαρίου μέχρι την 31 ^η Δεκεμβρίου 2018	- 3 -
Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσεως:.....	- 3 -
Κατάσταση Λοιπών Συνολικών Εισοδημάτων:.....	- 4 -
Ισολογισμός:	- 5 -
Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων:	- 6 -
Κατάσταση Ταμειακών Ροών:.....	- 7 -
Σημειώσεις επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων	- 8 -
1. Γενικές πληροφορίες:	- 8 -
2. Ακολουθούμενες λογιστικές αρχές:	- 10 -
3. Διαχείριση χρηματοοικονομικών κινδύνων:.....	- 29 -
4. Πωλήσεις:.....	- 34 -
5. Αμοιβές και έξοδα προσωπικού:	- 34 -
6. Αποσβέσεις:	- 35 -
7. Ανάλυση λειτουργικών εξόδων:.....	- 35 -
8. Λοιπά έσοδα/(έξοδα):.....	- 37 -
9. Χρηματοοικονομικό κόστος:.....	- 38 -
10. Φόρος εισοδήματος:	- 38 -
11. Ενσώματα πάγια στοιχεία (ιδιοχρησιμοποιούμενα):.....	- 42 -
12. Άυλα περιουσιακά στοιχεία:.....	- 44 -
13. Αποθέματα:.....	- 45 -
14. Απαιτήσεις από πελάτες και λοιπές απαιτήσεις:	- 45 -
15. Χρηματικά διαθέσιμα:	- 48 -
16. Ίδια Κεφάλαια:.....	- 49 -
17. Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών στους εργαζόμενους:.....	- 52 -
18. Επιχορηγήσεις:.....	- 53 -
19. Λοιπές Προβλέψεις:.....	- 54 -
20. Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις:	- 55 -
21. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και δεσμεύσεις:	- 56 -
22. Συναλλαγές συνδεδεμένων μερών:.....	- 57 -
23. Μεταβολές στις λογιστικές αρχές.....	- 58 -
24. Γεγονότα μετά την ημερομηνία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων:.....	- 59 -

Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της Χρήσεως από την 1^η Ιανουαρίου μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2018

Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσεως:

		(ποσά σε ευρώ)	
		Από 1 ^η Ιανουαρίου έως	
	Σημείωση	31.12.2018	31.12.2017
Πωλήσεις	4	46.239.451,80	51.780.200,47 *
Κόστος πωληθέντων	7	(32.268.276,02)	(33.209.367,67)
Μικτό κέρδος		13.971.175,78	18.570.832,80
Έξοδα διοίκησης	7	(4.637.096,51)	(5.264.737,50)
Έξοδα διάθεσης	7	(934.453,40)	(6.546.842,93)
Απομειώσεις χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	14	(160.580,96)	(222.587,59)
Λοιπά έσοδα	8	1.203.222,67	414.205,08
Λοιπά έξοδα	8	(641.856,97)	(5.542.680,70)
Κέρδη προ φόρων, χρηματοοικονομικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων		8.800.410,61	1.408.189,16
Χρηματοοικονομικά έσοδα	9	726,30	332,25
Χρηματοοικονομικά έξοδα	9	(16.278,24)	(15.666,64)
Κέρδη πριν το φόρο εισοδήματος		8.784.858,67	1.392.854,77
Φόρος εισοδήματος	10	(3.668.664,65)	(1.658.821,80)
Κέρδη/(ζημίες) χρήσης μετά τον φόρο εισοδήματος		5.116.194,02	(265.967,03)
Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων (EBITDA)		10.059.868,82	2.898.098,73

* Ορισμένα κονδύλια της συγκριτικής πληροφόρησης επαναδιατυπώθηκαν λόγω διόρθωσης λάθους (Σημ. 2.κγ).

Οι συνημμένες σημειώσεις (σελ. 8-57) αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Κατάσταση Λοιπών Συνολικών Εισοδημάτων:

	<i>Σημείωση</i>	<i>(ποσά σε ευρώ)</i>	
		Από 1^η Ιανουαρίου έως	
		31.12.2018	31.12.2017
Κέρδη/(ζημιές) χρήσης μετά τον φόρο εισοδήματος		5.116.194,02	(265.967,03) *
Λοιπά αποτελέσματα που καταχωρήθηκαν απευθείας στην καθαρή θέση:			
Ποσά που αναταξινομούνται στην Κατάσταση αποτελεσμάτων:			
Αλλαγή φορολογικών συντελεστών υπολογισμού αναβαλλόμενης φορολογίας οικοπέδων	16	117.870,01	-
		117.870,01	-
Ποσά που δεν αναταξινομούνται στην Κατάσταση αποτελεσμάτων:			
Μεταβολή αναλογιστικών κερδών / (ζημιών) υποχρεώσεων καθορισμένων παροχών προσωπικού	17	(38.037,32)	(120.133,52)
Φόρος εισοδήματος		9.509,33	34.838,72
Αλλαγή φορολογικού συντελεστή υπολογισμού αναβαλλόμενης φορολογίας αναλογιστικών κερδών / (ζημιών) υποχρεώσεων καθορισμένων παροχών προσωπικού		(13.210,35)	-
		(41.738,34)	(85.294,80)
Σύνολο αποτελεσμάτων, μετά το φόρο εισοδήματος, που καταχωρήθηκαν απευθείας στην Καθαρή Θέση		76.131,67	(85.294,80)
Συνολικό αποτέλεσμα χρήσης μετά τον φόρο εισοδήματος		5.192.325,69	(351.261,83)

* Ορισμένα κινδύλια της συγκριτικής πληροφόρησης επαναδιατυπώθηκαν λόγω διόρθωσης λάθους (Σημ. 2.κγ).

Οι συνημμένες σημειώσεις (σελ. 8-57) αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Ισολογισμός:

			(ποσά σε ευρώ)
	Σημείωση	31.12.2018	31.12.2017
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό			
Ενσώματα πάγια	11	24.045.196,49	24.320.208,98
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	12	217.457,00	280.216,23
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	10	9.236.608,84	12.727.142,27
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	14	88.534,19	99.834,19
		33.587.796,52	37.427.401,67
Κυκλοφορούν ενεργητικό			
Αποθέματα	13	12.310.945,90	9.916.435,30
Απαιτήσεις από πελάτες	14	50.520.775,82	45.242.394,20
Λοιπές απαιτήσεις	14	1.679.262,14	2.228.701,66
Απαιτήσεις από φόρο εισοδήματος	10	39.907,53	3.164.294,49
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	15	3.580.367,18	4.400.809,07
		68.131.258,57	64.952.634,72
Σύνολο Ενεργητικού		101.719.055,09	102.380.036,39
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ			
Μετοχικό κεφάλαιο	16	28.660.487,10	28.660.487,10
Αποθεματικά εύλογης αξίας	16	2.210.062,65	2.092.192,64
Λοιπά αποθεματικά	16	3.632.677,51	3.320.815,03
Αποτελέσματα εις νέο	16	26.513.819,07	21.939.296,03 *
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		61.017.046,33	56.012.790,80
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών προς εργαζόμενους	16	1.040.149,78	1.192.271,45
Επιχορηγήσεις	18	868.365,16	894.070,16
Λοιπές Προβλέψεις	19	891.057,81	902.930,30
		2.799.572,75	2.989.271,91
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Υποχρεώσεις σε προμηθευτές	20	32.136.401,33	33.605.972,63
Λοιπές Προβλέψεις	19	-	1.531.425,17
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	20	5.766.034,68	8.240.575,88 *
		37.902.436,01	43.377.973,68
Σύνολο υποχρεώσεων		40.702.008,76	46.367.245,59
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων και Υποχρεώσεων		101.719.055,09	102.380.036,39

* Ορισμένα κονδύλια της συγκριτικής πληροφόρησης επαναδιατυπώθηκαν λόγω διόρθωσης λάθους (Σημ. 2.κγ).

Οι συνημμένες σημειώσεις (σελ. 8-57) αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων:

(ποσά σε ευρώ)

	Μετοχικό Κεφάλαιο	Αποθεματικά εύλογης αξίας	Λοιπά αποθέματα	Αποτελέσματα εις νέο	Σύνολο
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2017	28.660.487,10	2.092.192,64	3.165.677,30	22.445.695,59	56.364.052,63
Σχηματισμός τακτικού αποθεματικού	-	-	155.137,73	(155.137,73)	-
Συνολικό αποτέλεσμα χρήσης	-	-	-	(351.261,83)	(351.261,83) *
Υπόλοιπο την 31η Δεκεμβρίου 2017	28.660.487,10	2.092.192,64	3.320.815,03	21.939.296,03	56.012.790,80
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2018	28.660.487,10	2.092.192,64	3.320.815,03	21.939.296,03	56.012.790,80
Επίδραση αλλαγής λογιστικής πολιτικής				(188.070,16)	(188.070,16)
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2018 (αναπροσαρμοσμένο)	28.660.487,10	2.092.192,64	3.320.815,03	21.751.225,87	55.824.720,64
Σχηματισμός τακτικού αποθεματικού	-	-	311.862,48	(311.862,48)	-
Συνολικό αποτέλεσμα χρήσης	-	117.870,01	-	5.074.455,68	5.192.325,69
Υπόλοιπο την 31η Δεκεμβρίου 2018	28.660.487,10	2.210.062,65	3.632.677,51	26.513.819,07	61.017.046,33

* Ορισμένα κινδύλια της συγκριτικής πληροφόρησης επαναδιατυπώθηκαν λόγω διόρθωσης λάθους (Σημ. 2.κγ).
Οι συνημμένες σημειώσεις (σελ. 8-57) αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Κατάσταση Ταμειακών Ροών:

(ποσά σε ευρώ)

Σημ.	Από 1η Ιανουαρίου έως	
	31.12.2018	31.12.2017
<u>Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες</u>		
Κέρδη προ φόρων	8.784.858,67	1.392.854,77 *
Προσαρμογές για:		
Αποσβέσεις	6 1.285.163,21	1.515.614,57
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων παγίων	6 (25.705,00)	(25.705,00)
Προβλέψεις χρήσεως	941.415,91	4.226.702,76
Πιστωτικοί τόκοι και συναφή έσοδα	9 (726,30)	(332,25)
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	9 16.278,24	15.666,64
Αποτελέσματα από πώληση και συμμετοχών	-	3.899.999,00
Αποτελέσματα από πώληση και απομείωση παγίων	8 (913.103,61)	137.130,60
Λειτουργικό κέρδος προ μεταβολών του κεφαλαίου κίνησης (Αύξηση)/Μείωση σε:	10.088.181,12	11.161.931,09
Αποθέματα	(2.789.300,05)	1.549.405,10
Απαιτήσεις από πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	(5.332.967,65)	(18.655.457,65)
Αύξηση/(Μείωση) σε:		
Υποχρεώσεις σε προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	(617.013,34)	13.981.596,06 *
Φόροι εισοδήματος πληρωθέντες	-	(615.150,63)
Χρησιμοποίηση προβλέψεων	(2.119.502,15)	(6.738.584,05)
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	(770.602,07)	683.739,92
<u>Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες</u>		
Αγορά ενσώματων και άυλων παγίων	11,12 (1.954.081,71)	(969.358,26)
Εισπράξεις από πωλήσεις ενσώματων παγίων	1.919.793,83	334.251,00
Τόκοι εισπραχθέντες	9 726,30	332,25
Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες	(33.561,58)	(634.775,01)
<u>Ταμειακές ροές από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες</u>		
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα καταβεβλημένα	9 (16.278,24)	(15.666,64)
Ταμειακές ροές από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες	(16.278,24)	(15.666,64)
Καθαρή αύξηση/(μείωση) των χρηματικών διαθεσίμων	(820.441,89)	33.298,27
Χρηματικά διαθέσιμα στην αρχή της χρήσης	15 4.400.809,07	4.367.510,80
Χρηματικά διαθέσιμα στο τέλος της χρήσης	15 3.580.367,18	4.400.809,07

* Ορισμένα κονδύλια της συγκριτικής πληροφόρησης επαναδιατυπώθηκαν λόγω διόρθωσης λάθους (Σημ. 2.κγ).

Οι συνημμένες σημειώσεις (σελ. 8-57) αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Σημειώσεις επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

1. Γενικές πληροφορίες:

Η εταιρία “SPECIFAR A.B.E.E. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΧΗΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ” (η Εταιρία) με διακριτικό τίτλο “SPECIFAR A.B.E.E.” συστάθηκε το 1933 στην Αγία Βαρβάρα Αττικής με την αρχική επωνυμία “ΧΡΩΜΑΤΟΥΡΓΕΙΑ Γ.Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ” και ξεκίνησε τη δραστηριότητά της με τη δημιουργία βιομηχανικής μονάδας χρωμάτων. Μετά το πέρας του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, αποφάσισε να στρέψει την επιχειρηματική της δραστηριότητα στην παραγωγή φαρμακευτικών προϊόντων και το 1967 μετονομάστηκε σε “ΣΠΕΣΙΦΑΡ Α.Ε. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΧΗΜΙΚΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ”. Η Εταιρία γρήγορα αναπτύχθηκε δυναμικά στον χώρο της παραγωγής φαρμακευτικών και χημικών προϊόντων με καινοτόμες προτάσεις και εφαρμογές τόσο στις πρώτες ύλες που χρησιμοποιούσε όσο και στην παραγωγική διαδικασία που ακολουθούσε. Επί σειρά ετών ήταν market leader με συγκεκριμένα προϊόντα παραγωγής της ενώ αποτέλεσε την πρώτη ελληνική φαρμακοβιομηχανία που έκανε χρήση της εθνικής τηλεόρασης σαν διαφημιστικό μέσο. Το 2001 πραγματοποιείται η ανέγερση του νέου υπερσύγχρονου εργοστασίου παραγωγής και ανάπτυξης της Εταιρίας στην έδρα της την Αγία Βαρβάρα Αττικής. Ταυτόχρονα ξεινιά δικό της τμήμα εξέλιξης προϊόντων μέσω του οποίου αξιοποιούνται νέες πηγές κεφαλαίων της εταιρίας, επιτυγχάνεται σημαντικότητα διεύθυνση της γκάμας των προϊόντων της και εγκρίνονται οι πρώτες άδειες κυκλοφορίας για το λανσάρισμα προϊόντων στην Ευρωπαϊκή αγορά φαρμάκων. Όλα αυτά τα χρόνια μέχρι και σήμερα η ιστορία της Εταιρίας συμβαδίζει με την ανάπτυξη της Ελληνικής Φαρμακοβιομηχανίας αλλά και γενικότερα με την ανάπτυξη της υγιούς και πρωτοπόρου επιχειρηματικότητας στον ελληνικό χώρο.

Η “SPECIFAR A.B.E.E.” είναι καταχωρημένη στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιριών με αριθμό 106/01ΔΤ/Β/86/426, στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο με αριθμό 228201000 και η διεύθυνσή της στο διαδίκτυο (site) είναι www.specifar.gr. Η διάρκεια της έχει ορισθεί έως το 2023, δύναται δε να παραταθεί με απόφαση της Γενικής Συνελεύσεως.

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρίας της 86^{ης} εταιρικής χρήσεως που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2018 εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της 13^{ης} Σεπτεμβρίου 2019 και τελούν υπό την έγκριση της Τακτικής Γενικής Συνελεύσεως των Μετόχων.

Οι μετοχές της Εταιρίας κατέχονται στο σύνολό τους από την εταιρία “TEVA ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΕΛΛΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ” με έδρα την Ελλάδα. Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρίας, όπως και της εταιρίας “TEVA ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΕΛΛΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ” περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Ομίλου εταιριών “Teva Pharmaceutical Industries Ltd” με έδρα το Ισραήλ (5 Basel Street, Petach Tikva 49131, Israel). Οι ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της «Teva Pharmaceutical Industries Limited» δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα της www.tevapharm.com.

Οι βασικές δραστηριότητες της Εταιρίας, που καθορίζουν και τον σκοπό αυτής σύμφωνα με το καταστατικό της, είναι οι εξής:

- Η Βιομηχανική παραγωγή, εμπορία, εισαγωγή, εξαγωγή, αντιπροσώπευση οίκων του εξωτερικού, φαρμακευτικών και χημικών προϊόντων, OTC, παραφαρμακευτικών, φαρμάκων, οδοντιατρικών, προσθέτων διαγνωστικών προϊόντων βιοτεχνολογίας, προϊόντων παραχθέντων δια βιοτεχνολογικής ή άλλης μεθόδου, ιατρικών, χειρουργικών, οδοντιατρικών εργαλείων, μηχανημάτων και συσκευών, καθώς και συναφών προς τα ανωτέρω προϊόντων, ειδών και υπηρεσιών.
- Η Βιομηχανική παραγωγή, εμπορία, εισαγωγή, εξαγωγή, αντιπροσώπευση οίκων του εξωτερικού, κτηνιατρικών προϊόντων, προσθέτων κτηνοτροφών, κτηνιατρικών φαρμάκων, διαγνωστικών, προϊόντων βιοτεχνολογίας ή άλλης μεθόδου, κτηνιατρικών εργαλείων, καθώς και συναφών προς τα ανωτέρω προϊόντων, ειδών και υπηρεσιών.
- Η Βιομηχανική παραγωγή, εμπορία, εισαγωγή, εξαγωγή, αντιπροσώπευση οίκων του εξωτερικού, αγροτικών φαρμάκων, προσθέτων αύξησης γεωργικής παραγωγής, φυτοφαρμάκων, βιοτεχνολογικών προϊόντων, προϊόντων παραχθέντων δια βιοτεχνολογικής ή άλλης μεθόδου, καθώς και συναφών προς τα ανωτέρω προϊόντων ειδών και υπηρεσιών.
- Η Βιομηχανική παραγωγή, εμπορία, αντιπροσώπευση οίκων εσωτερικού και εξωτερικού, προϊόντων κοσμετολογίας, καλλυντικών, ειδών καλλωπισμού, μηχανημάτων αισθητικής, κοσμετολογίας, γυμναστικής, καθώς και συναφών προς τα ανωτέρω προϊόντων ειδών και υπηρεσιών.
- Η έρευνα, ανάπτυξη, αγορά, ενοικίαση, ανταλλαγή, σύμπτυξη με άλλους οίκους, πάσης φύσεως Ερευνητικά κέντρα και εργαστήρια, know-how για τις τέσσερις προαναφερθείσες δραστηριότητες και σκοπούς τόσο στον τομέα της παραγωγής και τεκμηρίωσης, όσο και εμπορίας και βιομηχανικής εκμετάλλευσης.
- Η κάθε μορφής βιομηχανική, εμπορική ή οικονομική συνεργασία με οποιοδήποτε Φυσικό ή Νομικό πρόσωπο της Ελλάδας ή του εξωτερικού, προς επίτευξη του σκοπού της, η συμμετοχή, εξαγορά, σύμπτυξη, κοινοπραξία, σε ή με οποιαδήποτε επιχείρηση, Φυσικό ή Νομικό πρόσωπο της Ελλάδας ή του εξωτερικού, υφιστάμενο ή συσταθησόμενο.
- Η ανάληψη γενικά όλων των συναφών και παρεμφερών δραστηριοτήτων, αναγκαίων για την επίτευξη του σκοπού της Εταιρίας.

Συνοπτικά οι βασικές πληροφορίες για την Εταιρία έχουν ως εξής:

Σύνθεση Διοικητικού Συμβουλίου

Roberta Bonardi	Πρόεδρος & Διευθύνουσα Σύμβουλος
Αλέξιος Ρίζος	Αντιπρόεδρος
Hubert Puech Pays d' Alissac	Μέλος
Παναγιώτης Τσιβεριώτης	Μέλος

Η θητεία του Διοικητικού Συμβουλίου λήγει την 4^η Απριλίου 2023.

Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

Μάξιμος Τσουλόφτας

Αρ. Μ. ΣΟΕΛ 23961

ΠΡΑΙΣΓΟΥΩΤΕΡΧΑΟΥΣΚΟΥΠΕΡΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Αρ.Μ. ΣΟΕΛ 113

Εποπτεύουσα αρχή

Περιφέρεια Αττικής-Δ/νση Ανάπτυξης Δυτικού Τομέα Αθηνών

Γενικό Εμπορικό Μητρώο

2282201000

Αριθμός Μητρώου Ανωνύμων Εταιριών

106/01ΔΤ/Β/86/426

Αριθμός φορολογικού μητρώου

094009565

2. Ακολουθούμενες λογιστικές αρχές:

(α) Βάση κατάρτισης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρίας καταρτίστηκαν από τη Διοίκησή της με βάση τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), όπως αυτά έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (ΣΔΛΠ), καθώς και με τις σχετικές Διερμηνείες τους, όπως αυτές έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Ερμηνείας Προτύπων του ΣΔΛΠ και τα οποία έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, σύμφωνα με τον Κανονισμό αριθ. 1606/2002 της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ισχύουν κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2018.

Δεν υπάρχουν Πρότυπα που να έχουν εφαρμοστεί πριν την ημερομηνία έναρξης εφαρμογής τους.

Η σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ απαιτεί τη χρήση ορισμένων λογιστικών εκτιμήσεων και παραδοχών. Επίσης, απαιτεί την άσκηση κρίσης από τη Διοίκηση κατά τη διαδικασία εφαρμογής των λογιστικών αρχών της Εταιρίας. Οι εκτιμήσεις και παραδοχές βασίζονται στην καλύτερη δυνατή γνώση της Διοίκησης της Εταιρίας σε σχέση με τις τρέχουσες συνθήκες.

Οι περιοχές που απαιτούν μεγαλύτερο βαθμό άσκησης κρίσης ή πολυπλοκότητας, ή όπου οι εκτιμήσεις και παραδοχές είναι σημαντικές για τη σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, παρουσιάζονται στην παράγραφο (γ) κατωτέρω.

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2018, που καλύπτουν την χρήση από την 1^η Ιανουαρίου έως και την 31^η Δεκεμβρίου 2018, έχουν συνταχθεί με βάση:

- Την αρχή του ιστορικού κόστους, όπως αυτή τροποποιείται με την αναπροσαρμογή συγκεκριμένων στοιχείων ενεργητικού (γηπέδων - οικοπέδων) σε εύλογες αξίες
- Την αρχή της συνέχισης της δραστηριότητας (going concern)
- Την αρχή της αυτοτέλειας των χρήσεων

Το μακροοικονομικό και χρηματοοικονομικό περιβάλλον στην Ελλάδα εμφανίζει συνεχή σημάδια σταθεροποίησης, ωστόσο εξακολουθεί να υπάρχει αβεβαιότητα.

Η Διοίκηση εκτιμά συνεχώς τον πιθανό αντίκτυπο τυχόν αλλαγών στο μακροοικονομικό και χρηματοπιστωτικό περιβάλλον στην Ελλάδα έτσι ώστε να εξασφαλίσει ότι θα ληφθούν όλες οι απαραίτητες ενέργειες και τα μέτρα προκειμένου να ελαχιστοποιηθούν οι τυχόν επιπτώσεις στις δραστηριότητες της Εταιρίας στην Ελλάδα. Η Διοίκηση δεν είναι σε θέση να προβλέψει με ακρίβεια τις πιθανές εξελίξεις στην ελληνική οικονομία, ωστόσο με βάση την αξιολόγησή της, έχει καταλήξει στο συμπέρασμα ότι δεν απαιτούνται πρόσθετες προβλέψεις απομείωσης των χρηματοοικονομικών και μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων της Εταιρίας κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018.

Οι λογιστικές αρχές που ακολούθησε η Εταιρία για τη σύνταξη των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων είναι συνεπείς με αυτές που περιγράφονται στις δημοσιευθείσες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της χρήσεως που έληξε την 31.12.2017. Σημειώνεται, ωστόσο, πως η υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 9 επέφερε τροποποιήσεις στις ακολουθούμενες λογιστικές αρχές που αφορούν στα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού και των υποχρεώσεων. Οι λογιστικές αυτές αρχές, οι οποίες έχουν εφαρμογή από 1.1.2018, παρουσιάζονται στις λογιστικές αρχές. Η συγκριτική πληροφορία για το 2017 δεν αναμορφώθηκε, όπως σχετικά επιτρέπεται από το ΔΠΧΑ 9. Επιπρόσθετα, οι ακολουθούμενες λογιστικές αρχές της τρέχουσας περιόδου έλαβαν υπόψη τα ακόλουθα νέα πρότυπα και τροποποιήσεις προτύπων καθώς και τη Διερμηνεία 22, τα οποία εκδόθηκαν από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση και εφαρμόστηκαν από 1.1.2018:

(β) Νέα Πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και Διερμηνείες

Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες έχουν εκδοθεί, τα οποία είναι υποχρεωτικά για λογιστικές περιόδους που ξεκινούν κατά τη διάρκεια της παρούσας χρήσης ή μεταγενέστερα. Η εκτίμηση της Εταιρίας σχετικά με την επίδραση από την εφαρμογή αυτών των νέων προτύπων, τροποποιήσεων και διερμηνειών παρατίθεται παρακάτω.

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για την τρέχουσα χρήση

ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά μέσα»

Το ΔΠΧΑ 9 αντικαθιστά τις πρόνοιες του ΔΛΠ 39 που αφορούν στην ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων και συμπεριλαμβάνει επίσης ένα μοντέλο αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών το οποίο αντικαθιστά το μοντέλο των πραγματοποιημένων πιστωτικών ζημιών που εφαρμοζόταν βάσει του ΔΛΠ 39. Επιπλέον, το ΔΠΧΑ 9 καθιερώνει μία προσέγγιση της λογιστικής αντιστάθμισης βασιζόμενη σε αρχές και αντιμετωπίζει ασυνέπειες και αδυναμίες στο προηγούμενο μοντέλο του ΔΛΠ 39. Η επίδραση από την εφαρμογή του προτύπου στην Εταιρία περιγράφεται στη σημείωση 23.

ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβόλαια με Πελάτες»

Το ΔΠΧΑ 15 εκδόθηκε τον Μάιο του 2014. Σκοπός του προτύπου είναι να παρέχει ένα ενιαίο, κατανοητό μοντέλο αναγνώρισης των εσόδων από όλα τα συμβόλαια με πελάτες ώστε να βελτιώσει τη συγκρισιμότητα μεταξύ εταιρειών του ίδιου κλάδου, διαφορετικών κλάδων και διαφορετικών κεφαλαιαγορών. Περιλαμβάνει

τις αρχές που πρέπει να εφαρμόσει μία οικονομική οντότητα για να προσδιορίσει την επιμέτρηση των εσόδων και τη χρονική στιγμή της αναγνώρισής τους. Η βασική αρχή είναι ότι μία οικονομική οντότητα αναγνωρίζει τα έσοδα με τρόπο που να απεικονίζει τη μεταβίβαση των αγαθών ή υπηρεσιών στους πελάτες στο ποσό το οποίο αναμένει να δικαιούται σε αντάλλαγμα για αυτά τα αγαθά ή τις υπηρεσίες. Η επίδραση από την εφαρμογή του προτύπου στην Εταιρία περιγράφεται στη σημείωση 23.

ΔΠΧΑ 4 (Τροποποιήσεις) «Εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά μέσα στο ΔΠΧΑ 4 Ασφαλιστήρια συμβόλαια»

Οι τροποποιήσεις εισάγουν δύο προσεγγίσεις. Το τροποποιημένο πρότυπο α) παρέχει την επιλογή σε όλες τις οντότητες που εκδίδουν ασφαλιστήρια συμβόλαια να αναγνωρίζουν στα λοιπά συνολικά εισοδήματα και όχι στην κατάσταση αποτελεσμάτων τις τυχόν αποκλίσεις που προέκυψαν λόγω της εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9 πριν την έκδοση του νέου προτύπου για τα ασφαλιστήρια συμβόλαια, και β) παρέχει στις οντότητες, οι δραστηριότητες των οποίων αφορούν κυρίως τον κλάδο των ασφαλίσεων, την επιλογή για προσωρινή απαλλαγή από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 έως το 2021. Οι οντότητες οι οποίες έχουν επιλέξει να αναβάλουν την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9, συνεχίζουν να εφαρμόζουν το ΔΛΠ 39 για τα χρηματοοικονομικά μέσα. Η επίδραση από την εφαρμογή του προτύπου στην εταιρία δεν κρίνεται σημαντική.

ΔΠΧΑ 2 (Τροποποιήσεις) «Ταξινόμηση και επιμέτρηση συναλλαγών που αφορούν παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών»

Η τροποποίηση παρέχει διευκρινήσεις σχετικά με την βάση επιμέτρησης όσον αφορά παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών και διακανονίζονται σε μετρητά και τον λογιστικό χειρισμό σχετικά με τροποποιήσεις σε όρους που μεταβάλλουν μία παροχή που διακανονίζεται σε μετρητά σε παροχή που διακανονίζεται σε συμμετοχικούς τίτλους. Επιπλέον εισάγουν μία εξαίρεση όσον αφορά τις αρχές του ΔΠΧΑ 2 με βάση την οποία μία παροχή θα πρέπει να αντιμετωπίζεται σαν να επρόκειτο να διακανονιστεί εξ ολοκλήρου σε συμμετοχικούς τίτλους, στις περιπτώσεις όπου ο εργοδότης υποχρεούται να παραιτηθεί ένα ποσό προς κάλυψη των φορολογικών υποχρεώσεων των εργαζομένων που προκύπτουν από παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών και να το αποδίδει στις φορολογικές αρχές. Η επίδραση από την εφαρμογή του προτύπου στην εταιρία δεν κρίνεται σημαντική.

ΔΛΠ 40 (Τροποποιήσεις) «Μεταφορές επενδυτικών ακινήτων»

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι προκειμένου να μπορεί να πραγματοποιηθεί μεταφορά προς ή από τα επενδυτικά ακίνητα θα πρέπει να έχει πραγματοποιηθεί αλλαγή στη χρήση. Προκειμένου να θεωρηθεί ότι έχει επέλθει αλλαγή στην χρήση ενός ακινήτου, θα πρέπει να αξιολογηθεί κατά πόσο το ακίνητο πληροί τον ορισμό και η αλλαγή στη χρήση να μπορεί να τεκμηριωθεί. Η επίδραση από την εφαρμογή του προτύπου στην εταιρία δεν κρίνεται σημαντική.

Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Α 22 «Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα και προκαταβολές»

Η Διερμηνεία παρέχει καθοδήγηση σχετικά με πως προσδιορίζεται η ημερομηνία της συναλλαγής όταν εφαρμόζεται το πρότυπο που αφορά τις συναλλαγές σε ξένο νόμισμα, ΔΛΠ 21. Η Διερμηνεία έχει εφαρμογή όταν μία οντότητα είτε καταβάλει, είτε εισπράττει προκαταβολικά τίμημα για συμβάσεις που

εκφράζονται σε ξένο νόμισμα. Η επίδραση από την εφαρμογή του προτύπου στην εταιρία δεν κρίνεται σημαντική.

Ετήσιες βελτιώσεις σε ΔΠΧΑ 2014 (Κύκλος 2014 – 2016)

ΔΛΠ 28 “Συμμετοχές σε συγγενείς και κοινοπραξίες”

Οι τροποποιήσεις παρέχουν διευκρινήσεις ως προς το ότι όταν οι οργανισμοί διαχείρισης επενδύσεων κεφαλαίων, τα αμοιβαία κεφάλαια, και οντότητες με παρόμοιες δραστηριότητες εφαρμόζουν την επιλογή να επιμετρούν τις συμμετοχές σε συγγενείς ή κοινοπραξίες σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, αυτή η επιλογή θα πρέπει να γίνει ξεχωριστά για κάθε συγγενή ή κοινοπραξία κατά την αρχική αναγνώριση. Η επίδραση από την εφαρμογή του προτύπου στην εταιρία δεν κρίνεται σημαντική.

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για μεταγενέστερες περιόδους

ΔΠΧΑ 9 (Τροποποιήσεις) «Δικαιώματα πρόωρης αποπληρωμής με καταβολή αρνητικής ποινής εξόφλησης» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Οι τροποποιήσεις παρέχουν στις εταιρίες την δυνατότητα, εφόσον πληρούν μία συγκεκριμένη συνθήκη, να επιμετρούν χρηματοοικονομικά στοιχεία με δικαίωμα πρόωρης αποπληρωμής και καταβολή αρνητικής ποινής εξόφλησης (negative compensation) στο αναπόσβεστο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων αντί στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων. Η Εταιρία δεν μπορεί να εφαρμόσει νωρίτερα τις τροποποιήσεις καθώς δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Το ΔΠΧΑ 16 εκδόθηκε τον Ιανουάριο του 2016 και αντικαθιστά το ΔΛΠ 17. Σκοπός του προτύπου είναι να εξασφαλίσει ότι οι μισθωτές και οι εκμισθωτές παρέχουν χρήσιμη πληροφόρηση που παρουσιάζει εύλογα την ουσία των συναλλαγών που αφορούν μισθώσεις. Το ΔΠΧΑ 16 εισάγει ένα ενιαίο μοντέλο για το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του μισθωτή, το οποίο απαιτεί ο μισθωτής να αναγνωρίζει περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις για όλες τις συμβάσεις μισθώσεων με διάρκεια άνω των 12 μηνών, εκτός εάν το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο είναι μη σημαντικής αξίας. Σχετικά με το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του εκμισθωτή, το ΔΠΧΑ 16 ενσωματώνει ουσιαστικά τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 17. Επομένως, ο εκμισθωτής συνεχίζει να κατηγοριοποιεί τις συμβάσεις μισθώσεων σε λειτουργικές και χρηματοδοτικές μισθώσεις, και να ακολουθεί διαφορετικό λογιστικό χειρισμό για κάθε τύπο σύμβασης. Το πρότυπο θα επηρεάσει το λογιστικό χειρισμό των λειτουργικών μισθώσεων της Εταιρίας. Κατά την ημερομηνία σύνταξης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων, η Εταιρία έχει μη ακυρωτές δεσμεύσεις λειτουργικής μίσθωσης ύψους € 616 χιλιάδες. Η Εταιρία βρίσκεται στη διαδικασία εξέτασης του βαθμού κατά τον οποίο αυτές οι δεσμεύσεις θα οδηγήσουν στην αναγνώριση ενός περιουσιακού στοιχείου και μιας υποχρέωσης για μελλοντικές πληρωμές και πώς θα επηρεαστούν αντίστοιχα τα κέρδη της εταιρίας.

ΔΠΧΑ 17 «Ασφαλιστήρια συμβόλαια» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2021)

Το ΔΠΧΑ 17 εκδόθηκε τον Μάιο του 2017 και αντικαθιστά το ΔΠΧΑ 4. Το ΔΠΧΑ 17 καθιερώνει τις αρχές για την αναγνώριση, επιμέτρηση και παρουσίαση των ασφαλιστήριων συμβολαίων που βρίσκονται στο πεδίο εφαρμογής του προτύπου καθώς και τις σχετικές γνωστοποιήσεις. Σκοπός του προτύπου είναι να διασφαλίσει ότι μία οντότητα παρέχει σχετικές πληροφορίες οι οποίες να παρουσιάζουν την εύλογη εικόνα σχετικά με αυτά τα συμβόλαια. Το νέο πρότυπο επιλύει τα προβλήματα συγκρισιμότητας που είχε δημιουργήσει το ΔΠΧΑ 4 καθώς απαιτεί όλα τα ασφαλιστήρια συμβόλαια να λογιστικοποιούνται με τρόπο συνεπή. Οι ασφαλιστικές υποχρεώσεις θα επιμετρώνται σε τρέχουσες αξίες και όχι σε ιστορικό κόστος. Το πρότυπο δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση και δεν θα έχει επίδραση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρίας.

ΔΛΠ 28 (Τροποποιήσεις) «Μακροπρόθεσμες συμμετοχές σε συγγενείς και κοινοπραξίες» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι οι οντότητες πρέπει να λογιστικοποιούν τις μακροπρόθεσμες συμμετοχές τους σε μία συγγενή εταιρία ή κοινοπραξία - στις οποίες δεν εφαρμόζεται η μέθοδος της καθαρής θέσης - με βάση το ΔΠΧΑ 9.

Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Π 23 «Αβεβαιότητα σχετικά με τον χειρισμό θεμάτων φορολογίας εισοδήματος» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Η Διερμηνεία παρέχει επεξηγήσεις ως προς την αναγνώριση και επιμέτρηση του τρέχοντος και αναβαλλόμενου φόρου εισοδήματος όταν υπάρχει αβεβαιότητα σχετικά με την φορολογική αντιμετώπιση κάποιων στοιχείων. Το Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Π 23 έχει εφαρμογή σε όλες τις πτυχές της λογιστικοποίησης του φόρου εισοδήματος όταν υπάρχει τέτοια αβεβαιότητα, συμπεριλαμβανομένου του φορολογητέου κέρδους/ζημιάς, της φορολογικής βάσης των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, τα φορολογικά κέρδη και φορολογικές ζημιές και τους φορολογικούς συντελεστές.

ΔΛΠ 19 (Τροποποιήσεις) «Τροποποίηση προγράμματος, περικοπή ή διακανονισμός» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Οι τροποποιήσεις καθορίζουν τον τρόπο με τον οποίο οι οντότητες πρέπει να προσδιορίζουν τα συνταξιοδοτικά έξοδα όταν λαμβάνουν χώρα αλλαγές σε συνταξιοδοτικά προγράμματα καθορισμένων παροχών.

ΔΠΧΑ 3 (Τροποποιήσεις) «Ορισμός συνένωσης επιχειρήσεων» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2020)

Ο νέος ορισμός εστιάζει στην έννοια της απόδοσης μιας επιχείρησης με τη μορφή παροχής αγαθών και υπηρεσιών στους πελάτες σε αντίθεση με τον προηγούμενο ορισμό ο οποίος εστίαζε στις αποδόσεις με τη

μορφή μερισμάτων, χαμηλότερου κόστους ή άλλου οικονομικού οφέλους σε επενδυτές και λοιπά μέρη. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΛΠ 1 και ΔΛΠ 8 (Τροποποιήσεις) «Ορισμός του ουσιώδους» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2020)

Οι τροποποιήσεις αποσαφηνίζουν τον ορισμό του ουσιώδους και πώς πρέπει να χρησιμοποιείται, συμπληρώνοντας τον ορισμό με οδηγίες οι οποίες παρέχονταν έως τώρα σε άλλα σημεία των ΔΠΧΑ. Επιπλέον, έχουν βελτιωθεί οι διευκρινίσεις που συνοδεύουν τον ορισμό. Τέλος, οι τροποποιήσεις διασφαλίζουν ότι ο ορισμός του ουσιώδους εφαρμόζεται με συνέπεια σε όλα τα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ετήσιες βελτιώσεις σε ΔΠΧΑ (Κύκλος 2015 – 2017) (εφαρμόζονται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Οι τροποποιήσεις που παρατίθενται παρακάτω περιλαμβάνουν αλλαγές σε τέσσερα ΔΠΧΑ.

ΔΠΧΑ 3 «Συνενώσεις επιχειρήσεων»

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πως μία οντότητα επαναμετρά το ποσοστό που κατείχε προηγουμένως σε μία από κοινού ελεγχόμενη δραστηριότητα όταν αποκτά τον έλεγχο της επιχείρησης αυτής.

ΔΠΧΑ 11 «Από κοινού συμφωνίες»

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πως μία οντότητα δεν επαναμετρά το ποσοστό που κατείχε προηγουμένως σε μία από κοινού ελεγχόμενη δραστηριότητα όταν αποκτά από κοινού έλεγχο στην επιχείρηση αυτή.

ΔΛΠ 12 «Φόροι εισοδήματος»

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πως μία οντότητα λογιστικοποιεί όλες τις επιπτώσεις στο φόρο εισοδήματος από πληρωμές μερισμάτων με τον ίδιο τρόπο.

IAS 23 «Κόστος δανεισμού»

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πως μία οντότητα χειρίζεται ως μέρος του γενικού δανεισμού οποιοδήποτε δάνειο αναλήφθηκε ειδικά για την ανάπτυξη ενός περιουσιακού στοιχείου όταν το στοιχείο αυτό είναι έτοιμο για τη χρήση την οποία προορίζεται ή την πώλησή του.

(γ) Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις

Η Διοίκηση της Εταιρίας προβαίνει σε εκτιμήσεις, παραδοχές και αξιολογικές κρίσεις προκειμένου να επιλέξει τις καταλληλότερες λογιστικές αρχές σε σχέση με τη μελλοντική εξέλιξη γεγονότων και συναλλαγών. Οι εν λόγω εκτιμήσεις, παραδοχές και κρίσεις επανεξετάζονται περιοδικά, προκειμένου να ανταποκρίνονται στα τρέχοντα δεδομένα και να αντανακλούν τους εκάστοτε τρέχοντες κινδύνους και βασίζονται στην προγενέστερη εμπειρία της Διοίκησης σε σχέση με το επίπεδο/όγκο των συναφών συναλλαγών ή γεγονότων. Υφίστανται περιοχές που αφορούν περίπλοκες συναλλαγές και εμπεριέχουν μεγάλο βαθμό υποκειμενικότητας. Οι βασικές εκτιμήσεις και αξιολογικές κρίσεις οι οποίες αναφέρονται σε δεδομένα, η εξέλιξη των οποίων θα μπορούσε να επηρεάσει τα κονδύλια των χρηματοοικονομικών καταστάσεων τους επόμενους 12 μήνες, έχουν ως κάτωθι:

i) Συντελεστές απόσβεσης: Τα πάγια περιουσιακά στοιχεία της Εταιρίας αποσβένονται σύμφωνα με την υπολειπόμενη ωφέλιμη ζωή τους. Οι υπολειπόμενες ωφέλιμες ζωές επανεκτιμώνται περιοδικά για να καθορίσουν κατά πόσο συνεχίζουν να είναι κατάλληλες. Οι πραγματικές ωφέλιμες ζωές των παγίων περιουσιακών στοιχείων ενδέχεται να διαφοροποιηθούν από παράγοντες όπως η τεχνολογική καινοτομία και τα προγράμματα συντήρησης.

ii) Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις και απαξίωση αποθεμάτων: Η Διοίκηση εξετάζει κατ' έτος την ανακτησιμότητα των κονδυλίων που περιλαμβάνονται στους εισπρακτέους λογαριασμούς, σε συνδυασμό και με εξωτερική πληροφόρηση (επικοινωνία με πελάτες για συμφωνία υπολοίπου και ενημέρωση από νομικό σύμβουλο για την έκβαση διαφόρων υποθέσεων με πελάτες), προκειμένου να αποφασίσει για την ανακτησιμότητα των κονδυλίων που περιλαμβάνονται στους εισπρακτέους λογαριασμούς. Σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού όλες οι καθυστερημένες ή επισφαλείς απαιτήσεις εκτιμώνται για να προσδιοριστεί η αναγκαιότητα ή μη πρόβλεψης απομείωσης. Το υπόλοιπο της πρόβλεψης προσαρμόζεται κατάλληλα ώστε να αντανακλά τη σχετική πιθανή απώλεια. Μία απαίτηση αναλύεται και κατόπιν καταγράφεται ως οριστική επισφάλεια εάν οι συνθήκες υποδηλώνουν ότι η απαίτηση καθίσταται ανείσπρακτη. Ταυτόχρονα, η Εταιρία εφαρμόζει την απλοποιημένη προσέγγιση του ΔΠΧΑ 9 για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, σύμφωνα με την οποία, η πρόβλεψη ζημίας επιμετράται πάντοτε σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια ζωής όπως προβλέπεται από το ΔΠΧΑ 9. Για τον προσδιορισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών σε σχέση με τις απαιτήσεις από πελάτες, η Εταιρία χρησιμοποιεί πίνακα προβλέψεων πιστωτικής ζημίας με βάση την ενηλικίωση των υπολοίπων.

Τα αποθέματα αποτιμώνται στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ του κόστους κτήσεως ή την καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία είναι η εκτιμώμενη τιμή πώλησης στη συνήθη πορεία των εργασιών της επιχείρησης μείον οποιαδήποτε σχετικά έξοδα πώλησης. Το κόστος προσδιορίζεται χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του μέσου σταθμικού κόστους. Πρόβλεψη για βραδέως κινούμενα και απαξιωμένα αποθέματα ή αποθέματα που πρόκειται να απαξιωθούν σε βραχύ χρονικό διάστημα, σχηματίζεται εφόσον κρίνεται απαραίτητο.

iii) Πρόβλεψη για φόρο εισοδήματος: Η πρόβλεψη για φόρο εισοδήματος με βάση το ΔΛΠ 12 υπολογίζεται με εκτίμηση των φόρων που θα καταβληθούν στις φορολογικές αρχές και περιλαμβάνει τον τρέχοντα φόρο εισοδήματος για κάθε χρήση, πρόβλεψη για τους πρόσθετους φόρους που πιθανόν να προκύψουν από μελλοντικούς φορολογικούς ελέγχους και αναγνώριση μελλοντικών φορολογικών ωφελειών. Η τελική εκκαθάριση των φόρων εισοδήματος ενδέχεται να αποκλίνει από τα σχετικά ποσά τα οποία έχουν καταχωρηθεί στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

iv) Απομείωση παγίων περιουσιακών στοιχείων: Η Διοίκηση αξιολογεί σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού τα πάγια περιουσιακά στοιχεία για τυχόν ενδείξεις απομείωσης και ερευνά τα γεγονότα ή τις συνθήκες που

καθιστούν πιθανή την ύπαρξη απομείωσης, όπως για παράδειγμα μια σημαντική δυσμενής αλλαγή στο εταιρικό κλίμα ή μια απόφαση για πώληση ή διάθεση μιας μονάδας. Εάν υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης υπολογίζεται η ανακτήσιμη αξία (η οποία είναι η μεγαλύτερη μεταξύ της εύλογης αξίας μείον έξοδα πώλησης και της αξίας χρήσης) της αντίστοιχης μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών στην οποία τα πάγια περιουσιακά στοιχεία έχουν κατανεμηθεί. Η αξία χρήσης εκτιμάται χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της προεξόφλησης των ταμειακών ροών. Κατά την εφαρμογή αυτής της μεθοδολογίας, λαμβάνονται υπόψη τα ιστορικά λειτουργικά αποτελέσματα, μελλοντικά εταιρικά σχέδια, οικονομικές προεκτάσεις καθώς και δεδομένα της αγοράς (στατιστικά και μη) τα οποία λαμβάνονται από ανεξάρτητους εκτιμητές. Επίσης, εκτιμάται η εύλογη αξία για κάθε αναγνωριζόμενο περιουσιακό στοιχείο. Σε περίπτωση που η ανακτήσιμη αξία είναι μικρότερη της λογιστικής αξίας τότε προκύπτει ανάγκη μείωσης της λογιστικής αξίας στο ποσό της ανακτήσιμης αξίας, με τη διαφορά να καταχωρείται στα αποτελέσματα.

ν) Ενδεχόμενα γεγονότα: Η Εταιρία εμπλέκεται σε δικαστικές διεκδικήσεις και αποζημιώσεις κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών της. Η διοίκηση κρίνει ότι οι όποιοι διακανονισμοί δε θα επηρέαζαν σημαντικά την οικονομική θέση της Εταιρίας την 31^η Δεκεμβρίου 2018. Παρόλα αυτά, ο καθορισμός των ενδεχόμενων υποχρεώσεων που σχετίζονται με τις δικαστικές διεκδικήσεις και τις απαιτήσεις είναι μια πολύπλοκη διαδικασία που περιλαμβάνει κρίσεις σχετικά με τις πιθανές συνέπειες και τις διερμηνείες σχετικά με τους νόμους και τους κανονισμούς. Μεταβολές στις κρίσεις ή στις διερμηνείες είναι πιθανό να οδηγήσουν σε μια αύξηση ή μια μείωση των ενδεχόμενων υποχρεώσεων της Εταιρίας στο μέλλον.

vi) Εκτίμηση της «εύλογης αξίας» των οικοπέδων: Όσον αφορά την εκτίμηση της «εύλογης αξίας» των οικοπέδων βλέπε παρακάτω στις ενότητες (3iii) και (2εii).

(δ) Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα

Οι συναλλαγές σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα με βάση τις ισοτιμίες συναλλάγματος που ισχύουν κατά την ημερομηνία της εκάστοτε συναλλαγής. Συναλλαγματικά κέρδη και ζημιές που προκύπτουν από την τακτοποίηση των συναλλαγών σε ξένο νόμισμα και από την μετατροπή των νομισματικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού σε ξένο νόμισμα, με βάση την τιμή συναλλάγματος στο τέλος της χρήσης, καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Το λειτουργικό νόμισμα, καθώς και το νόμισμα παρουσίασης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της Εταιρίας είναι το Ευρώ.

(ε) Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια

i) Ιστορικό κόστος

Όλα τα ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία, εκτός των γηπέδων και των οικοπέδων, παρουσιάζονται στον ισολογισμό σε ιστορικό κόστος (τεκμαρτό κόστος βάσει διατάξεων του ΔΠΧΑ 1) μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις και τυχόν προβλέψεις απομείωσης.

Ειδικά για τα κτήρια, κατά την αποτίμησή τους την 1^η Ιανουαρίου 2008 χρησιμοποιήθηκε η εύλογη αξία ως τεκμαρτό κόστος (σύμφωνα με τις διατάξεις του ΔΠΧΑ 1). Η αποτίμηση πραγματοποιήθηκε από ανεξάρτητους εκτιμητές εγνωσμένου κύρους, η δε αρχική υπεραξία αποτίμησης που προέκυψε κατά την ημερομηνία μετάβασης στα ΔΠΧΑ καταχωρήθηκε στα Αποτελέσματα εις νέο. Προκειμένου για την μεταγενέστερη επιμέτρηση της αξίας των κτηρίων, η Εταιρία υιοθέτησε το μοντέλο κόστους (σύμφωνα με το ΔΛΠ 16) μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και τις τυχόν προβλέψεις απομείωσης της αξίας τους.

Το ιστορικό κόστος περιλαμβάνει όλες τις άμεσα επιρριπτέες δαπάνες για την απόκτηση των στοιχείων. Οι μεταγενέστερες δαπάνες καταχωρούνται σε επαύξηση της λογιστικής αξίας των ενσώματων παγίων ή ως

ξεχωριστό πάγιο μόνον εάν είναι πιθανό ότι τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη που θα εισρεύσουν στην Εταιρία και το κόστος τους μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα. Το κόστος επισκευών και συντηρήσεων καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων της περιόδου που πραγματοποιούνται.

Οι αποσβέσεις των παγίων στοιχείων του ενεργητικού, εκτός των γηπέδων και οικοπέδων που δεν αποσβένονται, υπολογίζονται με βάση τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης κατά τη διάρκεια της προβλεπόμενης ωφέλιμης ζωής τους ως ακολούθως:

- Κτίρια 50 έτη.
- Μηχανήματα και λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός 7 έτη.
- Μεταφορικά μέσα από 5 έως 7 έτη.
- Έπιπλα, Η/Υ και λοιπός εξοπλισμός από 3 έως 7 έτη.

Οι υπολειμματικές αξίες και οι ωφέλιμες ζωές των ενσωμάτων παγίων υπόκεινται σε επανεξέταση και προσαρμόζονται ανάλογα, τουλάχιστον στο τέλος κάθε χρήσης.

Η λογιστική αξία ενός παγίου στοιχείου μειώνεται στην ανακτήσιμη αξία του, όταν η λογιστική του αξία υπερβεί την εκτιμώμενη ανακτήσιμη αξία του.

Το κέρδος ή ζημιά που προκύπτει από την πώληση ενός παγίου προσδιορίζεται ως η διαφορά μεταξύ του τιμήματος που λαμβάνεται κατά την πώληση και της λογιστικής αξίας του παγίου και καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

ii) Εύλογη αξία

Τα γήπεδα και οικόπεδα αποτιμήθηκαν την 1^η Ιανουαρίου 2008 σε εύλογες αξίες οι οποίες χρησιμοποιήθηκαν ως τεκμαρτό κόστος σύμφωνα με τις διατάξεις του ΔΠΧΑ 1. Η αποτίμηση πραγματοποιήθηκε από ανεξάρτητους εκτιμητές εγνωσμένου κύρους, η δε αρχική υπεραξία αποτίμησης που προέκυψε κατά την ημερομηνία μετάβασης καταχωρήθηκε στην Καθαρή Θέση σε λογαριασμό Αποθεματικού εύλογης αξίας.

Προκειμένου για τη μεταγενέστερη επιμέτρηση της αξίας των γηπέδων και οικοπέδων που έγιναν την 31^η Δεκεμβρίου 2009, 2011 και 2015 υιοθετήθηκε από την Εταιρία το μοντέλο αναπροσαρμογής (σύμφωνα με το ΔΛΠ 16). Η εκτίμηση της εύλογης αξίας διενεργείται από ανεξάρτητους εκτιμητές.

Οι αποτιμήσεις πραγματοποιούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα ώστε να διασφαλιστεί ότι η εύλογη αξία των γηπέδων και οικοπέδων δεν διαφέρει ουσιωδώς από τη λογιστική τους αξία.

Αυξήσεις στην λογιστική αξία των γηπέδων και οικοπέδων που προκύπτουν από αναπροσαρμογές στην εύλογη αξία καταχωρούνται σε αποθεματικό των ιδίων κεφαλαίων. Μειώσεις στη λογιστική αξία φέρονται σε μείωση του αποθεματικού εφόσον στο παρελθόν είχε σχηματισθεί τέτοιο αποθεματικό για το ίδιο περιουσιακό στοιχείο. Μειώσεις της αξίας πέραν του αποθεματικού καθώς και μειώσεις στην λογιστική αξία περιουσιακών στοιχείων, για τα οποία δεν υπάρχει αποθεματικό αναπροσαρμογής, καταχωρούνται στα αποτελέσματα ως έξοδο.

Οι θετικές διαφορές αναπροσαρμογής των ακινήτων μεταφέρονται απευθείας στα κέρδη εις νέον όταν τα ακίνητα από τα οποία προήλθαν διαγράφονται οριστικά (π.χ. μεταβίβαση).

Η διαδικασία που, κατά κανόνα, ακολουθείται κατά την αποτίμηση στην εύλογη αξία ενός ακινήτου συνοψίζεται στα ακόλουθα στάδια:

- Ανάθεση της εντολής στον μηχανικό-εκτιμητή

- Μελέτη Υποθέσεως – Καθορισμός Πρόσθετων Στοιχείων
- Αυτοψία - Επιθεώρηση
- Επεξεργασία Στοιχείων - Υπολογισμοί
- Σύνταξη Εκτιμήσεων

Ο εκάστοτε εκτιμητής, για τον υπολογισμό της εύλογης αξίας του κάθε ακινήτου, επιλέγει εκ των ακόλουθων τριών βασικών μεθόδων:

- Μέθοδος της αγοράς (ή συγκριτική μέθοδος), η οποία προσδιορίζει την εύλογη αξία του ακινήτου με σύγκρισή του με άλλα όμοια ακίνητα για τα οποία υπάρχουν στοιχεία συναλλαγών (αγοραπωλησιών).
- Μέθοδος του εισοδήματος, η οποία κεφαλαιοποιεί μελλοντικές χρηματορροές που μπορεί να εξασφαλίσει το ακίνητο με κατάλληλο επιτόκιο κεφαλαιοποίησης.
- Μέθοδος του κόστους η οποία αντικατοπτρίζει το ποσό το οποίο θα απαιτούνταν κατά την τρέχουσα περίοδο για την υποκατάσταση του ακινήτου με ένα άλλο, ανάλογων προδιαγραφών, αφού ληφθεί υπόψη η κατάλληλη προσαρμογή λόγω απαξιώσεως.

Παραδείγματα δεδομένων που χρησιμοποιούνται για την αποτίμηση των ακινήτων και τα οποία αναφέρονται αναλυτικά στις επιμέρους εκτιμήσεις είναι τα ακόλουθα:

- Εμπορικά Ακίνητα: Τιμή ανά τ.μ., προσαύξηση ενοικίου κατ' έτος, ποσοστό μακροχρόνια μη μισθωμένων χώρων/μονάδων (προς μίσθωση), προεξοφλητικό επιτόκιο, συντελεστής απόδοσης εξόδου, διάρκεια μισθώσεων σε ισχύ (έτη), ποσοστό μη μισθωμένων χώρων/μονάδων (προς μίσθωση), κλπ.
- Γενικές Παραδοχές όπως: ηλικία κτιρίου, υπολειπόμενη ωφέλιμη διάρκεια ζωής, τ.μ. ανά κτίριο κ.α. αναφέρονται επίσης στις επιμέρους εκτιμήσεις για κάθε ακίνητο.

Επισημαίνεται πως η αποτίμηση στην εύλογη αξία ενός ακινήτου βασίζεται στην ικανότητα των συμμετεχόντων της αγοράς να δημιουργήσουν οικονομικά οφέλη από τη μέγιστη και καλύτερη χρήση του ή από την πώλησή του σε άλλους συμμετέχοντες της αγοράς, οι οποίοι θα κάνουν χρήση του στοιχείου αυτού κατά το μέγιστο και καλύτερο τρόπο.

(στ) Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Λογισμικό: Οι άδειες λογισμικού καταχωρούνται στα άυλα περιουσιακά στοιχεία και αποτιμώνται στο κόστος κτήσης, μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις διενεργούνται με την μέθοδο της σταθερής απόσβεσης κατά την διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των στοιχείων αυτών, η οποία κυμαίνεται από 1 έως 3 έτη.

Δαπάνες που απαιτούνται για την ανάπτυξη και συντήρηση των λογισμικών προγραμμάτων καταχωρούνται ως έξοδα όταν πραγματοποιούνται.

Σήματα και άδειες: Τα σήματα και οι άδειες αποτιμώνται στην αξία κτήσεως μείον αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις διενεργούνται με την σταθερή μέθοδο κατά την διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των στοιχείων αυτών, η οποία ορίζεται σε 5 έτη.

(ζ) Δαπάνες έρευνας και ανάπτυξης

Οι γενόμενες δαπάνες για προγράμματα ανάπτυξης σχετιζόμενα με τον σχεδιασμό και τον έλεγχο νέων ή βελτιωμένων προϊόντων (π.χ. απόκτηση τεχνογνωσίας – know how η οποία ενσωματώνεται στην παραγωγική διαδικασία), καταχωρούνται ως άυλα περιουσιακά στοιχεία όταν πιθανολογείται ότι το πρόγραμμα θα έχει επιτυχία, λαμβάνοντας υπόψη την εμπορική και τεχνολογική δυνατότητα και εφόσον τα κόστη αυτά μπορούν να αποτιμηθούν αξιόπιστα. Οι λοιπές γενόμενες δαπάνες ανάπτυξης καταχωρούνται στα αποτελέσματα. Δαπάνες ανάπτυξης που καταχωρήθηκαν στα αποτελέσματα δεν επαναφέρονται στα περιουσιακά στοιχεία σε μεταγενέστερες περιόδους. Οι δαπάνες ανάπτυξης άυλου στοιχείου, οι οποίες κεφαλαιοποιήθηκαν, αποσβένονται από την έναρξη της εμπορικής παραγωγής του προϊόντος με τη σταθερή μέθοδο και μέσα σε μία περίοδο που δεν ξεπερνά τα 5 έτη.

Όταν πραγματοποιούνται δαπάνες έρευνας ή δαπάνες για δραστηριότητες στη φάση έρευνας ενός εσωτερικού προγράμματος (π.χ. μελέτες βιοισοδυναμίας) προκειμένου να δημιουργηθεί εσωτερικά (από την ίδια την Εταιρία) ένα άυλο περιουσιακό στοιχείο τότε οι δαπάνες αυτές καταχωρίζονται στα αποτελέσματα και δεν λογίζονται σαν άυλα περιουσιακά στοιχεία. Στη φάση της έρευνας, η Εταιρία δεν μπορεί να αποδείξει ότι υπάρχει ένα άυλο περιουσιακό στοιχείο το οποίο θα δημιουργήσει πιθανά μελλοντικά οικονομικά οφέλη.

(η) Μισθώσεις

Περιπτώσεις στις οποίες η Εταιρία είναι μισθωτής

i) Λειτουργική μίσθωση: Μισθώσεις όπου ουσιαστικά οι κίνδυνοι και τα οφέλη της ιδιοκτησίας διατηρούνται από τον εκμισθωτή ταξινομούνται ως λειτουργικές μισθώσεις. Οι πληρωμές που πραγματοποιούνται για λειτουργικές μισθώσεις, συμπεριλαμβανομένων των προκαταβολών, (καθαρές από τυχόν κίνητρα που προσφέρθηκαν από τον εκμισθωτή) αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσης, με τη σταθερή μέθοδο, αναλογικά κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

ii) Χρηματοδοτική μίσθωση: Οι μισθώσεις παγίων όπου η Εταιρία αναλαμβάνει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και οφέλη της ιδιοκτησίας ταξινομούνται ως χρηματοδοτικές μισθώσεις. Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις κεφαλαιοποιούνται με την έναρξη της μίσθωσης στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ της εύλογης αξίας του παγίου στοιχείου και της παρούσας αξίας των ελάχιστων μισθωμάτων. Κάθε μίσθωμα επιμερίζεται μεταξύ της υποχρέωσης και των χρηματοοικονομικών εξόδων έτσι ώστε να επιτυγχάνεται ένα σταθερό επιτόκιο στην υπολειπόμενη χρηματοοικονομική υποχρέωση. Η αντίστοιχη υποχρέωση προς το μισθωτή, καθαρή από χρηματοοικονομικά έξοδα, απεικονίζεται στον ισολογισμό ως υποχρέωση χρηματοδοτικής μίσθωσης. Τα αντίστοιχα χρηματοοικονομικά έξοδα καταχωρούνται στα αποτελέσματα.

(θ) Απομείωση αξίας μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ η ανακτήσιμη αξία ενός μη χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου πρέπει να εκτιμάται όποτε υπάρχουν ενδείξεις για απομείωση. Για λόγους αξιολόγησης της απομείωσης, ορισμένα μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ομαδοποιούνται στη μικρότερη αναγνωρισμένη ομάδα στοιχείων του ενεργητικού που δημιουργεί ταμειακές εισροές από τη χρήση του (Μονάδα Δημιουργίας Ταμειακών Ροών). Η ζημία της απομείωσης αναγνωρίζεται όταν η λογιστική αξία υπερβεί την ανακτήσιμη. Η ανακτήσιμη αξία είναι η μεγαλύτερη μεταξύ της εύλογης αξίας και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, οι οποίες αναμένεται να προκύψουν από την συνεχιζόμενη χρησιμοποίησή του μέχρι την απόσυρση του στοιχείου αυτού στη λήξη της ωφέλιμης ζωής του.

Η Εταιρία εξετάζει, σε περιοδική βάση (κάθε ημερομηνία σύνταξης των χρηματοοικονομικών της καταστάσεων), τα μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά της στοιχεία για πιθανές ενδείξεις απομείωσης της αξίας τους. Σε αυτές τις περιπτώσεις, όπου η λογιστική αξία είναι μεγαλύτερη της ανακτήσιμης, η αξία αυτή απομειώνεται (μέσω αποτελεσμάτων), ώστε να συμπίπτει με την ανακτήσιμη. Οι απομειώσεις που έχουν αναγνωριστεί σε προηγούμενες περιόδους σε μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία εξετάζονται σε κάθε ημερομηνία αναφοράς για τυχόν αναστροφή.

(ι) Αποθέματα

Τα αποθέματα περιλαμβάνουν εμπορεύματα, προϊόντα έτοιμα και ημιτελή, πρώτες και βοηθητικές ύλες, είδη συσκευασίας και υλικά-ανταλλακτικά. Τα αποθέματα αποτιμώνται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ του κόστους και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας.

Το κόστος των αποθεμάτων περιλαμβάνει την αξία κτήσης προσαυξημένη με κάθε είδους δαπάνη η οποία απαιτείται προκειμένου να φτάσουν στην παρούσα κατάσταση και θέση τους, προσδιορίζεται δε βάσει της μεθόδου του ετήσιου σταθμικού μέσου όρου.

Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία είναι η εκτιμώμενη τιμή πώλησης σε κανονική επιχειρηματική διαδικασία, μειωμένη κατά το κόστος ολοκλήρωσης και κατά τα έξοδα διάθεσης. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία των πρώτων υλών είναι το εκτιμώμενο κόστος αντικατάστασης σε κανονική λειτουργία της Εταιρίας.

Σχηματίζονται επαρκείς προβλέψεις για βραδέως κινούμενα και απαξιωμένα αποθέματα ή αποθέματα που θα απαξιωθούν σε βραχύ χρονικό διάστημα, εφόσον κρίνεται απαραίτητο. Οι μειώσεις της αξίας των αποθεμάτων στην καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων κατά την περίοδο που εμφανίζονται.

(ια) Χρηματοοικονομικά στοιχεία Ενεργητικού και Υποχρεώσεων σε αποσβέσιμο κόστος

Η Εταιρία αναγνωρίζει τα χρηματοοικονομικά μέσα ως στοιχεία ενεργητικού ή υποχρεώσεων εφόσον καθίσταται αντισυμβαλλόμενο μέρος που αποικτά δικαιώματα ή αναλαμβάνει υποχρεώσεις βάσει των συμβατικών όρων του χρηματοοικονομικού μέσου. Κατά την αρχική αναγνώριση τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους.

Η Εταιρία δεν κατέχει άλλα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία όπως χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους με μεταβολές στα αποτελέσματα, επενδύσεις κατεχόμενες ως τη λήξη ή διαθέσιμα για πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε όλες τις ημερομηνίες αναφοράς.

Κατά την αναγνώρισή τους ως χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, τα δάνεια και οι απαιτήσεις επιμετρώνται στην εύλογη αξία. Μεταγενέστερα επιμετρώνται στο αναπόσβεστο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

Τα δάνεια και οι απαιτήσεις περιλαμβάνονται στο κυκλοφορούν ενεργητικό, εκτός από εκείνα με λήξεις μεγαλύτερες των 12 μηνών από την ημερομηνία αναφοράς. Τα τελευταία συμπεριλαμβάνονται στα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία. Τα δάνεια και απαιτήσεις της Εταιρίας περιλαμβάνουν τα κονδύλια «Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις», «Απαιτήσεις από Πελάτες», «Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα», «Υποχρεώσεις σε Προμηθευτές» καθώς και ορισμένα στοιχεία από τα κονδύλια «Λοιπές απαιτήσεις» και «Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις» που παρουσιάζονται στην κατάσταση οικονομικής θέσης (βλέπε επίσης σημειώσεις 14, 15 και 20).

Οι χρηματοοικονομικές απαιτήσεις της Εταιρίας που αφορούν τις τραπεζικές καταθέσεις, τις απαιτήσεις από πελάτες και τις λοιπές απαιτήσεις ταξινομούνται στο χαρτοφυλάκιο των χρηματοοικονομικών μέσων που αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος καθώς:

- εντάσσονται σε επιχειρησιακό μοντέλο το οποίο έχει ως στόχο τη διακράτηση προκειμένου να εισπραχθούν οι συμβατικές ταμειακές τους ροές, και
- οι συμβατικοί όροι που τα διέπουν προβλέπουν αποκλειστικά ταμειακές ροές κεφαλαίου και τόκου επί του ανεξόφλητου κεφαλαίου, οι οποίες θα πρέπει να καταβληθούν σε συγκεκριμένες ημερομηνίες (Solely Payments of Principal and Interest- SPPI).

Οι απαιτήσεις από πελάτες και τρίτους, που συνήθως έχουν όρο εξόφλησης 90 ημέρες, καταχωρούνται αρχικά στην αξία της συναλλαγής μείον προσαρμογές για μειώσεις όπως εκπτώσεις και παρακρατήσεις και μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος με την χρήση του πραγματικού επιτοκίου. Οι απαιτήσεις από πελάτες και τρίτους εξετάζονται, ως προς την εισπραξιμότητά τους, σε τακτά χρονικά διαστήματα. Όταν υπάρχει σαφής ένδειξη ότι η Εταιρία δεν είναι σε θέση να εισπράξει όλα τα ποσά που οφείλονται, με βάση τους συμβατικούς όρους, διενεργείται σχετική εγγραφή απομείωσης. Οι ζημιές απομείωσης, που προκύπτουν, καταχωρούνται απ' ευθείας στα αποτελέσματα χρήσης.

Δεν αναγνωρίζεται απομείωση σε απαιτήσεις έναντι του δημοσίου για τις επιπτώσεις της διαχρονικής αξίας του χρήματος κατά την αρχική αναγνώριση, καθώς η εύλογη αξία αυτών των απαιτήσεων αναμένεται να τακτοποιηθεί εντός 90 ημερών από την τιμολόγηση. Προβλέψεις για ζημιές απομείωσης των απαιτήσεων έναντι του δημοσίου δεν αναγνωρίζονται εκτός και εάν η παρούσα αξία των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών διαφέρει σημαντικά από την λογιστική αξία των απαιτήσεων.

Οι απαιτήσεις από τους πελάτες και οι λοιπές χρηματοοικονομικές απαιτήσεις της Εταιρίας, είναι συνήθως άμεσα απαιτητές και ως εκ τούτου δεν ενσωματώνεται σε αυτές αμοιβή για το πέρασμα του χρόνου (time value). Η Εταιρία εφαρμόζει την απλοποιημένη προσέγγιση του ΔΠΧΑ 9 για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, σύμφωνα με την οποία, η πρόβλεψη ζημίας επιμετράται πάντοτε σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια ζωής όπως προβλέπεται από το ΔΠΧΑ 9.

Για τον προσδιορισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών σε σχέση με τις απαιτήσεις από πελάτες, η Εταιρία χρησιμοποιεί πίνακα προβλέψεων πιστωτικής ζημιάς με βάση την ενηλικίωση των υπολοίπων. Η Εταιρία θεωρεί ότι το ρίσκο αθέτησης "risk of default" για τις πωλήσεις επί πιστώσει αυξάνεται σημαντικά όταν για κάποιο λόγο δεν τηρείται από τους πελάτες το πιστωτικό όριο και η πληρωμή δεν έχει πραγματοποιηθεί μέχρι τις 90 ημέρες καθυστέρησης.

Στα χρηματικά διαθέσιμα και ισοδύναμα περιλαμβάνονται τα χρηματικά διαθέσιμα στο ταμείο, οι καταθέσεις σε Τράπεζες και οι βραχυπρόθεσμες επενδύσεις (διάρκειας μικρότερης του τριμήνου) άμεσης ρευστοποίησης.

Η Εταιρία προβαίνει στη διακοπή αναγνώρισης χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού όταν:

- έχουν λήξει οι ταμειακές ροές των χρηματοοικονομικών στοιχείων,
- μεταβιβάζει το συμβατικό δικαίωμα είσπραξης των ταμειακών ροών από τα χρηματοοικονομικά στοιχεία και ταυτόχρονα μεταβιβάζει τους κινδύνους και τα οφέλη που απορρέουν από αυτά,
- δάνεια ή αξιόγραφα καθίστανται ανεπίδεκτα εισπράξεως, οπότε και τα διαγράφει.
- οι συμβατικοί όροι των χρηματοοικονομικών στοιχείων μεταβάλλονται ουσιωδώς.

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις της Εταιρίας αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος και εκτοκίζονται με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Τα αποτελέσματα από την αποτίμηση ή διακοπή αναγνώρισης των υποχρεώσεων που αποτιμώνται στην εύλογη αξία αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Η Εταιρία διακόπτει την αναγνώριση μιας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης (ή μέρους αυτής) όταν αυτή

συμβατικά εκπληρώνεται, ακυρώνεται ή εκπνέει.

(ιβ) Μετοχικό κεφάλαιο

Το μετοχικό κεφάλαιο απεικονίζει την αξία των μετοχών της Εταιρίας που έχουν εκδοθεί και είναι σε κυκλοφορία. Τα έξοδα αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου παρουσιάζονται, καθαρά από φόρους, αφαιρετικά στα ίδια κεφάλαια ως μείωση του προϊόντος έκδοσης.

(ιγ) Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών στους εργαζομένους

Τακτικές παροχές: Οι παροχές προς τους εργαζομένους σε χρήμα και σε είδος καταχωρούνται, ως έξοδο, όταν καθίστανται δεδουλευμένες. Τυχόν ανεξόφλητο ποσό καταχωρείται ως υποχρέωση, ενώ σε περίπτωση που το ποσό που ήδη καταβλήθηκε υπερβαίνει το ποσό των παροχών, η επιχείρηση καταχωρεί το υπερβάλλον ποσό ως στοιχείο του ενεργητικού της (προπληρωθέν έξοδο), μόνο κατά την έκταση που η προπληρωμή θα οδηγήσει σε μείωση μελλοντικών πληρωμών ή σε επιστροφή.

Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία: Οι παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία περιλαμβάνουν τόσο πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών, όσο και πρόγραμμα καθορισμένων παροχών.

❖ Πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών

Με βάση το πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών, η υποχρέωση της επιχείρησης (νομική) περιορίζεται στο ποσό που έχει συμφωνηθεί να συνεισφέρει στον φορέα (ασφαλιστικό ταμείο) που διαχειρίζεται τις εισφορές και χορηγεί τις παροχές (συντάξεις, ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, κτλ).

Το δεδουλευμένο κόστος των προγραμμάτων καθορισμένων εισφορών καταχωρείται ως έξοδο στην χρήση που αφορά.

❖ Πρόγραμμα καθορισμένων παροχών

Σύμφωνα με το Ελληνικό εργατικό δίκαιο, οι εργαζόμενοι δικαιούνται αποζημίωσης στην περίπτωση εξόδου από την υπηρεσία, το ύψος της οποίας εξαρτάται από το ύψος των αποδοχών τους, την προϋπηρεσία τους στην Εταιρία και τον λόγο εξόδου τους από την υπηρεσία (απόλυση ή συνταξιοδότηση). Στην περίπτωση παραίτησης ή δικαιολογημένης απόλυσης, το δικαίωμα αυτό δεν υφίσταται. Το πληρωτέο ποσό κατά τη συνταξιοδότηση ανέρχεται στο 40% του ποσού που καταβάλλεται σε περίπτωση αναιτιολόγητης απολύσεως. Το πρόγραμμα αυτό αποτελεί ένα πρόγραμμα καθορισμένων παροχών για τον εργοδότη και δεν είναι χρηματοδοτούμενο.

Η εν λόγω υποχρέωση προσδιορίζεται, από ανεξάρτητο αναλογιστή, με βάση την αναλογιστική μέθοδο αποτίμησης των εκτιμώμενων μονάδων υποχρεώσεως (projected unit credit method). Ένα πρόγραμμα συγκεκριμένων παροχών καθορίζει με βάση διάφορες παραμέτρους όπως, η ηλικία, τα έτη προϋπηρεσίας, ο μισθός, συγκεκριμένες υποχρεώσεις για καταβλητέες παροχές.

Οι προβλέψεις που αφορούν την χρήση, περιλαμβάνονται στο σχετικό κόστος προσωπικού στην κατάσταση αποτελεσμάτων και συνίστανται από το τρέχον κόστος υπηρεσίας, το σχετικό χρηματοοικονομικό κόστος

και τις όποιες πιθανές πρόσθετες επιβαρύνσεις. Τα αναλογιστικά κέρδη και ζημίες, τα οποία προέρχονται από αυξήσεις ή μειώσεις της παρούσας αξίας της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών εξαιτίας μεταβολών στις αναλογιστικές υποθέσεις, αναγνωρίζονται απευθείας στην καθαρή θέση και δεν αναταξινομούνται ποτέ στα αποτελέσματα.

Κόστη που προκύπτουν από μεμονωμένα γεγονότα, όπως διακανονισμούς και περικοπές, αναγνωρίζονται άμεσα στα αποτελέσματα.

Το κόστος υπηρεσίας προηγούμενων ετών αναγνωρίζεται ως έξοδο στη διάρκεια της μέσης περιόδου κατά την οποία κατοχυρώνεται το δικαίωμα στην παροχή, χρησιμοποιώντας τη σταθερή μέθοδο. Εάν μεταβληθούν οι όροι που διέπουν την παροχή και η τελευταία είναι ήδη κατοχυρωμένη, τότε το κόστος υπηρεσίας προηγούμενων ετών αναγνωρίζεται απευθείας στα αποτελέσματα.

(ιδ) Φόροι εισοδήματος

Η επιβάρυνση της χρήσης με φόρους εισοδήματος αποτελείται από τους τρέχοντες και τους αναβαλλόμενους φόρους, δηλαδή τους φόρους ή τις φορολογικές ελαφρύνσεις που σχετίζονται με τα οικονομικά οφέλη που προκύπτουν στη χρήση αλλά έχουν ήδη καταλογιστεί ή θα καταλογιστούν από τις φορολογικές αρχές σε διαφορετικές χρήσεις.

Οι τρέχοντες φόροι εισοδήματος περιλαμβάνουν τις υποχρεώσεις προς τις φορολογικές αρχές που σχετίζονται με τους πληρωτέους φόρους επί του φορολογητέου εισοδήματος της χρήσης και τους τυχόν πρόσθετους φόρους εισοδήματος που αφορούν προηγούμενες χρήσεις.

Οι τρέχοντες φόροι υπολογίζονται σύμφωνα με τους φορολογικούς συντελεστές και τους φορολογικούς νόμους που ισχύουν στις διαχειριστικές χρήσεις με τις οποίες σχετίζονται, βασιζόμενοι στο φορολογητέο κέρδος της χρήσης.

Η Διοίκηση σε τακτά χρονικά διαστήματα αξιολογεί την θέση της σε θέματα που σχετίζονται με τις φορολογικές αρχές και αναγνωρίζει προβλέψεις όπου είναι αναγκαίο για τα ποσά που αναμένονται να πληρωθούν στις φορολογικές αρχές.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος προσδιορίζεται με την μέθοδο της υποχρέωσης που προκύπτει από τις προσωρινές διαφορές μεταξύ της λογιστικής αξίας και της φορολογικής βάσης των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων. Ο αναβαλλόμενος φόρος αποτιμάται με βάση τους φορολογικούς συντελεστές που αναμένεται να ισχύουν στην χρήση κατά την οποία θα διακανονιστεί η απαίτηση ή η υποχρέωση, λαμβάνοντας υπόψη τους φορολογικούς συντελεστές (και φορολογικούς νόμους) που έχουν τεθεί σε ισχύ ή ουσιαστικά ισχύουν μέχρι την ημερομηνία του ισολογισμού. Σε περίπτωση αδυναμίας σαφούς προσδιορισμού του χρόνου αναστροφής των προσωρινών διαφορών, εφαρμόζεται ο φορολογικός συντελεστής που ισχύει κατά την επόμενη, της ημερομηνίας του ισολογισμού, χρήση.

Μια αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση αναγνωρίζεται μόνο κατά το βαθμό που είναι πιθανό ότι θα υπάρχουν μελλοντικά φορολογικά διαθέσιμα κέρδη έναντι των οποίων η απαίτηση μπορεί να συμψηφιστεί. Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις μειώνονται κατά το βαθμό που δεν είναι πλέον πιθανόν ότι το σχετικό φορολογικό όφελος θα πραγματοποιηθεί.

Ο αναβαλλόμενος φόρος καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, αν οι συναλλαγές και τα οικονομικά γεγονότα που αφορούν αυτή τη φορολογική επίδραση καταχωρούνται επίσης στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Ο αναβαλλόμενος φόρος καταχωρείται απευθείας στην καθαρή θέση, αν οι συναλλαγές και τα οικονομικά γεγονότα που αφορούν αυτήν τη φορολογική επίδραση καταχωρούνται επίσης στην καθαρή θέση.

Οι φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις (τρέχουσες και αναβαλλόμενες) συμψηφίζονται όταν υπάρχει εφαρμόσιμο νομικό δικαίωμα και οι φόροι εισοδήματος αφορούν στην ίδια φορολογική αρχή.

(ιε) Προβλέψεις, Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και Ενδεχόμενα περιουσιακά στοιχεία

Οι προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν μία παρούσα δέσμευση είναι πιθανό ότι θα οδηγήσει σε εκροή οικονομικών πόρων για την Εταιρία ενώ αυτή μπορεί να εκτιμηθεί και αξιόπιστα. Ο χρόνος πραγματοποίησης ή το ποσό της εκροής μπορεί να είναι αβέβαια. Μια παρούσα δέσμευση προκύπτει από την παρουσία μίας νομικής ή τεκμαιρόμενης υποχρέωσης που έχει προκύψει από γεγονότα του παρελθόντος, για παράδειγμα εγγυήσεις προϊόντων, νομικές αντιδικίες ή επαχθή συμβόλαια.

Το έξοδο σχετικά με μια πρόβλεψη καταχωρείται στα αποτελέσματα, μειωμένο κατά το ποσό της εισπραχθείσας αποζημίωσης. Μια πρόβλεψη χρησιμοποιείται μόνο για τα έξοδα για τα οποία είχε αρχικώς σχηματιστεί πρόβλεψη.

Οι προβλέψεις επανεξετάζονται σε κάθε ημερομηνία Ισολογισμού και προσαρμόζονται προκειμένου να απεικονίζουν την παρούσα αξία της δαπάνης που αναμένεται να εκταμιευθεί για την εκκαθάριση της υποχρέωσης. Οι προβλέψεις αποτιμώνται στο προσδοκώμενο κόστος που απαιτείται για να προσδιοριστεί η παρούσα δέσμευση, βασιζόμενοι στα πιο αξιόπιστα τεκμήρια που είναι διαθέσιμα κατά την ημερομηνία Ισολογισμού, περιλαμβάνοντας τους κινδύνους και τις αβεβαιότητες σχετικά με την παρούσα δέσμευση.

Σχετικά με τις προβλέψεις που αναμένεται να εκκαθαριστούν μακροπρόθεσμα οπότε και η επίδραση της διαχρονικής αξίας του χρήματος είναι ουσιώδης, το ποσό της πρόβλεψης είναι η παρούσα αξία των εξόδων που αναμένονται να απαιτηθούν προκειμένου να τακτοποιηθεί η υποχρέωση. Το προ φόρου επιτόκιο προεξόφλησης αντανακλά τις τρέχουσες εκτιμήσεις της αγοράς για τη διαχρονική αξία του χρήματος και τους συναφείς με την υποχρέωση κινδύνους. Το επιτόκιο δεν αντανακλά κινδύνους για τους οποίους οι μελλοντικές εκτιμήσεις ταμειακών ροών έχουν προσαρμοστεί.

Αν δεν είναι εφεξής πιθανό ότι μία εκροή πόρων, που ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη, θα απαιτηθεί για να διακανονιστεί η υποχρέωση, η πρόβλεψη θα αναστρέφεται.

Σε περίπτωση που η δυνατή εκροή οικονομικών πόρων σαν αποτέλεσμα παρουσών δεσμεύσεων θεωρείται μη πιθανή, ή το ποσό της πρόβλεψης δεν μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα, δεν αναγνωρίζεται καμία υποχρέωση αλλά γνωστοποιείται, εκτός εάν η πιθανότητα εκροής πόρων είναι ελάχιστη.

Εισροές από οικονομικά οφέλη για την Εταιρία που δεν πληρούν ακόμη τα κριτήρια ενός περιουσιακού στοιχείου θεωρούνται ενδεχόμενες απαιτήσεις και γνωστοποιούνται εφόσον η εισροή οικονομικών ωφελειών είναι πιθανή.

(ιστ) Επιχορηγήσεις

Η επιχορήγηση καταχωρείται όταν υπάρχει εύλογη διασφάλιση ότι θα εισπραχθεί και η Εταιρία θα συμμορφωθεί με τους όρους που συνδέονται με την επιχορήγηση.

Οι επιχορηγήσεις που αποζημιώνουν την Εταιρία για πραγματοποιηθείσες δαπάνες καταχωρούνται, ως έσοδο, με συστηματική βάση στην ίδια περίοδο που πραγματοποιήθηκαν οι επιχορηγηθείσες δαπάνες.

Οι επιχορηγήσεις, που λαμβάνονται για το κόστος περιουσιακού στοιχείου, κατανέμονται στους λογαριασμούς αποτελεσμάτων, ως έσοδο, με συστηματική βάση σε όλη τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής του περιουσιακού στοιχείου.

(ιζ) Αναγνώριση εσόδων και εξόδων

Έσοδα: Τα έσοδα περιλαμβάνουν την εύλογη αξία του ανταλλάγματος που έχει εισπραχθεί ή είναι εισπρακτέο από τις συνήθειες δραστηριότητες της εταιρίας. Τα έσοδα παρουσιάζονται αφαιρουμένων των εμπορικών εκπτώσεων, των επιστροφών, όλων των νομοθετημένων εκπτώσεων (rebates) προς τους πελάτες δημοσίου και πληρωμής υπερβάσεων φαρμακευτικής δαπάνης (claw back) καθώς και παρακρατήσεων επί των εισπράξεων που εφαρμόζονται από δημόσια νοσοκομεία, ασφαλιστικούς οργανισμούς και λοιπούς δημοσίους φορείς.

Έσοδα αναγνωρίζονται όταν το ποσό του εσόδου μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα, η εισροή οικονομικών ωφελειών είναι πιθανή και όταν οι σημαντικοί κίνδυνοι και τα οφέλη των προϊόντων έχουν μεταβιβαστεί στον αγοραστή. Προβλέψεις για εκπτώσεις που είναι νομοθετημένες καταχωρούνται αφαιρετικά των εσόδων κατά τον χρόνο αναγνώρισης των εσόδων με βάση ιστορικά δεδομένα και την ισχύουσα νομοθεσία. Πρόβλεψη για επιστροφές πωλήσεων αναγνωρίζονται όταν το ποσό θεωρείται σημαντικό.

Η αναγνώριση των εσόδων γίνεται ως εξής:

➤ Έσοδα από πωλήσεις αγαθών

Τα έσοδα από πωλήσεις αγαθών καταχωρούνται στον λογαριασμό αποτελεσμάτων, όταν οι σημαντικοί κίνδυνοι και οι ωφέλειες έχουν μεταβιβαστεί στον αγοραστή. Η Διοίκηση της Εταιρίας εκτιμά ότι οι προϋποθέσεις αυτές ικανοποιούνται κατά την στιγμή της πώλησης όπου εκδίδονται και τα σχετικά παραστατικά. Επίσης, η Εταιρία, κατά πάγια τακτική, σχηματίζει, σε κάθε χρήση, πρόβλεψη επιστροφών σε ποσοστό 2% επί συγκεκριμένων πωλήσεων ετοιμών προϊόντων των τελευταίων τριάντα μηνών. Η Διοίκηση της Εταιρίας εκτιμά ότι το ανωτέρω ποσοστό καλύπτει τις επιστροφές πωλήσεων που θα πραγματοποιηθούν στις επόμενες χρήσεις. Η πρόβλεψη αυτή καταχωρείται αφαιρετικά των πωλήσεων της εκάστοτε χρήσης. Όταν η Εταιρία παρέχει κίνητρα στους πελάτες της, το κόστος αυτών των κινήτρων αναγνωρίζεται μειωτικά των εσόδων.

➤ Έσοδα από πωλήσεις φακέλων τεχνογνωσίας

Τα έσοδα από πωλήσεις φακέλων τεχνογνωσίας διενεργούνται αποκλειστικά στο εξωτερικό και καταχωρούνται στον λογαριασμό αποτελεσμάτων, όταν οι σημαντικοί κίνδυνοι και οι ωφέλειες έχουν μεταβιβαστεί στον αγοραστή. Η Διοίκηση της Εταιρίας εκτιμά ότι οι προϋποθέσεις αυτές ικανοποιούνται κατά την στιγμή της πώλησης όπου εκδίδονται και τα σχετικά παραστατικά. Υπάρχουν όμως περιπτώσεις όπου μέρη των ανωτέρω φακέλων δεν εγκρίνονται από τους Οργανισμούς Φαρμάκων των εκάστοτε κρατών όπου γίνεται η πώληση. Για αυτές τις περιπτώσεις η Εταιρία σχηματίζει πρόβλεψη, για τα ποσά των φακέλων που δεν θα εγκριθούν (licenses σε αναμονή), η οποία καταχωρείται αφαιρετικά των εσόδων.

➤ Έσοδα από παροχή υπηρεσιών

Τα έσοδα από παροχή υπηρεσιών καταχωρούνται στα αποτελέσματα με βάση την αρχή του δεδουλευμένου (κατά το χρόνο που παρασχέθηκαν οι σχετικές υπηρεσίες) με βάση το στάδιο ολοκλήρωσης της παρεχόμενης υπηρεσίας σε σχέση με το σύνολο των παρεχόμενων υπηρεσιών.

➤ Έσοδα από τόκους

Τα έσοδα από τόκους καταχωρούνται σε δεδουλευμένη βάση και με την χρήση του συμβατικού επιτοκίου που δεν διαφέρει ουσιαστικά του πραγματικού επιτοκίου. Όταν υπάρχει απομείωση των απαιτήσεων, η λογιστική αξία αυτών μειώνεται στο ανακτήσιμο ποσό τους, το οποίο είναι η παρούσα αξία των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, προεξοφλουμένων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο. Στην συνέχεια λογίζονται τόκοι με το ίδιο επιτόκιο επί της απομειωμένης (νέας λογιστικής) αξίας.

➤ **Έσοδα από ενοίκια**

Τα έσοδα από ενοίκια καταχωρούνται με την ευθεία μέθοδο με βάση τους όρους της μίσθωσης.

➤ **Έσοδα από κρατικές επιχορηγήσεις**

Τα έσοδα από κρατικές επιχορηγήσεις καταχωρούνται όταν η αναλογούσα στην επιχορήγηση δαπάνη έχει πραγματοποιηθεί.

➤ **Έσοδα από μερίσματα**

Τα έσοδα από μερίσματα καταχωρούνται όταν θεμελιώνεται το δικαίωμα είσπραξής τους.

Έξοδα: Τα έξοδα αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα σε δεδουλευμένη βάση. Οι πληρωμές που πραγματοποιούνται για λειτουργικές μισθώσεις μεταφέρονται στα αποτελέσματα ως έξοδα, κατά το χρόνο χρήσεως του μισθίου. Τα έξοδα από τόκους αναγνωρίζονται σε δεδουλευμένη βάση.

(ιη) Διανομή μερισμάτων

Το διανεμητέο μέρισμα στους μετόχους της Εταιρείας καταχωρείται ως υποχρέωση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της χρήσης που θα ανακοινωθεί και θα εγκριθεί από την Γενική Συνέλευση των μετόχων.

(ιθ) Συμφηφισμός χρηματοοικονομικών μέσων

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού συμφηφίζονται και το καθαρό ποσό παρουσιάζεται στον ισολογισμό, μόνο όταν υπάρχει νομικό δικαίωμα συμφηφισμού των ποσών που αναγνωρίστηκαν, και παράλληλα υπάρχει η πρόθεση να γίνει ο διακανονισμός σε καθαρή βάση, ή η ρευστοποίηση του περιουσιακού στοιχείου και ο διακανονισμός της υποχρέωσης να πραγματοποιηθούν ταυτόχρονα.

(κ) Προσδιορισμός εύλογης αξίας

Ως εύλογη αξία ορίζεται η τιμή που θα εισέπραττε η Εταιρεία κατά την πώληση ενός στοιχείου του ενεργητικού ή η τιμή που θα κατέβαλε προκειμένου να μεταβιβάσει μία υποχρέωση, σε μία συνηθισμένη συναλλαγή ανάμεσα σε συμμετέχοντες της αγοράς, κατά την ημερομηνία της αποτίμησης, στην κύρια αγορά του στοιχείου του ενεργητικού ή των υποχρεώσεων ή στην πιο συμφέρουσα αγορά για το στοιχείο, στην περίπτωση που δεν υφίσταται κύρια αγορά. Η Εταιρεία προσδιορίζει την εύλογη αξία των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, που διαπραγματεύονται σε ενεργό αγορά, βάσει των διαθέσιμων τιμών της αγοράς. Ως ενεργός ορίζεται η αγορά όταν τιμές οργανωμένης αγοράς είναι διαθέσιμες άμεσα και σε τακτική βάση από χρηματιστήρια, εξωτερικούς διαπραγματευτές (dealers - brokers), υπηρεσίες αποτίμησης ή εποπτικές αρχές, και οι τιμές αυτές αφορούν σε συνήθεις συναλλαγές μεταξύ συμμετεχόντων στην αγορά που πραγματοποιούνται σε τακτική βάση. Η Εταιρεία προσδιορίζει την εύλογη αξία χρησιμοποιώντας τεχνικές αποτίμησης οι οποίες είναι κατάλληλες για τις συγκεκριμένες συνθήκες, για τις οποίες υπάρχουν διαθέσιμα και επαρκή δεδομένα για την αποτίμηση και οι οποίες αφενός μεν μεγιστοποιούν τη χρήση των σχετικών παρατηρήσιμων τιμών

αφετέρου ελαχιστοποιούν τη χρήση μη παρατηρήσιμων τιμών. Σε περιπτώσεις που δεν υπάρχουν παρατηρήσιμα στην αγορά δεδομένα, χρησιμοποιούνται στοιχεία που βασίζονται σε εσωτερικές εκτιμήσεις και παραδοχές π.χ. προσδιορισμός αναμενόμενων ταμειακών ροών, επιτοκίων προεξόφλησης, πιθανότητας προπληρωμών ή αθέτησης αντισυμβαλλομένου. Σε κάθε περίπτωση, κατά την αποτίμηση στην εύλογη αξία, η Εταιρία χρησιμοποιεί υποθέσεις που θα χρησιμοποιούνταν από τους συμμετέχοντες της αγοράς, θεωρώντας ότι ενεργούν με βάση το μέγιστο οικονομικό τους συμφέρον.

Όλα τα στοιχεία του ενεργητικού και των υποχρεώσεων τα οποία είτε αποτιμώνται στην εύλογη αξία είτε για τα οποία γνωστοποιείται η εύλογη αξία τους κατηγοριοποιούνται ανάλογα με την ποιότητα των δεδομένων που χρησιμοποιήθηκαν για την εκτίμηση της εύλογης αξίας τους ως εξής:

- δεδομένα επιπέδου 1: τιμές (χωρίς προσαρμογές) ενεργού αγοράς,
- δεδομένα επιπέδου 2: άμεσα ή έμμεσα παρατηρήσιμα (observable) δεδομένα,
- δεδομένα επιπέδου 3: προκύπτουν από εκτιμήσεις της Εταιρίας καθώς δεν υπάρχουν παρατηρήσιμα δεδομένα στην αγορά.

(κα) Συνδεόμενα μέρη

Οι συναλλαγές και τα διεταιρικά υπόλοιπα μεταξύ συνδεόμενων με την Εταιρία μερών γνωστοποιούνται σύμφωνα με το ΔΛΠ 24 «Γνωστοποιήσεις Συνδεόμενων Μερών». Οι συναλλαγές και τα διεταιρικά υπόλοιπα των συνδεόμενων μερών αφορούν σε συναλλαγές μεταξύ της διοίκησης, γενικής διεύθυνσης και των κύριων μετόχων με την Εταιρία καθώς και μεταξύ της Εταιρίας και των συνδεδεμένων εταιριών του Ομίλου.

(κβ) Γεγονότα μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού

Τα κινδύλια του Ισολογισμού αναπροσαρμόζονται έτσι ώστε να αντικατοπτρίζουν γεγονότα, τα οποία έχουν συμβεί μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού, αλλά τα οποία όμως παρέχουν ενδείξεις για συνθήκες που προϋπήρχαν κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού. Γεγονότα τα οποία προέκυψαν μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού και τα οποία παρέχουν ενδείξεις για συνθήκες που προέκυψαν μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού γνωστοποιούνται στις σημειώσεις των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων (Σημείωση 23).

(κγ) Συγκριτικά στοιχεία

Όπου κρίνεται απαραίτητο, τα συγκριτικά στοιχεία της προηγούμενης χρήσεως, αναπροσαρμόζονται για να καλύψουν αλλαγές στην παρουσίαση της κλειόμενης χρήσεως. Η Εταιρία για την παρουσίαση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της χρήσεως που έληξε την 31.12.2018 χρησιμοποίησε συγκριτικά στοιχεία των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της 31.12.2017, πλην της περίπτωσης διόρθωσης λάθους ποσού € 2.977.222 στις πωλήσεις χρήσης 2017 στη συνημμένη κατάσταση αποτελεσμάτων με την αντίστοιχη επίδραση στον Ισολογισμό, στην Κατάσταση Λοιπών Συνολικών Εισοδημάτων, στην Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων και στην Κατάσταση Ταμειακών Ροών. Η διόρθωση λάθους αφορά σε πιστωτικά τιμολόγια που εκδόθηκαν από την Εταιρία εντός της χρήσης 2018 αλλά αφορούσαν τη χρήση 2017.

3. Διαχείριση χρηματοοικονομικών κινδύνων:

Τα χρηματοπιστωτικά μέσα της Εταιρείας αποτελούνται από μετρητά και βραχυπρόθεσμες καταθέσεις. Ο κυριότερος σκοπός αυτών των χρηματοπιστωτικών μέσων είναι η παροχή χρηματοδότησης για τις εργασίες της. Η Εταιρεία κατέχει, επίσης, διάφορα άλλα χρηματοπιστωτικά μέσα, όπως εμπορικές απαιτήσεις και εμπορικές υποχρεώσεις, τα οποία προκύπτουν άμεσα από τις εργασίες της. Πολιτική της Εταιρείας, κατά τη διάρκεια του έτους, ήταν και παραμένει να μην ασχολείται με την εμπορία χρηματοπιστωτικών μέσων.

Η Εταιρεία εκτίθεται σε περιορισμένο φάσμα χρηματοοικονομικών κινδύνων. Οι συνήθεις κίνδυνοι στους οποίους υπάγεται, είναι κίνδυνοι αγοράς (συναλλαγματικός κίνδυνος, κίνδυνος επιτοκίων, κίνδυνος τιμών αγοράς), πιστωτικός κίνδυνος, κίνδυνος ρευστότητας, κίνδυνος ταμειακών ροών.

Η διαχείριση των κινδύνων γίνεται από τη Διοίκηση της Εταιρείας και εστιάζεται κυρίως στην αναγνώριση και εκτίμηση των χρηματοοικονομικών κινδύνων καθώς και την πολιτική διατήρησης πλεονάζουσας ρευστότητας.

ι) Συναλλαγματικός κίνδυνος

Ο συναλλαγματικός κίνδυνος προκύπτει λόγω των συναλλαγών σε ξένο νόμισμα. Η Εταιρεία δραστηριοποιείται κυρίως στην Ευρώπη και συνεπώς το μεγαλύτερο μέρος των συναλλαγών της διεξάγεται σε Ευρώ. Η Εταιρεία πραγματοποιεί συναλλαγές σε ξένο νόμισμα (αγορές υλικών, ανοιχτά υπόλοιπα προμηθευτών) και συνεπώς είναι εκτεθειμένη σε συναλλαγματικό κίνδυνο. Η γρήγορη εξόφληση των υπολοίπων των προμηθευτών αυτών μειώνει σημαντικά τον συναλλαγματικό κίνδυνο.

Η Εταιρεία κατά πάγια τακτική, δεν προαγοράζει συνάλλαγμα και δεν συνάπτει συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης συναλλάγματος με εξωτερικούς αντισυμβαλλόμενους.

Αναλυτικότερα η έκθεση της Εταιρείας σε συναλλαγματικό κίνδυνο την 31.12.2018 και την 31.12.2017 έχει ως εξής:

31.12.2018									
	USD	SEK	BGN	CHF	GBP	PLN	NOK	DKK	Σύνολο
Απαιτήσεις σε ξένο νόμισμα	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα	(2.123.862,50)	-	(558,96)	(525,26)	(1.441,04)	-	(1.068,12)	(3,94)	(2.127.459,82)
Σύνολο	(2.123.862,50)	-	(558,96)	(525,26)	(1.441,04)	-	(1.068,12)	(3,94)	(2.127.459,82)

31.12.2017									
	USD	SEK	BGN	CHF	GBP	PLN	NOK	DKK	Σύνολο
Απαιτήσεις σε ξένο νόμισμα	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα	(2.287.735,00)	-	(558,96)	(505,83)	(1.452,89)	-	-	(3,96)	(2.290.256,64)
Σύνολο	(2.287.735,00)	-	(558,96)	(505,83)	(1.452,89)	-	-	(3,96)	(2.290.256,64)

Η ευαισθησία του αποτελέσματος της χρήσης σε σχέση με τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις και τη συναλλαγματική ισοτιμία του Ευρώ έναντι του Δολαρίου Αμερικής, που αποτελεί το κυριότερο ξένο νόμισμα συναλλαγών της Εταιρείας, έχει ως εξής:

Έστω ότι πραγματοποιείται μια αλλαγή την 31^η Δεκεμβρίου 2018 στη συναλλαγματική ισοτιμία Ευρώ / Δολαρίου Αμερικής. Το ποσοστό της αλλαγής αυτής βασίζεται στην τυπική απόκλιση της ισοτιμίας, όπως

αυτή προκύπτει από μηνιαίες παρατηρήσεις για διάστημα 12 μηνών. Μια μεταβολή 5% την 31^η Δεκεμβρίου 2018 στη συναλλαγματική ισοτιμία Ευρώ/Δολαρίου Αμερικής θα είχε ως συνέπεια να μεταβληθεί το αποτέλεσμα χρήσης προ φόρου αντίστροφα της μεταβολής της ισοτιμίας κατά € 112.000,00 περίπου.

Η Διοίκηση παρακολουθεί τους συναλλαγματικούς κινδύνους και εκτιμά ότι κατά την ημερομηνία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων ήταν ασήμαντοι.

ii) Κίνδυνος επιτοκίου

Λόγω του ότι η Εταιρία δεν έχει στο ενεργητικό της σημαντικά έντοκα στοιχεία σε σχέση με τις υποχρεώσεις της, τα λειτουργικά έσοδα και οι ταμειακές ροές είναι ουσιαστικά ανεξάρτητα από μεταβολές στις τιμές των επιτοκίων.

iii) Κίνδυνος τιμών αγοράς

Η Εταιρία εκτίθεται σε μεταβολές της αξίας των αποθεμάτων. Η Εταιρία στην αντιμετώπιση των μεταβολών της αξίας των αποθεμάτων υιοθετεί πολιτικές όπως α) διαπραγμάτευση των τιμών σύμφωνα και με τον όγκο των παραγγελιών, β) διατήρηση στρατηγικών αποθεμάτων τόσο πρώτων υλών όσο και ετοιμών προϊόντων στις αποθήκες των εργοστασίων και των εγκαταστάσεων των προμηθευτών και πελατών της, εξασφαλίζοντας ανά πάσα στιγμή διαθεσιμότητα και γ) υπογραφή συμβολαίων με τους προμηθευτές, διάρκειας τέτοιας ώστε να καλύπτονται οι ανάγκες της παραγωγής όσο και να εξασφαλίζεται η δυνατότητα επαναδιαπραγμάτευσης σε περιπτώσεις μείωσης των τιμών.

Η Εταιρία δεν έχει στην κατοχή της διαπραγματεύσιμα χρεόγραφα και συνεπώς δεν εκτίθεται σε κίνδυνο μεταβολής των χρηματιστηριακών τιμών χρεογράφων.

Η Εταιρία εκτίθεται επίσης σε κίνδυνο τιμής σχετικά με μη χρηματοοικονομικά εργαλεία που αφορούν την μεταβολή της εύλογης αξίας των οικοπέδων της. Για τον υπολογισμό της εύλογης αξίας των οικοπέδων, επιλέχθηκε η μέθοδος της αγοράς (ή συγκριτική μέθοδος), η οποία προσδιορίζει την εύλογη αξία των οικοπέδων με σύγκρισή τους με άλλα όμοια ακίνητα για τα οποία υπάρχουν στοιχεία συναλλαγών (αγοραπωλησιών). Μία από τις βασικές παραδοχές που λαμβάνονται υπόψη ως προς τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας είναι η τιμή ανά τ.μ..

iv) Πιστωτικός κίνδυνος

Η Εταιρία δεν έχει σημαντικές συγκεντρώσεις πιστωτικού κινδύνου. Πολιτική της Εταιρίας είναι, όπως όλοι οι πελάτες, προς τους οποίους διενεργούνται πωλήσεις επί πιστώσει, υποβάλλονται σε διαδικασίες πιστοληπτικού ελέγχου. Επιπρόσθετα, οι εμπορικές απαιτήσεις παρακολουθούνται, σε συνεχή βάση, με αποτέλεσμα την ελαχιστοποίηση του κινδύνου από επισφαλείς απαιτήσεις. Δυνητικός πιστωτικός κίνδυνος υπάρχει και στα διαθέσιμα της Εταιρίας, όμως για τα καταθετικά της προϊόντα χρησιμοποιεί αναγνωρισμένα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα υψηλής πιστοληπτικής ικανότητας.

Ο παράγοντας πιστωτικού κινδύνου υπολογίζεται με βάση τα ιστορικά στοιχεία επισφάλειας των πωλήσεων των προηγούμενων 24 μηνών. Η πρόβλεψη απομείωσης για την 31^η Δεκεμβρίου 2018 και την 1^η Ιανουαρίου 2018 - ημερομηνία εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9 – διαμορφώθηκε ως ακολούθως:

	Την 31 ^η Δεκεμβρίου 2018	Την 1 ^η Ιανουαρίου 2018
Ποσοστό απομείωσης	0,3%	0,4%
Συνολικές απαιτήσεις – καθαρές (εκτός από clawback και rebates)	50.520.775,82	45.242.394,20
Πρόβλεψη απομείωσης (Σημ. 14)	160.580,96	188.070,16

Όσον αφορά τον πιστωτικό κίνδυνο που προκύπτει από τα υπόλοιπα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία της Εταιρίας, ο κίνδυνος απορρέει από τη μη τήρηση των συμβατικών όρων από τον αντισυμβαλλόμενο, με μέγιστη έκθεση ίση με τη λογιστική αξία των μέσων.

Σχετική ανάλυση της ενηλικίωσης των απαιτήσεων της Εταιρίας περιλαμβάνεται στη σημείωση 14.

ν) Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας σχετίζεται με την δυνατότητα της Εταιρίας να εκπληρώσει της χρηματοοικονομικές της υποχρεώσεις, όταν αυτές γίνουν ληξιπρόθεσμες.

Η παρακολούθηση του κινδύνου ρευστότητας επικεντρώνεται στη διαχείριση του χρονικού συσχετισμού των ταμειακών ροών και στην εξασφάλιση επαρκών ταμειακών διαθεσίμων για την κάλυψη των τρεχουσών συναλλαγών.

Η εταιρική διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας βασίζεται στη σωστή διαχείριση του κεφαλαίου κίνησης και των ταμειακών ροών. Λόγω της δυναμικής φύσης της επιχειρηματικής δραστηριότητας, η Διοίκηση της Εταιρίας στοχεύει να διατηρήσει ελαστικότητα στην άντληση κεφαλαίων, διατηρώντας επαρκή ταμειακά διαθέσιμα και ανοιχτές πιστώσεις με αλληλόχρεους λογαριασμούς.

Η ανάλυση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων της Εταιρίας με βάση την ωρίμανσή τους έχει ως εξής:

	31.12.2018	Από 2 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο
Προμηθευτές και άλλες υποχρεώσεις	37.902.436,01	-	-	37.902.436,01
Σύνολο	37.902.436,01	-	-	37.902.436,01

	31.12.2017	Από 2 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο
Προμηθευτές και άλλες υποχρεώσεις	41.846.548,51	-	-	41.846.548,51
Σύνολο	41.846.548,51	-	-	41.846.548,51

vi) Προσδιορισμός των εύλογων αξιών

Η ονομαστική αξία μείον προβλέψεις για επισφάλειες των εμπορικών απαιτήσεων εκτιμάται ότι προσεγγίζει την εύλογη τους αξία. Οι εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων για σκοπούς εμφάνισής τους στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις υπολογίζονται με βάση την παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών που προκύπτουν από συγκεκριμένες συμβάσεις χρησιμοποιώντας το τρέχον επιτόκιο το οποίο είναι διαθέσιμο στην Εταιρία για τη χρήση παρόμοιων χρηματοπιστωτικών μέσων.

Η Εταιρία δεν κατέχει χρηματοοικονομικά στοιχεία σημαντικού ύψους που είτε διαπραγματεύονται είτε όχι σε ενεργείς αγορές (χρηματιστήρια) (π.χ. μετοχές, ομόλογα, αμοιβαία κεφάλαια).

vii) Διαχείριση κεφαλαιουχικού κινδύνου

Ο σκοπός της διαχείρισης του κεφαλαιουχικού κινδύνου είναι η εξασφάλιση της συνεχιζόμενης δραστηριότητας της Εταιρίας (going concern) για να υπάρχουν ικανοποιητικές αποδόσεις για τους μετόχους, ώστε να διατηρηθεί μια ιδανική κεφαλαιουχική δομή και να μειωθεί το κόστος κεφαλαίου.

Η διατήρηση ή η προσαρμογή της κεφαλαιουχικής δομής, μπορεί να γίνει μέσω της προσαρμογής του ποσού των μερισμάτων που πληρώνονται στους μετόχους, της επιστροφής μετοχικού κεφαλαίου στους μετόχους, της έκδοσης νέων μετοχών ή της πώλησης περιουσιακών στοιχείων για να μειωθεί ο δανεισμός.

Από τις διατάξεις της εμπορικής νομοθεσίας επιβάλλονται περιορισμοί σε σχέση με τα ίδια κεφάλαια:

- Η απόκτηση ιδίων μετοχών από την Εταιρία, με εξαίρεση την περίπτωση της απόκτησης με σκοπό την διανομή τους στους εργαζομένους ή στο προσωπικό εταιρίας συνδεδεμένης με αυτή, δεν μπορεί να υπερβαίνει το 10% του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου και δεν μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα την μείωση των ιδίων κεφαλαίων σε ποσό κατώτερο από το ποσό του μετοχικού κεφαλαίου προσαυξημένου με (α) τα αποθεματικά, των οποίων η διανομή απαγορεύεται από το νόμο ή το καταστατικό, (β) τα λοιπά πιστωτικά κονδύλια της καθαρής θέσης, τα οποία δεν επιτρέπεται να διανεμηθούν, και (γ) τα ποσά των πιστωτικών κονδυλίων της κατάστασης αποτελεσμάτων, που δεν αποτελούν πραγματοποιημένα κέρδη.
- Σε περίπτωση που το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων της Εταιρίας, καταστεί μικρότερο από το 1/2 του μετοχικού κεφαλαίου το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να συγκαλέσει την Γενική Συνέλευση, μέσα σε προθεσμία έξι μηνών από την λήξη της χρήσης, που θα αποφασίσει την λύση της Εταιρίας ή την υιοθέτηση άλλου μέτρου.
- Ετησίως, αφαιρείται το 1/20 τουλάχιστον των καθαρών κερδών, προς σχηματισμό του Τακτικού αποθεματικού, το οποίο χρησιμοποιείται αποκλειστικά προς εξίσωση, προ πάσης διανομής μερίσματος, του τυχόν χρεωστικού υπολοίπου του λογαριασμού Αποτελέσματα εις Νέον. Ο σχηματισμός του αποθεματικού αυτού καθίσταται προαιρετικός, όταν το ύψος του φθάσει το 1/3 του μετοχικού κεφαλαίου.
- Σύμφωνα με τις διατάξεις της ελληνικής εμπορικής νομοθεσίας, οι εταιρίες είναι υποχρεωμένες να διανέμουν κάθε έτος πρώτο μέρισμα που αντιστοιχεί τουλάχιστον στο 35% των κερδών μετά φόρων και μετά τον σχηματισμό του κατά νόμο τακτικού αποθεματικού. Μέρισμα μικρότερο του 35% αλλά όχι μικρότερο του 10% των κερδών μετά φόρου εισοδήματος και μετά το σχηματισμό του κατά νόμο τακτικού αποθεματικού, μπορεί να καταβληθεί με αυξημένη πλειοψηφία επί του συνόλου των μετοχών. Η μη διανομή μερίσματος τελεί υπό την έγκριση του 80% των μετόχων της Εταιρίας. Η ελληνική εμπορική νομοθεσία επίσης απαιτεί να πληρούνται συγκεκριμένες προϋποθέσεις για την διανομή μερίσματος, οι οποίες έχουν ως εξής:
 - α. Απαγορεύεται η διανομή μερίσματος στους μετόχους εάν η καθαρή θέση της Εταιρίας, όπως εμφανίζεται στην Κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης είναι, ή μετά από αυτή την διανομή, θα γίνει μικρότερη από τα ίδια κεφάλαια πλέον των μη διανεμομένων αποθεματικών, των λοιπών πιστωτικών κονδυλίων της καθαρής θέσης, τα οποία δεν επιτρέπεται να διανεμηθούν και των ποσών των πιστωτικών κονδυλίων της κατάστασης αποτελεσμάτων, που δεν αποτελούν πραγματοποιημένα κέρδη.

β. Το ποσό που διανέμεται στους μετόχους δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των αποτελεσμάτων της τελευταίας χρήσης που έχει λήξει, προσαυξημένο με τα κέρδη, τα οποία προέρχονται από προηγούμενες χρήσεις και δεν έχουν διατεθεί, και τα αποθεματικά για τα οποία επιτρέπεται και αποφασίστηκε από τη γενική συνέλευση η διανομή τους, και μειωμένο όχι μόνο κατά το ποσό των ζημιών προηγούμενων χρήσεων και κατά τα ποσά που επιβάλλεται να διατεθούν για το σχηματισμό αποθεματικών, σύμφωνα με το νόμο και το καταστατικό, αλλά και κατά το ποσό των πιστωτικών κονδυλίων της κατάστασης αποτελεσμάτων, που δεν αποτελούν πραγματοποιημένα κέρδη.

Η Εταιρία συμμορφώνεται πλήρως με τις σχετικές διατάξεις που επιβάλλονται από την νομοθεσία σε σχέση με τα ίδια κεφάλαια.

4. Πωλήσεις:

Ο κύκλος εργασιών της Εταιρίας αφορά σε πωλήσεις προϊόντων και πρώτων υλών καθώς και σε παροχή υπηρεσιών και αναλύεται κατά κατηγορία ως εξής:

	Από 1 ^η Ιανουαρίου έως	
	31.12.2018	31.12.2017
Πωλήσεις αγαθών	41.860.717,06	52.447.850,11
Έσοδα από υπηρεσίες	6.227.805,50	5.214.401,91
	48.088.522,56	57.662.252,02
Rebates – Clawback & Τέλος εισόδου ΕΟΦ	(1.849.070,76)	(5.882.051,55)
Σύνολο πωλήσεων	46.239.451,80	51.780.200,47

Οι πωλήσεις στην εγχώρια αγορά μειώθηκαν κατά 43% ως αποτέλεσμα εσωτερικής αναδιοργάνωσης, ενώ σε πελάτες του εξωτερικού κατά 20%.

5. Αμοιβές και έξοδα προσωπικού:

Ο αριθμός του απασχολούμενου προσωπικού της Εταιρίας κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2018 ανήλθε σε 200 μισθωτούς και ημερομισθίους (31^η Δεκεμβρίου 2017: 269 μισθωτοί και ημερομισθίοι).

Οι παροχές προς το προσωπικό της Εταιρίας αναλύονται ως ακολούθως:

	Από 1 ^η Ιανουαρίου έως	
	31.12.2018	31.12.2017
Μισθοί, ημερομίσθια και επιδόματα	7.244.157,26	9.408.651,82
Έξοδα κοινωνικής ασφάλισης	1.672.986,55	2.390.365,03
Λοιπές παροχές σε εργαζομένους	118.728,32	345.406,91
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών προς τους	386.045,50	852.841,41

εργαζομένους (Σημ. 17)

Αποζημιώσεις απολύσεως

Σύνολο

-	87.298,56
9.421.917,63	13.084.563,73

6. Αποσβέσεις:

Οι αποσβέσεις που επιβάρυναν τα αποτελέσματα χρήσεως της Εταιρείας, αναλύονται ως εξής:

	Από 1^η Ιανουαρίου έως	
	31.12.2018	31.12.2017
Αποσβέσεις ενσώματων περιουσιακών στοιχείων	1.212.453,98	1.451.196,46
Αποσβέσεις άυλων περιουσιακών στοιχείων	72.709,23	64.418,11
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων (Σημ. 18)	(25.705,00)	(25.705,00)
Σύνολο αποσβέσεων	1.259.458,21	1.489.909,57
Πλέον: Ποσά που πιστώθηκαν στα λοιπά έσοδα (Σημ. 8)	25.705,00	25.705,00
Σύνολο αποσβέσεων που επιβάρυνε τις λοιπές λειτουργίες	1.285.163,21	1.515.614,57

7. Ανάλυση λειτουργικών εξόδων:

Το σύνολο των εξόδων της Εταιρείας για τις χρήσεις 2018 και 2017 αναλύεται ως εξής:

	Από 1^η Ιανουαρίου έως	
	31.12.2018	31.12.2017
Κόστος αποθεμάτων αναγνωρισμένο ως έξοδο	17.836.411,98	16.661.946,67
Παροχές σε εργαζομένους (Σημ. 5)	9.421.917,63	13.084.563,73
Αμοιβές δικηγόρων-μελετητών-συμβούλων	276.483,79	275.116,11
Αμοιβές ορκωτών ελεγκτών	86.400,00	86.400,00
Αμοιβές επεξεργασιών από τρίτους	1.313.684,40	1.471.696,92
Αμοιβές & έξοδα λοιπών τρίτων	912.810,91	1.147.242,81
Αμοιβές υποστήριξης εργασιών	1.328.982,55	1.007.231,49
Ηλεκτρικό ρεύμα παραγωγής και φυσικό αέριο	287.668,58	304.741,14
Τηλεπικοινωνίες	108.846,99	153.860,85
Ενοίκια λειτουργικών μισθώσεων	384.833,13	750.092,77
Ασφάλιστρα	91.091,34	94.405,17
Επισκευές & συντηρήσεις	563.389,69	629.042,72
Λοιπές παροχές τρίτων	270.667,59	308.792,60
Παράβολα – Σήματα Οργανισμών Φαρμάκων	165.526,44	372.139,61
Λοιποί φόροι – τέλη	273.297,97	479.514,73
Εξοδα μεταφορών	299.936,48	319.541,17
Εξοδα ταξιδίων	174.762,05	290.302,45
Έξοδα προβολής & διαφήμισης	986.482,64	1.693.971,49
Έξοδα εκθέσεων/επιδείξεων	20.361,43	2.052,29

Συνδρομές-Εισφορές	38.978,03	68.050,98
Δωρεές-Επιχορηγήσεις	36.253,49	124.429,48
Έντυπα και γραφική ύλη	100.220,04	149.913,22
Υλικά άμεσης ανάλωσης	548.369,90	601.914,66
Διάφορα έξοδα πωλήσεων	629.916,22	1.359.083,58
Διάφορα έξοδα	2.580,00	200.185,45
Αποσβέσεις ενσώματων και άυλων παγίων (Σημ. 6)	1.285.163,21	1.515.614,57
Προβλέψεις απαξιωμένων αποθεμάτων (Σημ. 13)	394.789,45	1.869.101,44
Σύνολο εξόδων	37.839.825,93	45.020.948,10

Τα ανωτέρω συνολικά έξοδα της Εταιρίας επιμερίσθηκαν στις βασικές λειτουργίες της ως ακολούθως:

	Από 1 ^η Ιανουαρίου έως	
	31.12.2018	31.12.2017
Κόστος πωληθέντων	32.268.276,02	33.209.367,67
Έξοδα διοίκησης	4.637.096,51	5.264.737,50
Έξοδα διάθεσης	934.453,40	6.546.842,93
	37.839.825,93	45.020.948,10

8. Λοιπά έσοδα/(έξοδα):

Τα λοιπά έσοδα/(έξοδα) της Εταιρίας αναλύονται ως εξής:

	Από 1 ^η Ιανουαρίου έως	
	31.12.2018	31.12.2017
Λοιπά έσοδα		
Αναλογούσες στη χρήση επιχορηγήσεις (Σημ. 18)	25.705,00	25.705,00
Έσοδα από Πανελλήνιο Φαρμακευτικό Σύλλογο	26.519,57	83.247,97
Έσοδα από αχρησιμοποίητες προβλέψεις	-	59.533,61
Κέρδη από πώληση παγίων	913.103,61	34.350,68
Επιχορηγήσεις/επιδότησεις	67.758,56	-
Συναλλαγματικές διαφορές	111.649,18	186.278,25
Λοιπά έσοδα	58.486,75	25.089,57
Σύνολο	1.203.222,67	414.205,08

	Από 1 ^η Ιανουαρίου έως	
	31.12.2018	31.12.2017
Λοιπά έξοδα		
Πρόστιμα – Προσαυξήσεις	(172.849,45)	(77.325,63)
Ζημίες από πώληση συμμετοχών	-	(3.899.999,00)
Ζημίες απομείωσης μηχανημάτων	-	(171.481,28)
Συναλλαγματικές διαφορές	(231.014,70)	(31.005,98)
ΦΠΑ παγίων προς επιστροφή	-	(1.282.172,32)
Δαπάνες εξωδικαστικών συμβιβασμών	(135.443,46)	-
Λοιπά έξοδα & έξοδα προηγούμενων χρήσεων	(102.549,36)	(80.696,49)
Σύνολο	(641.856,97)	(5.542.680,70)

9. Χρηματοοικονομικό κόστος:

Τα χρηματοοικονομικά έσοδα και έξοδα της Εταιρείας κατά τις χρήσεις 01.01 – 31.12.2018 και 01.01 – 31.12.2017 αναλύονται ως εξής:

Από 1 ^η Ιανουαρίου έως	
31.12.2018	31.12.2017
- Έσοδα τόκων (Σημ. 15)	726,30
Χρηματοοικονομικά έσοδα	332,25
Από 1 ^η Ιανουαρίου έως	
31.12.2018	31.12.2017
- Διάφορα έξοδα τραπεζών & λοιπά συναφή έξοδα	(16.278,24)
Χρηματοοικονομικά έξοδα	(15.666,64)

10. Φόρος εισοδήματος:

Με το άρθρο 23 του νόμου 4579/2018 το οποίο τροποποιεί το άρθρο 58 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος μειώνεται σταδιακά ο φορολογικός συντελεστής των κερδών από επιχειρηματική δραστηριότητα που αποκτούν τα νομικά πρόσωπα και οι νομικές οντότητες, από 29% που ισχύει σήμερα, σε 25% για τα εισοδήματα που αποκτώνται το φορολογικό έτος 2022 και επόμενα. Ο συντελεστής μειώνεται κατά μία ποσοστιαία μονάδα ανά έτος, αρχής γενομένης από τα εισοδήματα του φορολογικού έτους 2019, για τα οποία ο φορολογικός συντελεστής ορίζεται σε 28%.

Ο φόρος εισοδήματος που καταχωρήθηκε στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσεως, αναλύεται ως ακολούθως:

Από 1 ^η Ιανουαρίου έως	
31.12.2018	31.12.2017
Φόρος εισοδήματος:	
- Τρέχων φόρος εισοδήματος	(63.962,23)
- Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος	(1.658.821,80)
Σύνολο φόρου εισοδήματος στην	
κατάσταση αποτελεσμάτων (έξοδο)/έσοδο	(1.658.821,80)

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος που καταχωρήθηκε στην κατάσταση αποτελεσμάτων αναλύεται ως ακολούθως:

	Από 1^η Ιανουαρίου έως	
	31.12.2018	31.12.2017
Ενσώματα πάγια	(2.053.327,80)	(44.308,41)
Αναγνώριση δικαιωμάτων βιομηχανικής ιδιοκτησίας	1.036,62	(2.551,26)
Διαφορά αποσβέσεων λοιπών άυλων περιουσιακών στοιχείων	85,82	(236,22)
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών προς τους εργαζόμενους	(85.512,19)	(1.959,52)
Πρόβλεψη απαξιωμένων αποθεμάτων	(435.640,85)	(914.259,79)
Πρόβλεψη επισφαλών πελατών	13.101,12	64.550,40
Απομείωση απαιτήσεων ΟΕΔ	(857,52)	-
Δεδουλευμένα έξοδα	(16.603,57)	(169.536,42)
Προβλέψεις Rebates και clawback	(811.958,02)	(423.607,95)
Επιστροφές πωλήσεων	(52.226,27)	(37.238,76)
Πωλήσεις licenses σε αναμονή	(13.206,52)	-
Αποθέματα - Αναλώσιμα R&D	(149.593,24)	(129.673,87)
Αναβαλλόμενος φόρος αποτελεσμάτων χρήσεως	(3.604.702,42)	(1.658.821,80)

Ο φόρος, επί των κερδών της Εταιρίας, διαφέρει από το θεωρητικό ποσό που θα προέκυπτε χρησιμοποιώντας τον σταθμισμένο μέσο συντελεστή φόρου επί των κερδών της. Η διαφορά προκύπτει ως εξής:

	31^η Δεκεμβρίου	
	2018	2017
Κέρδη/(Ζημιές) προ φόρου εισοδήματος	8.784.858,67	1.392.854,77
Φορολογικός συντελεστής (%)	29%	29%
Φόρος υπολογισμένος με βάση τους ισχύοντες φορολογικούς συντελεστές	(2.547.609,01)	(403.927,88)
Δαπάνες χρήσης μη εκπεστέες	(863.083,22)	(512.399,17)
Επίδραση από την αλλαγή των φορολογικών συντελεστών	(1.686.662,91)	-
Φορολογικές ζημιές για τις οποίες δεν λογίστηκε αναβαλλόμενος φόρος	-	(770.706,16)
Συμψηφισμός φορολογικών ζημιών προηγούμενων χρήσεων για τις οποίες δεν είχε σχηματισθεί αναβαλλόμενος φόρος	770.706,16	-
Μόνιμες διαφορές για τις οποίες δεν λογίστηκε αναβαλλόμενος φόρος	657.984,33	28.211,41
Φόρος εισοδήματος στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(3.668.664,65)	(1.658.821,80)
Πραγματικός φορολογικός συντελεστής	41,76%	119,10%

Σύμφωνα με τον φορολογικό νόμο ορισμένα εισοδήματα δεν φορολογούνται κατά το χρόνο της απόκτησής τους, αλλά κατά το χρόνο διανομής τους στους μετόχους. Η λογιστική αρχή της Εταιρίας είναι να αναγνωρίζει αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση για τα εισοδήματα αυτά κατά το χρόνο διανομής τους,

ανεξάρτητα από το χρόνο πραγματοποίησής τους. Οι αναβαλλόμενοι φόροι εισοδήματος υπολογίζονται επί όλων των προσωρινών φορολογικών διαφορών μεταξύ της λογιστικής αξίας και της φορολογικής βάσης των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμφιζονται, όταν υπάρχει ισχύον νομικό δικαίωμα να συμφιριστούν οι τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις έναντι των τρεχουσών φορολογικών υποχρεώσεων και όταν οι αναβαλλόμενοι φόροι εισοδήματος αφορούν στην ίδια φορολογική αρχή. Η Εταιρία υπολόγισε την αναβαλλόμενη φορολογία με βάση τον αντίστοιχο συντελεστή που προβλέπεται να ισχύει κατά το χρόνο τακτοποίησής της. Η επανεπίμηση των αναβαλλόμενων φόρων με βάση την μείωση των φορολογικών συντελεστών είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων κατά € 1.755.467,90, από το οποίο ποσό € 104.659,66 καταχωρήθηκε σε αύξηση της καθαρής θέσης και ποσό € 1.860.127,56 επιβάρυνε τα αποτελέσματα χρήσης.

Η κίνηση των λογαριασμών των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων, κατά την διάρκεια της χρήσεως, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι συμφιρισμοί, έχει ως εξής:

	Υπόλοιπο 1.1.2018	Αναγνώριση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	Αναγνώριση στην καθαρή θέση	Υπόλοιπο 31.12.2018
Αναβαλλόμενες Φορολογικές Απαιτήσεις				
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια	9.357.034,05	(2.053.327,80)	117.870,01	7.421.576,26
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	117,85	85,82	-	203,67
Αποθέματα	933.669,34	(585.234,09)	-	348.435,25
Πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων	196.069,86	13.101,12	-	209.170,98
Απομείωση απαιτήσεων ΟΕΔ	6.217,03	(857,52)	-	5.359,51
Δεδουλευμένα έξοδα	299.308,89	(16.603,57)	-	282.705,32
Πρόβλεψη rebates	1.098.644,67	(811.958,02)	-	286.686,65
Επιστροφές πωλήσεων	378.640,44	(52.226,27)	-	326.414,17
Πωλήσεις licenses σε αναμονή	95.747,27	(13.206,52)	-	82.540,75
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών προς τους εργαζομένους	371.075,31	(85.512,19)	(3.701,02)	281.862,10
	12.736.524,71	(3.605.739,04)	114.168,99	9.244.954,66
Αναβαλλόμενες Φορολογικές Υποχρεώσεις				
Αναγνώριση δικαιωμάτων βιομηχανικής ιδιοκτησίας	(9.382,44)	1.036,62	-	(8.345,82)
	(9.382,44)	(1.036,62)	-	(8.345,82)
Υπόλοιπο αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης στον Ισολογισμό	12.727.142,27	(3.604.702,42)	114.168,99	9.236.608,84

	Υπόλοιπο 1.1.2017	Αναγνώριση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	Αναγνώριση στην καθαρή θέση	Υπόλοιπο 31.12.2017
Αναβαλλόμενες Φορολογικές Απαιτήσεις				
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια	9.401.342,46	(44.308,41)	-	9.357.034,05
Διαγραφή εξόδων πολυετούς απόσβεσης	-	-	-	-
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	354,07	(236,22)	-	117,85
Αποθέματα	1.977.603,00	(1.043.933,66)	-	933.669,34
Πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων	131.519,46	64.550,40	-	196.069,86
Απομείωση απαιτήσεων ΟΕΔ	6.217,03	-	-	6.217,03
Δεδουλευμένα έξοδα	468.845,31	(169.536,42)	-	299.308,89
Πρόβλεψη rebates	1.522.252,62	(423.607,95)	-	1.098.644,67
Επιστροφές πωλήσεων	415.879,20	(37.238,76)	-	378.640,44
Πωλήσεις licenses σε αναμονή	95.747,27	-	-	95.747,27
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών προς τους εργαζομένους	338.196,11	(1.959,52)	34.838,72	371.075,31
	<u>14.357.956,53</u>	<u>(1.656.270,54)</u>	<u>34.838,72</u>	<u>12.736.524,71</u>
Αναβαλλόμενες Φορολογικές Υποχρεώσεις				
Αναγνώριση δικαιωμάτων βιομηχανικής ιδιοκτησίας	(6.831,18)	(2.551,26)	-	(9.382,44)
	<u>(6.831,18)</u>	<u>(2.551,26)</u>	<u>-</u>	<u>(9.382,44)</u>
Υπόλοιπο αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης στον Ισολογισμό	14.351.125,35	(1.658.821,80)	34.838,72	12.727.142,27

Δεν προέκυψε υποχρέωση φόρου εισοδήματος κατά την 31η Δεκεμβρίου 2018 λόγω υψηλών παρακρατημένων φόρων. Κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2018 υφίστανται απαιτήσεις από φόρο εισοδήματος ποσού € 39.907,53 οι οποίες εμφανίζονται διακεκριμένα στον συνημμένο ισολογισμό (31^η Δεκεμβρίου 2017: Απαίτηση από φόρο εισοδήματος ποσού € 3.164.294,49).

Η δήλωση φορολογίας εισοδήματος υποβάλλεται σε ετήσια βάση αλλά τα κέρδη ή οι ζημιές που δηλώνονται παραμένουν προσωρινά έως ότου οι φορολογικές αρχές ελέγξουν τα βιβλία και στοιχεία του φορολογουμένου και εκδοθεί η τελική έκθεση ελέγχου. Σε μελλοντικό φορολογικό έλεγχο, οι φορολογικές αρχές μπορεί να μην αποδεχθούν συγκεκριμένες δαπάνες ως εκπιπτόμενες για τις χρήσεις αυτές και να προκύψει πρόσθετος φόρος εισοδήματος. Η Εταιρία έχει ελεγχθεί φορολογικά μέχρι και τη χρήση 2010.

Από την χρήση 2011 και έπειτα, οι Ανώνυμες Εταιρίες (Α.Ε.) και οι Εταιρίες Περιορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε.) οι οποίες υπόκεινται σε υποχρεωτικό έλεγχο των χρηματοοικονομικών τους καταστάσεων από Ορκωτούς Ελεγκτές και πραγματοποίησαν έσοδα άνω των € 150.000 υποχρεούνται επιπλέον, κατά τα οριζόμενα από τις διατάξεις του άρθρου 82 παράγραφος 5 του Ν. 2238/1994 για τις χρήσεις που λήγουν μέχρι και την 31 Δεκεμβρίου 2013 και άρθρου 65Α του Ν. 4174/2013 για τις χρήσεις που λήγουν μετά

την 31 Δεκεμβρίου 2014 και έπειτα, να λάβουν «Ετήσιο Φορολογικό Πιστοποιητικό», από τον Ορκωτό Ελεγκτή ή το Ελεγκτικό Γραφείο που διεξάγει τον τακτικό έλεγχο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Μετά την ολοκλήρωση του φορολογικού ελέγχου ο Ορκωτός Ελεγκτής ή το Ελεγκτικό Γραφείο χορηγεί στην εταιρία «Πιστοποιητικό Φορολογικής Συμμόρφωσης» το οποίο υποβάλλεται ηλεκτρονικά στο Υπουργείο Οικονομικών, από τον Ορκωτό Ελεγκτή ή το Ελεγκτικό Γραφείο. Με το άρθρο 56 του Ν. 4410/03.08.16, για τις χρήσεις από 1/1/2016 και μετά, η έκδοση της Έκθεσης Φορολογικής Συμμόρφωσης καθίσταται προαιρετική.

Για τις χρήσεις 2011 έως και 2017, η Εταιρία έχει λάβει Ετήσια Φορολογικά Πιστοποιητικά τα οποία υποβλήθηκαν κατά τα ανωτέρω χωρίς να προκύπτουν διαφορές σε σχέση με την υποχρέωση φόρου εισοδήματος όπως αυτή εμφανίζεται στις ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις των υπόψη χρήσεων.

Ο φορολογικός έλεγχος για την χρήση 2018 βρίσκεται σε εξέλιξη από την PwC Ανώνυμη Ελεγκτική Εταιρία και η σχετική Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης προβλέπεται να χορηγηθεί μετά τη δημοσίευση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Η Διοίκηση της Εταιρίας εκτιμά ότι δεν αναμένονται ουσιώδεις φορολογικές επιβαρύνσεις.

11. Ενσώματα πάγια στοιχεία (ιδιοχρησιμοποιούμενα):

Τα Γήπεδα και Οικόπεδα εμφανίζονται στην εύλογη αξία τους μειωμένη από οποιεσδήποτε σωρευμένες ζημίες απομείωσης. Τα κτίρια και τα λοιπά πάγια έχουν αποτιμηθεί στο κόστος κτήσεως μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και οποιεσδήποτε σωρευμένες ζημίες απομείωσης. Οι αποσβέσεις των ενσώματων παγίων (πλην οικοπέδων τα οποία δεν αποσβένονται) υπολογίζονται με τη σταθερή μέθοδο μέσα στην ωφέλιμη ζωή τους.

Τα Γήπεδα και Οικόπεδα επιμετρώνται στην εύλογη αξία βάσει του μοντέλου αναπροσαρμογής όπως προβλέπει το ΔΛΠ 16. Η Εταιρία ανέθεσε την εκτίμηση της εύλογης αξίας κατά την ημερομηνία μετάβασης (1^η Ιανουαρίου 2008), την 31^η Δεκεμβρίου 2009, την 31^η Δεκεμβρίου 2011 και την 31^η Δεκεμβρίου 2015 σε ανεξάρτητους εκτιμητές ευγνωσμένου κύρους. Στη χρήση 2018 δεν έγινε εκτίμηση της εύλογης αξίας των ενσώματων παγίων διότι η Διοίκηση της Εταιρίας εκτιμά ότι δεν υφίστανται ουσιώδεις μεταβολές στις εύλογες αξίες των παγίων της σε σχέση με την προηγούμενη χρήση.

Οι εύλογες αξίες των οικοπέδων, που ως τεχνική αποτίμησής τους χρησιμοποιήθηκε η συγκριτική μέθοδος, κατατάσσονται από πλευράς ιεραρχίας της εύλογης αξίας στο Επίπεδο 3 αφού κάνουν χρήση στοιχείων έρευνας, υποθέσεων και δεδομένων που αναφέρονται σε ακίνητα ανάλογων χαρακτηριστικών και συνεπώς περιλαμβάνουν ένα ευρύ πεδίο μη παρατηρήσιμων στην αγορά δεδομένων.

Εάν η Εταιρία είχε υιοθετήσει το κόστος κτήσεως ως μέθοδο αποτίμησης των γηπέδων-οικοπέδων, η λογιστική αξία αυτών θα ανερχόταν την 31^η Δεκεμβρίου 2018 σε € 5.013.355,48 (την 31^η Δεκεμβρίου 2017 σε ποσό € 5.013.355,48).

Τα ενσώματα πάγια στοιχεία της Εταιρίας για τις χρήσεις που έληξαν την 31^η Δεκεμβρίου 2018 και 2017 αναλύονται κατωτέρω:

	Οικόπεδα	Κτίρια	Μεταφορικά μέσα & μηχ/γικός εξοπλισμός	Έπιπλα & Εξαρτήματα	Ακίνητοποι- ήσεις υπό εκτέλεση	Σύνολο
Εύλογη αξία ή κόστος κτήσεως:						
την 1^η Ιανουαρίου 2017	5.013.355,48	7.379.178,09	24.551.610,34	4.668.400,18	10.721.930,24	52.334.474,33
Προσθήκες	-	90.770,74	575.835,37	34.490,00	81.847,27	782.943,38
Πωλήσεις – Διαγραφές	-	-	(739.899,32)	-	-	(739.899,32)
Μεταφορές	-	381.647,82	539.461,93	-	(921.109,75)	-
την 31^η Δεκεμβρίου 2017	5.013.355,48	7.851.596,65	24.927.008,32	4.702.890,18	9.882.667,76	52.377.518,39
την 1^η Ιανουαρίου 2018	5.013.355,48	7.851.596,65	24.927.008,32	4.702.890,18	9.882.667,76	52.377.518,39
Προσθήκες	-	30.918,80	1.882.737,91	-	30.475,00	1.944.131,71
Πωλήσεις – Διαγραφές	-	-	(1.657.645,43)	(119.729,56)	(1.002.494,82)	(2.779.869,81)
Μεταφορές	-	-	912.127,92	-	(912.127,92)	-
την 31^η Δεκεμβρίου 2018	5.013.355,48	7.882.515,45	26.064.228,72	4.583.160,62	7.998.520,02	51.541.780,29
Συσσωρευμένες αποσβέσεις:						
την 1^η Ιανουαρίου 2017	-	(2.280.158,60)	(20.300.404,25)	(4.294.068,82)	-	(26.874.631,67)
Αποσβέσεις χρήσεως (Σημ.6)	-	(356.877,53)	(918.092,90)	(176.226,03)	-	(1.451.196,46)
Αποσβέσεις πωληθέντων και διαγραφέντων	-	-	440.000,00	-	-	440.000,00
Απομειώσεις	-	-	(171.481,28)	-	-	(171.481,28)
την 31^η Δεκεμβρίου 2017	-	(2.637.036,13)	(20.949.978,43)	(4.470.294,85)	-	(28.057.309,41)
την 1^η Ιανουαρίου 2018	-	(2.637.036,13)	(20.949.978,43)	(4.470.294,85)	-	(28.057.309,41)
Αποσβέσεις χρήσεως (Σημ.6)	-	(196.031,69)	(905.290,83)	(111.131,46)	-	(1.212.453,98)
Αποσβέσεις πωληθέντων και διαγραφέντων	-	-	1.655.136,40	118.043,19	-	1.773.179,59
Απομειώσεις	-	-	-	-	-	-
την 31^η Δεκεμβρίου 2018	-	(2.833.067,82)	(20.200.132,86)	(4.463.383,12)	-	(27.496.583,80)
Αναπόσβεστη αξία:						
την 31^η Δεκεμβρίου 2017	5.013.355,48	5.214.560,52	3.977.029,89	232.595,33	9.882.667,76	24.320.208,98
την 31^η Δεκεμβρίου 2018	5.013.355,48	5.049.447,63	5.864.095,86	119.777,50	7.998.520,02	24.045.196,49

Επί των ακινήτων της Εταιρίας δεν υφίστανται, την 31^η Δεκεμβρίου 2018, προσημειώσεις υποθήκης για εξασφάλιση δανειακών υποχρεώσεων.

Τα πάγια περιουσιακά στοιχεία της Εταιρίας έχουν ασφαλιστεί κατά πυρός και λοιπών κινδύνων.

12. Άυλα περιουσιακά στοιχεία:

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία της Εταιρείας για τις χρήσεις που έληξαν την 31^η Δεκεμβρίου 2018 και 2017 αφορούν δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας και λογισμικά προγράμματα και αναλύονται κατωτέρω:

	Δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας	Έξοδα λογισμικού (software)	Σύνολο
Κόστος κτήσεως:			
την 1 ^η Ιανουαρίου 2017	1.062.526,54	621.654,15	1.684.180,69
Προσθήκες	-	276.685,62	276.685,62
Πωλήσεις-Διαγραφές	-	-	-
την 31 ^η Δεκεμβρίου 2017	1.062.526,54	898.339,77	1.960.866,31
 την 1 ^η Ιανουαρίου 2018	1.062.526,54	898.339,77	1.960.866,31
Προσθήκες	-	9.950,00	9.950,00
Πωλήσεις-Διαγραφές	-	-	-
την 31 ^η Δεκεμβρίου 2018	1.062.526,54	908.289,77	1.970.816,31
 Συσσωρευμένες αποσβέσεις:			
την 1 ^η Ιανουαρίου 2017	(999.311,67)	(616.920,30)	(1.616.231,97)
Αποσβέσεις χρήσεως (Σημ. 6)	(18.750,00)	(45.668,11)	(64.418,11)
Πωλήσεις-Διαγραφές	-	-	-
την 31 ^η Δεκεμβρίου 2017	(1.018.061,67)	(662.588,41)	(1.680.650,08)
 την 1 ^η Ιανουαρίου 2018	(1.018.061,67)	(662.588,41)	(1.680.650,08)
Αποσβέσεις χρήσεως (Σημ. 6)	(12.166,67)	(60.542,56)	(72.709,23)
Πωλήσεις-Διαγραφές	-	-	-
την 31 ^η Δεκεμβρίου 2018	(1.030.228,34)	(723.130,97)	(1.753.359,31)
 Αναπόσβεστη αξία:			
την 31 ^η Δεκεμβρίου 2017	44.464,87	235.751,36	280.216,23
την 31 ^η Δεκεμβρίου 2018	32.298,20	185.158,80	217.457,00

13. Αποθέματα:

Τα αποθέματα αναλύονται ως εξής:

	31 ^η Δεκεμβρίου	
	2018	2017
Α' ύλες	7.278.489,40	4.950.944,63
Τελικά προϊόντα	6.291.827,00	7.212.642,28
Είδη συσκευασίας	31.019,72	20.697,73
Προκαταβολές για αγορά αποθεμάτων	139.856,25	389.832,59
Σύνολο	13.741.192,37	12.574.117,23
Μείον: Προβλέψεις για άχρηστα, βραδέως κινούμενα και απαξιωμένα αποθέματα	(1.430.246,47)	(2.657.681,93)
Συνολική καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία	12.310.945,90	9.916.435,30

Η κίνηση της πρόβλεψης για άχρηστα, βραδέως κινούμενα και απαξιωμένα αποθέματα, έχει ως κατωτέρω:

	31 ^η Δεκεμβρίου	
	2018	2017
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης	(2.657.681,93)	(5.810.301,90)
Πρόβλεψη για απομείωση χρήσης (Σημ. 7)	(394.789,45)	(1.869.101,44)
Χρησιμοποίηση προβλέψεων	1.622.224,91	5.021.721,41
Υπόλοιπο τέλους χρήσης	(1.430.246,47)	(2.657.681,93)

Οι προβλέψεις για απομείωση χρήσης αποθεμάτων εμφανίζονται στο κόστος πωληθέντων της κατάστασης αποτελεσμάτων.

Για τον προσδιορισμό της καθαρής αξίας πώλησης των αποθεμάτων η Διοίκηση λαμβάνει υπόψη της τα πιο αξιόπιστα στοιχεία που υπάρχουν διαθέσιμα κατά την ημερομηνία που πραγματοποιείται η εκτίμηση.

14. Απαιτήσεις από πελάτες και λοιπές απαιτήσεις:

Στον Ισολογισμό, εκτός των απαιτήσεων από φόρο εισοδήματος, εμφανίζονται τρεις κατηγορίες απαιτήσεων:

	31 ^η Δεκεμβρίου	
	2018	2017
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	88.534,19	99.834,19
Απαιτήσεις από πελάτες	50.520.775,82	45.242.394,20
Λοιπές απαιτήσεις	1.679.262,14	2.228.701,66
Σύνολο	52.288.572,15	47.570.930,05

Οι απαιτήσεις της Εταιρίας αναλύονται ως εξής:

	31 ^η Δεκεμβρίου	
	2018	2017
Απαιτήσεις από πελάτες εσωτερικού	3.633.061,49	3.978.992,84
Απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη (Σημ. 22)	45.052.326,63	40.197.407,57
Απαιτήσεις από πελάτες εξωτερικού	1.369.812,94	1.434.297,93
Ν.Π.Δ.Δ. και Δημόσιες Επιχειρήσεις	2.565.504,30	0,07
Μεταχρονολογημένες επιταγές	1.585.610,26	2.968.584,47
Προκαταβολές-Εγγυήσεις	109.972,21	121.272,21
Λοιπές απαιτήσεις	2.152.428,37	2.701.867,89
Μείον: Προβλέψεις επιστροφών πωλήσεων	(1.269.151,27)	(1.269.151,27)
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης επισφαλών πελατών	(2.416.388,53)	(2.067.737,41)
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης επισφαλών λοιπών απαιτήσεων	(473.166,23)	(473.166,23)
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης μακροπρόθεσμων απαιτήσεων	(21.438,02)	(21.438,02)
Σύνολο	52.288.572,15	47.570.930,05

Στις προηγούμενες χρήσεις, και στα πλαίσια των διατάξεων του άρθρου 27 του Νόμου 3867/2010 περί εξόφλησης των οφειλών των Νοσοκομείων του ΕΣΥ προς τους προμηθευτές τους (για την προμήθεια φαρμάκων και λοιπών αναλωσίμων υλικών περιόδου 1.1.2007 έως 31.12.2009) με Ομόλογα του Ελληνικού Δημοσίου (ΟΕΔ), η Εταιρία προχώρησε στη μερική απομείωση/προεξόφληση (discount) των απαιτήσεών της από Νοσοκομεία. Οι απαιτήσεις αυτές, για τις οποίες η Εταιρία έχει λάβει ΟΕΔ ως μέσο για την είσπραξή τους, ανέρχονται την 31^η Δεκεμβρίου 2018 σε € 26.030,00 (31^η Δεκεμβρίου 2017: € 26.030,00 περίπου). Η σχηματισθείσα πρόβλεψη απομείωσης, συνολικού ποσού € 21.438,02 (2017: € 21.438,02), εμφανίζεται στον Ισολογισμό σε μείωση των μακροπρόθεσμων απαιτήσεων.

Οι απαιτήσεις από πελάτες εκφράζονται σε ευρώ. Δεν υπάρχουν απαιτήσεις από πελάτες που να εκφράζονται σε άλλο νόμισμα.

Η χρονική καθυστέρηση είσπραξης των απαιτήσεων της Εταιρίας από πελάτες αναλύεται ως εξής:

	31 ^η Δεκεμβρίου	
	2018	2017
Πλήρως εξυπηρετούμενες απαιτήσεις από πελάτες	7.347.724,03	9.243.929,47
Ληξιπρόθεσμες μη απομειωμένες απαιτήσεις από πελάτες:		
Από 1-3 μήνες	9.115.986,19	11.417.658,40
Από 3-6 μήνες	4.956.025,74	7.708.021,52
Από 6-12 μήνες	9.836.146,73	8.900.423,61
Από 12 μήνες και άνω	19.264.893,14	7.972.361,19
	43.173.051,79	35.998.464,73
Απομειωμένες απαιτήσεις από πελάτες	2.416.388,53	2.067.737,41
Σύνολο	52.937.164,35	47.310.131,61

Η ανάλυση των λοιπών απαιτήσεων στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις έχει ως εξής:

	31^η Δεκεμβρίου	
	2018	2017
Προκαταβολές προσωπικού	16.000,00	51.028,03
Ελληνικό Δημόσιο-ΦΠΑ	1.187.771,78	1.307.424,96
Λοιποί χρεώστες	794.569,86	1.324.200,73
Έξοδα επομένων χρήσεων	34.086,73	19.214,17
Έσοδα χρήσης εισπρακτέα	120.000,00	-
Μείον: Προβλέψεις επισφαλών λοιπών απαιτήσεων	(473.166,23)	(473.166,23)
Σύνολο	1.679.262,14	2.228.701,66

Το σύνολο των ανωτέρω απαιτήσεων θεωρείται πως είναι βραχυπρόθεσμης λήξης. Η εύλογη αξία αυτών των βραχυπρόθεσμων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων δεν καθορίζεται ανεξάρτητα καθώς η λογιστική αξία θεωρείται πως προσεγγίζει την εύλογη αξία τους. Δεν υπάρχει συγκέντρωση του πιστωτικού κινδύνου σε σχέση με τους πελάτες, καθώς η Εταιρία έχει μεγάλο αριθμό πελατών και ο πιστωτικός κίνδυνος διασπείρεται.

Η λογιστική αξία της απαίτησης (που αποτιμάται στο αποσβεσμένο κόστος) θεωρείται πως προσεγγίζει την εύλογη αξία της καθώς η είσπραξη της αναμένεται να πραγματοποιηθεί σε χρονικό διάστημα τέτοιο που η επίδραση της χρονικής αξίας του χρήματος θεωρείται ασήμαντη.

Για όλες τις απαιτήσεις της Εταιρίας έχει πραγματοποιηθεί εκτίμηση των ενδείξεων για τυχόν απομείωση τους. Από την 1 Ιανουαρίου 2018, η Εταιρία εφαρμόζει την απλοποιημένη προσέγγιση του ΔΠΧΑ 9 και υπολογίζει τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια ζωής των απαιτήσεών της.

Σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού, η Εταιρία διενεργεί έλεγχο απομείωσης των απαιτήσεων χρησιμοποιώντας πίνακα με βάσει τον οποίο υπολογίζονται οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές. Ο πίνακας αυτός βασίζεται στην εμπειρία του παρελθόντος αλλά προσαρμόζεται με τρόπο τέτοιο ώστε να αντανakλά προβλέψεις για τη μελλοντική οικονομική κατάσταση των πελατών αλλά και του οικονομικού περιβάλλοντος. Σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού, επικαιροποιούνται τα ιστορικά ποσοστά που χρησιμοποιούνται και αναλύονται οι εκτιμήσεις της μελλοντικής οικονομικής κατάστασης.

Η συσχέτιση μεταξύ των ιστορικών στοιχείων, της μελλοντικής οικονομικής κατάστασης και των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών περιλαμβάνει σημαντικές εκτιμήσεις. Το ύψος των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τις αλλαγές των συνθηκών και των προβλέψεων της μελλοντικής οικονομικής κατάστασης. Επιπλέον η εμπειρία του παρελθόντος αλλά και οι προβλέψεις που γίνονται για το μέλλον ενδέχεται να μην οδηγήσουν σε συμπεράσματα ενδεικτικά του πραγματικού ύψους αθέτησης υποχρεώσεων πελατών στο μέλλον. Η Εταιρία χρησιμοποιεί πίνακα με τον οποίο υπολογίζει τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια ζωής των απαιτήσεών της.

Η κίνηση της πρόβλεψης για επισφαλείς απαιτήσεις από πελάτες, έχει ως κατωτέρω:

	31 ^η Δεκεμβρίου	
	2018	2017
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης	(2.067.737,41)	(1.845.149,82)
Επίδραση από αλλαγή λογιστικής πολιτικής (Σημ. 23)	(188.070,16)	-
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης αναπροσαρμοσμένο	(2.255.807,57)	(1.845.149,82)
Πρόβλεψη χρήσης	(160.580,96)	(222.587,59)
Υπόλοιπο τέλους χρήσης	(2.416.388,53)	(2.067.737,41)

Η κίνηση της πρόβλεψης για επισφαλείς λοιπές απαιτήσεις, έχει ως κατωτέρω:

	31 ^η Δεκεμβρίου	
	2018	2017
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης	(473.166,23)	(473.166,23)
Υπόλοιπο τέλους χρήσης	(473.166,23)	(473.166,23)

Οι απαιτήσεις που εμφανίζονται στο μη κυκλοφορούν ενεργητικό αφορούν απαιτήσεις οι οποίες πρόκειται να εισπραχθούν μετά το τέλος της επόμενης χρήσης και αναλύονται στον παρακάτω πίνακα:

	31 ^η Δεκεμβρίου	
	2018	2017
Εγγυήσεις επιχειρήσεων κοινής ωφέλειας	17.113,21	17.713,21
Εγγυήσεις μισθωμάτων κτιρίων	60.388,00	71.088,00
Εγγυήσεις μισθωμάτων μεταφορικών μέσων	6.441,00	6.441,00
Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις ΟΕΔ	26.030,00	26.030,00
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης	(21.438,02)	(21.438,02)
Σύνολο	88.534,19	99.834,19

15. Χρηματικά διαθέσιμα:

Το ταμείο και τα χρηματικά διαθέσιμα αναλύονται ως κατωτέρω:

	31 ^η Δεκεμβρίου	
	2018	2017
Διαθέσιμα στο ταμείο	68,55	162,18
Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις	3.580.298,63	4.400.646,89
Σύνολο	3.580.367,18	4.400.809,07

Οι καταθέσεις της Εταιρίας σε τράπεζες κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2018 και 2017, δεν περιλαμβάνουν δεσμευμένα ποσά και αναλύονται ανά τράπεζα ως εξής:

Τραπεζικός λογαριασμός	Νόμισμα	Υπόλοιπο 31.12.2018	Αξιολόγηση Moody's
ΕΘΝΙΚΗ ΛΟΓ.470 4444-5	Euro	2.794,52	Caa2
ΕΘΝΙΚΗ λογαριασμός ΟΨΕΩΣ 044 47025 307	Euro	1.160.273,80	Caa2
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΛΟΓ. 5047-012196-703	Euro	1.262.912,13	Caa2
EUROBANK ΛΟΓ. 00260184710200151476	Euro	328.231,17	Caa2
ALPHA BANK ΛΟΓ. 151-00-2002-007403	Euro	589.145,69	Caa2
HSBC ΛΟΓ. ΟΨΕΩΣ 002-040897-140	Euro	161,65	-
DNB ΛΟΓ. ΟΨΕΩΣ 60368005	Euro	236.779,67	Aa2
Σύνολο		3.580.298,63	

Τραπεζικός λογαριασμός	Νόμισμα	Υπόλοιπο 31.12.2017	Αξιολόγηση Moody's
ΕΘΝΙΚΗ ΛΟΓ.470 4444-5	Euro	9.007,94	Caa3
ΕΘΝΙΚΗ λογαριασμός ΟΨΕΩΣ 044 47025 307	Euro	1.566.417,69	Caa3
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΛΟΓ. 5047-012196-703	Euro	168.294,39	Caa3
EUROBANK ΛΟΓ. 00260184710200151476	Euro	79.494,50	Caa3
ALPHA BANK ΛΟΓ. 151-00-2002-007403	Euro	309.980,52	Caa3
HSBC ΛΟΓ. ΟΨΕΩΣ 002-040897-140	Euro	42.705,95	Aa3
DNB ΛΟΓ. ΟΨΕΩΣ 60368005	Euro	2.224.745,90	Aa2
Σύνολο		4.400.646,89	

Οι καταθέσεις σε τράπεζες τοκίζονται με κυμαινόμενα επιτόκια που βασίζονται στα μηνιαία επιτόκια τραπεζών. Τα έσοδα τόκων από καταθέσεις όψεως σε τράπεζες λογιστικοποιήθηκαν με την μέθοδο του δεδουλευμένου και ανήλθαν κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2018 και 2017 σε € 726,30 και σε € 332,25 αντίστοιχα (Σημ. 9) και περιλαμβάνονται στα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα στη συνημμένη κατάσταση αποτελεσμάτων.

16. Ίδια Κεφάλαια:

ι) Μετοχικό Κεφάλαιο:

Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρίας, την 31^η Δεκεμβρίου 2018, αποτελείται από 1.949.693 κοινές πλήρως εξοφλημένες μετοχές, ονομαστικής αξίας € 14,70 εκάστης. Το σύνολο του ονομαστικού μετοχικού κεφαλαίου ανέρχεται σε € 28.660.487,10.

	31 ^η Δεκεμβρίου 2018		31 ^η Δεκεμβρίου 2017	
	Αριθμός μετοχών	Κοινές μετοχές	Αριθμός μετοχών	Κοινές μετοχές
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης	1.949.693	28.660.487,10	1.949.693	28.660.487,10

Υπόλοιπο τέλους χρήσης	<u>1.949.693</u>	<u>28.660.487,10</u>	<u>1.949.693</u>	<u>28.660.487,10</u>
------------------------	------------------	----------------------	------------------	----------------------

ii) Αποθεματικό εύλογης αξίας παγίων:

Η κίνηση του αποθεματικού εύλογης αξίας των παγίων περιουσιακών στοιχείων αναλύεται ως κατωτέρω:

	31^η Δεκεμβρίου	
	2018	2017
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης	2.092.192,64	2.092.192,64
Μεταβολή χρήσης	117.870,01	-
Υπόλοιπο τέλους χρήσης	<u>2.210.062,65</u>	<u>2.092.192,64</u>

Η μεταβολή της χρήσης προέρχεται από την αλλαγή των φορολογικών συντελεστών υπολογισμού της αναβαλλόμενης φορολογίας οικοπέδων.

iii) Λοιπά αποθεματικά:

Τα λοιπά αποθεματικά αναλύονται κατωτέρω:

	Τακτικό αποθεματικό	Έκτακτα αποθεματικά	Αφορολόγητα αποθεματικά	Σύνολο
Υπόλοιπο την 1^η Ιανουαρίου 2017	3.077.245,16	56.761,12	31.671,02	3.165.677,30
Μεταβολές κατά την διάρκεια της χρήσης	155.137,73	-	-	155.137,73
Υπόλοιπο την 31^η Δεκεμβρίου 2017	3.232.382,89	56.761,12	31.671,02	3.320.815,03
Μεταβολές κατά την διάρκεια της χρήσης	311.862,48	-	-	311.862,48
Υπόλοιπο την 31^η Δεκεμβρίου 2018	<u>3.544.245,37</u>	<u>56.761,12</u>	<u>31.671,02</u>	<u>3.632.677,51</u>

Σύμφωνα με την ελληνική εταιρική νομοθεσία οι επιχειρήσεις υποχρεούνται να μεταφέρουν τουλάχιστον το 5% του ετήσιου καθαρού κέρδους τους σε τακτικό αποθεματικό, μέχρι το αποθεματικό αυτό να ανέρχεται στο ένα τρίτο του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου. Το αποθεματικό αυτό δεν δύναται να διανεμηθεί κατά τη διάρκεια της λειτουργίας της Εταιρίας.

Η Εταιρία δεν προτίθεται να διανείμει ή να κεφαλαιοποιήσει τα αφορολόγητα αποθεματικά και επομένως δεν έχει προβεί σε υπολογισμό του φόρου εισοδήματος που θα επιβαλλόταν στην περίπτωση αυτή.

iv) Αποτελέσματα εις νέο:

	31^η Δεκεμβρίου	
	2018	2017
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης	21.939.296,03	22.445.695,59
Επίδραση αλλαγής λογιστικής πολιτικής	(188.070,16)	-
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης αναπροσαρμοσμένο	21.751.225,87	22.445.695,59
Σχηματισμός τακτικού αποθεματικού χρήσης	(311.862,48)	(155.137,73)
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημίες) υποχρεώσεων καθορισμένων παροχών προσωπικού	(38.037,32)	(120.133,52)
Φόρος που αναλογεί στα αναλογιστικά κέρδη/(ζημίες) υποχρεώσεων καθορισμένων παροχών προσωπικού	9.509,33	34.838,72
Αλλαγή συντελεστών υπολογισμού αναβαλλόμενης φορολογίας αναλογιστικών κερδών / (ζημιών)	(13.210,35)	-
Καθαρά αποτελέσματα χρήσης	5.116.194,02	(265.967,03)
Υπόλοιπο τέλους χρήσης	26.513.819,07	21.939.296,03

v) Μερίσματα:

Σύμφωνα με τις διατάξεις της ελληνικής εμπορικής νομοθεσίας, οι εταιρίες είναι υποχρεωμένες να διανέμουν κάθε έτος πρώτο μέρισμα που αντιστοιχεί τουλάχιστον στο 35% των κερδών μετά φόρων και μετά τον σχηματισμό του κατά νόμο τακτικού αποθεματικού. Μέρισμα μικρότερο του 35% αλλά όχι μικρότερο του 10% των κερδών μετά φόρου εισοδήματος και μετά το σχηματισμό του κατά νόμο τακτικού αποθεματικού, μπορεί να καταβληθεί με αυξημένη πλειοψηφία επί του συνόλου των μετοχών. Η μη διανομή μερίσματος τελεί υπό την έγκριση του 80% των μετόχων της Εταιρίας. Η ελληνική εμπορική νομοθεσία επίσης απαιτεί να πληρούνται συγκεκριμένες προϋποθέσεις για την διανομή μερίσματος, οι οποίες έχουν ως εξής:

- Απαγορεύεται η διανομή μερίσματος στους μετόχους εάν η καθαρή θέση της Εταιρίας, όπως εμφανίζεται στην Κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης είναι, ή μετά από αυτή την διανομή, θα γίνει μικρότερη από τα ίδια κεφάλαια πλέον των μη διανεμομένων αποθεματικών, των λοιπών πιστωτικών κονδυλίων της καθαρής θέσης, τα οποία δεν επιτρέπεται να διανεμηθούν και των ποσών των πιστωτικών κονδυλίων της κατάστασης αποτελεσμάτων, που δεν αποτελούν πραγματοποιημένα κέρδη.
- Το ποσό που διανέμεται στους μετόχους δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των αποτελεσμάτων της τελευταίας χρήσης που έχει λήξει, προσαυξημένο με τα κέρδη, τα οποία προέρχονται από προηγούμενες χρήσεις και δεν έχουν διατεθεί, και τα αποθεματικά για τα οποία επιτρέπεται και αποφασίστηκε από τη γενική συνέλευση η διανομή τους, και μειωμένο όχι μόνο κατά το ποσό των ζημιών προηγούμενων χρήσεων και κατά τα ποσά που επιβάλλεται να διατεθούν για το σχηματισμό αποθεματικών, σύμφωνα με το νόμο και το καταστατικό, αλλά και κατά το ποσό των πιστωτικών κονδυλίων της κατάστασης αποτελεσμάτων, που δεν αποτελούν πραγματοποιημένα κέρδη.

Εντός της κλειόμενης χρήσης δεν καταβλήθηκαν μερίσματα. Σχετικά με τα προς διάθεση κέρδη της χρήσης 2018, δεν υπάρχει πρόταση του Διοικητικού Συμβουλίου προς την Τακτική Γενική Συνέλευση για διανομή μερίσματος.

17. Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών στους εργαζόμενους:

(α) Σύνταξη:

Οι υπάλληλοι της Εταιρίας καλύπτονται με ένα από τα διάφορα υποστηριγμένα από το Ελληνικό κράτος συνταξιοδοτικά ταμεία. Κάθε υπάλληλος απαιτείται να καταβάλλει ένα ποσό του μηνιαίου μισθού του στο ταμείο, μαζί με την Εταιρία που καταβάλλει επίσης ένα ποσό. Κατά την αποχώρηση, το συνταξιοδοτικό ταμείο είναι αρμόδιο για την πληρωμή των συντάξεων των υπαλλήλων. Έτσι, η επιχείρηση δεν έχει καμία νομική ή εποικοδομητική υποχρέωση να πληρώσει μελλοντικές παροχές στο πλαίσιο αυτού του σχεδίου. Οι εισφορές προς τα ασφαλιστικά ταμεία για τις χρήσεις που έληξαν την 31^η Δεκεμβρίου 2018 και 2017 καταχωρήθηκαν στα αποτελέσματα χρήσης και ανήλθαν σε € 1.672.986,55 και € 2.390.365,03 αντίστοιχα (Σημείωση 5).

(β) Αποζημιώσεις αποχώρησης προσωπικού:

Σύμφωνα με το ελληνικό εργατικό δίκαιο κάθε εργαζόμενος δικαιούται εφάπαξ αποζημίωση σε περίπτωση απολύσεως ή συνταξιοδοτήσεως. Το ποσό της αποζημιώσεως εξαρτάται από τον χρόνο προϋπηρεσίας και τις αποδοχές του εργαζόμενου την ημέρα της απολύσεως ή συνταξιοδοτήσεώς του. Αν ο εργαζόμενος παραμείνει στην εταιρία μέχρι να συνταξιοδοτηθεί κανονικά, δικαιούται ποσό εφάπαξ ίσο με το 40% της αποζημιώσεως που θα έπαιρνε αν απολύονταν την ίδια μέρα. Ο ελληνικός εμπορικός νόμος, προβλέπει ότι οι εταιρίες θα πρέπει να σχηματίζουν πρόβλεψη που αφορά το σύνολο του προσωπικού και τουλάχιστον για την υποχρέωση που δημιουργείται επί αποχωρήσεως λόγω συνταξιοδοτήσεως (40% της συνολικής υποχρεώσεως).

Οι υποχρεώσεις για αποζημίωση προσωπικού προσδιορίστηκαν μέσω αναλογιστικής μελέτης. Οι πίνακες που ακολουθούν εμφανίζουν την σύνθεση της καθαρής δαπάνης για τη σχετική υποχρέωση που καταχωρήθηκε στα αποτελέσματα των χρήσεων από 1^η Ιανουαρίου έως 31^η Δεκεμβρίου 2018 και 2017, την κίνηση του αποθεματικού αναλογιστικών ζημιών/(κερδών) στην καθαρή θέση, καθώς και την κίνηση των σχετικών λογαριασμών υποχρεώσεων για αποζημίωση προσωπικού που παρουσιάζονται στον συνημμένο Ισολογισμό της χρήσεως που έληξε την 31^η Δεκεμβρίου 2018 και την 31^η Δεκεμβρίου 2017.

	31 ^η Δεκεμβρίου	
	2018	2017
Καθαρή υποχρέωση έναρξης χρήσης	1.192.271,45	1.166.193,47
Πληρωθείσες αποζημιώσεις	(576.204,49)	(946.896,95)
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημιές που αναγνωρίστηκαν στην καθαρή θέση	38.037,32	120.133,52
Κόστος που καταχωρήθηκε στα αποτελέσματα (Σημ.5)	386.045,50	852.841,41
Καθαρή υποχρέωση στο τέλος της χρήσης	1.040.149,78	1.192.271,45

Τα αναλογιστικά αποτελέσματα που προκύπτουν από τους επαναυπολογισμούς της παρούσας αξίας δέσμευσης καθορισμένων παροχών και της εύλογης αξίας των περιουσιακών στοιχείων, αναγνωρίζονται πλέον στην καθαρή θέση. Η κίνηση των αναλογιστικών αποτελεσμάτων στην καθαρή θέση έχει ως εξής:

**Κίνηση αποθεματικού αναλογιστικών (κερδών)/ζημιών
στην καθαρή θέση**

	31^η Δεκεμβρίου	
	2018	2017
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημιές έναρξης χρήσης	330.258,38	210.124,86
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημιές που καταχωρήθηκαν στη χρήση	38.037,32	120.133,52
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημιές στο τέλος της χρήσης	368.295,70	330.258,38

**Το καθαρό κόστος καθορισμένων παροχών
προσωπικού που επιβάρυνε τα αποτελέσματα χρήσης:**

	Από 1^η Ιανουαρίου έως	
	31.12.2018	31.12.2017
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	161.355,04	172.805,22
Χρηματοοικονομικό κόστος	21.460,89	20.991,48
Τερματικές παροχές	203.229,57	659.044,71
Κόστος που καταχωρήθηκε στα αποτελέσματα (Σημ. 5)	386.045,50	852.841,41
Μεταβολή αναλογιστικών (κερδών) / ζημιών	38.037,32	120.133,52
Κόστος που καταχωρήθηκε στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος	424.082,82	972.974,93

Βασικές υποθέσεις:

Επιτόκιο Προεξόφλησης	1,70%	1,80%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	2,50%	2,50%
Μέσος ετήσιος ρυθμός αύξησης πληθωρισμού	1,75%	1,75%
Μέση εναπομένουσα διάρκεια μισθωτών	23,11	23,51
Μέση εναπομένουσα διάρκεια ημερομισθίων	13,5	14,50

18. Επιχορηγήσεις:

Η κίνηση των επιχορηγήσεων των ενσώματων και άυλων περιουσιακών στοιχείων έχει ως κατωτέρω:

	31^η Δεκεμβρίου	
	2018	2017
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης	894.070,16	919.775,16
Απόσβεση επιχορηγήσεων (Σημείωση 6)	(25.705,00)	(25.705,00)
Υπόλοιπο τέλους χρήσης	868.365,16	894.070,16

19. Λοιπές Προβλέψεις:

Οι λοιπές προβλέψεις αναλύονται ως εξής:

	31 ^η Δεκεμβρίου	
	2018	2017
Προβλέψεις για licenses σε αναμονή	330.162,99	330.162,99
Πρόβλεψη επιστροφής ΦΠΑ	202.182,07	214.054,56
Λοιπές προβλέψεις	358.712,75	358.712,75
Σύνολο μακροπρόθεσμων προβλέψεων	891.057,81	902.930,30
Πρόβλεψη επιστροφής ΦΠΑ	-	1.531.425,17
Σύνολο βραχυπρόθεσμων προβλέψεων	-	1.531.425,17
Σύνολο προβλέψεων	891.057,81	2.434.355,47

Η κίνηση των προβλέψεων για licenses σε αναμονή αναλύεται ως εξής:

	31 ^η Δεκεμβρίου	
	2018	2017
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης	330.162,99	330.162,99
Χρησιμοποίηση πρόβλεψης	-	-
Υπόλοιπο τέλους χρήσης	330.162,99	330.162,99

Η ανωτέρω πρόβλεψη αφορά σε έσοδα από πωλήσεις φακέλων τεχνογνωσίας που αναμένεται να μην εισπραχθούν. Τα έσοδα από πωλήσεις φακέλων τεχνογνωσίας διενεργούνται αποκλειστικά στο εξωτερικό και καταχωρούνται στον λογαριασμό αποτελεσμάτων όταν εκδίδονται τα σχετικά παραστατικά. Υπάρχουν όμως περιπτώσεις όπου μέρη των ανωτέρω φακέλων δεν εγκρίνονται από τους Οργανισμούς Φαρμάκων των εκάστοτε κρατών όπου γίνεται η πώληση. Για αυτές τις περιπτώσεις η Εταιρία σχηματίζει πρόβλεψη, για τα ποσά των φακέλων που δεν θα εγκριθούν, η οποία καταχωρείται αφαιρετικά των εσόδων.

Η κίνηση των προβλέψεων επιστροφής ΦΠΑ αναλύεται ως εξής:

	31 ^η Δεκεμβρίου	
	2018	2017
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης	1.745.479,73	6.254.994,51
Σχηματισθείσες προβλέψεις	-	1.282.172,32
Χρησιμοποίηση πρόβλεψης	(1.543.297,66)	(5.791.687,10)
	202.182,07	1.745.479,73
Μεταφορά σε βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	-	(1.531.425,17)

Υπόλοιπο τέλους χρήσης	<u>202.182,07</u>	<u>214.054,56</u>
------------------------	-------------------	-------------------

20. Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις:

Στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις του Ισολογισμού εμφανίζονται, μεταξύ άλλων, και οι εξής δύο κατηγορίες υποχρεώσεων:

	31 ^η Δεκεμβρίου	
	2018	2017
Υποχρεώσεις προς Προμηθευτές	32.136.401,33	33.605.972,63
Λοιπές υποχρεώσεις	5.766.034,68	8.240.575,88
Σύνολο	<u>37.902.436,01</u>	<u>41.846.548,51</u>

Οι υποχρεώσεις αυτές της Εταιρίας αναλύονται ως κατωτέρω:

	31 ^η Δεκεμβρίου	
	2018	2017
Προμηθευτές εσωτερικού	457.064,41	717.189,82
Προμηθευτές εξωτερικού	2.382.131,81	2.600.651,53
Υποχρεώσεις προς συνδεδεμένα μέρη (Σημ. 22)	28.588.310,79	29.087.524,52
Επιταγές πληρωτέες μεταχρονολογημένες	708.894,32	1.200.606,76
Λοιπές υποχρεώσεις προς συνδεδεμένα μέρη (Σημ. 22)	3.020.640,94	2.977.222,00
Λοιπές υποχρεώσεις	2.745.393,74	5.263.353,88
Σύνολο	<u>37.902.436,01</u>	<u>41.846.548,51</u>

Οι λοιπές υποχρεώσεις της Εταιρίας, συμπεριλαμβανομένων των λοιπών υποχρεώσεων προς συνδεδεμένα μέρη έχουν ως εξής:

	31 ^η Δεκεμβρίου	
	2018	2017
Προκαταβολές πελατών	3.479.258,63	430.826,37
Πιστωτές διάφοροι	10.990,63	23.413,89
Αποδοχές προσωπικού πληρωτέες	-	28.515,18
Φόρος μισθωτών υπηρεσιών	226.056,63	297.767,24
Φόροι-τέλη αμοιβών τρίτων	99.305,81	80.226,91
Λοιποί φόροι-τέλη	10.091,21	10.472,61
Υποχρεώσεις προς ασφαλιστικά ταμεία	389.187,32	533.621,44
Οφειλόμενα ποσά rebates	-	2.613.976,99
Λοιπά έξοδα χρήσεως δουλευμένα	1.551.144,45	4.221.755,25

Σύνολο

5.766.034,68

8.240.575,88

Οι εύλογες αξίες των εμπορικών και λοιπών υποχρεώσεων δεν παρουσιάζονται χωριστά καθώς, εξαιτίας της βραχυπρόθεσμης διάρκειάς τους, η Διοίκηση θεωρεί ότι οι λογιστικές αξίες, που αναγνωρίζονται στον ισολογισμό, αποτελούν μια λογική προσέγγιση των εύλογων αξιών.

21. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και δεσμεύσεις:

(α) Εκκρεμείς δίνες και διεκδικήσεις:

Η Εταιρία εμπλέκεται σε διάφορες νομικές υποθέσεις και διαδικασίες στα πλαίσια της κανονικής λειτουργίας της. Η διοίκηση, καθώς και ο νομικός σύμβουλος της Εταιρίας, βεβαιώνουν ότι δεν υφίστανται εκκρεμείς αγωγές τρίτων με αίτημα την καταβολή χρηματικών ποσών που ενδέχεται να έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση ή λειτουργία της Εταιρίας, πέραν αυτών για τις οποίες έχουν σχηματισθεί επαρκείς προβλέψεις (Σημ. 19).

(β) Δεσμεύσεις:

Ενοίκια Κτιρίων: Κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2018 η Εταιρία έχει συνάψει εμπορικές συμφωνίες μίσθωσης για τη μίσθωση κτιρίων οι οποίες λήγουν την 1.12.2022 και 31.3.2023. Τα έξοδα ενοικίων κτιρίων που περιλαμβάνονται στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις των χρήσεων που έληξαν στις 31.12.2018 και 31.12.2017 ανήλθαν σε € 155.149,86 και € 244.702,34 αντίστοιχα. Οι ελάχιστες μελλοντικές υποχρεώσεις με βάση τις ήδη υπογεγραμμένες συμβάσεις ενοικίασης την 31^η Δεκεμβρίου 2018 και 2017 αναλύονται ως εξής:

	31^η Δεκεμβρίου	
	2018	2017
Έως ένα χρόνο	151.143,76	174.622,00
2-5 χρόνια	464.447,77	666.751,76
Πάνω από 5 χρόνια	-	1.430,00
	615.591,54	842.803,76

Λοιπά ενοίκια: Έχουν συναφθεί εμπορικές συμφωνίες μίσθωσης επιβατικών αυτοκινήτων. Τα έξοδα μισθωμάτων επιβατικών αυτοκινήτων που περιλαμβάνονται στις συνημμένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις των χρήσεων που έληξαν στις 31.12.2018 και 31.12.2017 ανήλθαν σε € 229.371,40 και € 505.702,30 αντίστοιχα και δεν προβλέπεται να διαφοροποιηθούν ουσιωδώς στις επόμενες χρήσεις.

Εγγυητικές Επιστολές και Λοιπές Εγγυήσεις: Κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2018 και 2017, η Εταιρία είχε στην κατοχή της εγγυητικές επιστολές για εξασφάλιση υποχρεώσεων ποσού € 165.379,19 και € 268.055,99 αντίστοιχα.

Υφιστάμενα εμπράγματα βάρη: Επί των ακινήτων της Εταιρίας δεν έχει εγγραφεί καμμία προσημείωση υποθήκης για εξασφάλιση τραπεζικών δανείων.

Ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις: Οι φορολογικές αρχές έχουν ελέγξει τα βιβλία και στοιχεία της Εταιρείας για τις χρήσεις έως και αυτή του 2010 (Σημ. 10).

Για τις χρήσεις 2011-2017 ο φορολογικός έλεγχος για την Εταιρεία έχει ολοκληρωθεί και έχει ληφθεί το φορολογικό πιστοποιητικό των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών χωρίς επιφύλαξη ενώ για τη χρήση 2018 ο φορολογικός έλεγχος βρίσκεται σε εξέλιξη και το σχετικό πιστοποιητικό αναμένεται να χορηγηθεί μετά τη δημοσίευση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

22. Συναλλαγές συνδεδεμένων μερών:

Η Εταιρεία είναι μέλος του Ομίλου “Teva Pharmaceutical Industries Ltd”. Οι συναλλαγές της Εταιρείας, για τις χρήσεις που έληξαν την 31^η Δεκεμβρίου 2018 και 2017, με τις εταιρίες του ομίλου που είναι είτε θυγατρικές της “Teva Pharmaceutical Industries Ltd”, είτε συνδεδεμένες με αυτές, αλλά και με την ίδια τη μητρική, καθώς και τα υπόλοιπα των απαιτήσεων και υποχρεώσεων με τις ανωτέρω εταιρίες την 31^η Δεκεμβρίου 2018 και 2017 αναλύονται στον παρακάτω πίνακα:

	Από 1 ^η Ιανουαρίου έως	
	31.12.2018	31.12.2017
Έξοδα-Αγορές από συνδεδεμένες επιχειρήσεις	4.532.578,30	2.738.132,92
	Από 1 ^η Ιανουαρίου έως	
	31.12.2018	31.12.2017
Έσοδα-Πωλήσεις προς συνδεδεμένες επιχειρήσεις	32.244.935,36	33.274.102,68
	31 ^η Δεκεμβρίου	
	2018	2017
Απαιτήσεις από συνδεδεμένες επιχειρήσεις	45.052.326,63	40.197.407,57
	31 ^η Δεκεμβρίου	
	2018	2017
Υποχρεώσεις προς συνδεδεμένες επιχειρήσεις	31.608.951,73	32.064.746,52

Οι συναλλαγές με μέλη της γενικής διεύθυνσης και του Διοικητικού Συμβουλίου καθώς και τα υπόλοιπα των απαιτήσεων και υποχρεώσεων με τα μέλη αυτά αναλύονται ως εξής:

	Από 1 ^η Ιανουαρίου έως	
	31.12.2018	31.12.2017
Δαπάνες μισθοδοσίας μελών γενικής διεύθυνσης	347.524,71	799.713,98
Δαπάνες μισθοδοσίας μελών Δ.Σ.	314.508,56	462.579,74

	31 ^η Δεκεμβρίου	
	2018	2017
Υποχρεώσεις προς μέλη γενικής διεύθυνσης	29,00	80,00

Δεν έχουν χορηγηθεί δάνεια σε μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας ή σε λοιπά διευθυντικά στελέχη της Εταιρείας (και τις οικογένειές τους).

23. Μεταβολές στις λογιστικές αρχές

Η Εταιρεία εφάρμοσε, για πρώτη φορά, το ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβόλαια με Πελάτες» και το ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα» με τη μέθοδο της σωρευτικής επίδρασης (δηλαδή την τροποποιημένη αναδρομική προσέγγιση), με την επίδραση της εφαρμογής αυτών των Προτύπων να αναγνωρίζεται κατά την ημερομηνία της αρχικής εφαρμογής (δηλαδή την 1η Ιανουαρίου 2018). Αντίστοιχα, οι πληροφορίες που αφορούν στη χρήση 2017 δεν έχουν επαναδιατυπωθεί, δηλαδή αποτυπώνονται σύμφωνα με τα προηγούμενα πρότυπα, το ΔΛΠ 18, το ΔΛΠ 39 και τις σχετικές διερμηνείες. Η σωρευτική επίδραση από την εφαρμογή των ανωτέρω νέων ΔΠΧΑ στα ίδια κεφάλαια της 1.1.2018 ανέρχεται σε ποσό € 188 χιλ. περίπου μειωτικό. Οι αλλαγές που επήλθαν με τα νέα αυτά πρότυπα επεξηγούνται παρακάτω.

Επίδραση την 1 Ιανουαρίου 2018 από την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά μέσα»

Το ΔΠΧΑ 9 αντικαθιστά τις πρόνοιες του ΔΛΠ 39 που αφορούν στην ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων και συμπεριλαμβάνει επίσης ένα μοντέλο αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών το οποίο αντικαθιστά το μοντέλο των πραγματοποιημένων πιστωτικών ζημιών που εφαρμόζοταν βάσει του ΔΛΠ 39.

Η Εταιρεία λόγω της εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9 χρειάστηκε να προσεγγίσει εκ νέου την μεθοδολογία για τον προσδιορισμό της απομείωσης των εμπορικών απαιτήσεων. Η συνολική επίδραση από την αλλαγή αυτή στα ίδια κεφάλαια την 1^η Ιανουαρίου 2018 ήταν μείωση € 188 χιλ. (Σημείωση 1(α), 14 και 16 (iv)).

Η Εταιρεία χρησιμοποιεί την κατηγορία "Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβέσιμο κόστος" για την κατάταξη και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που ταξινομούνται σε αυτή την κατηγορία περιλαμβάνουν τις εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις.

Επίδραση την 1 Ιανουαρίου 2018 από την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβόλαια με Πελάτες»

Το ΔΠΧΑ 15 αντικαθιστά το ΔΛΠ 18 «Έσοδα» και τις συναφείς διερμηνείες και εφαρμόζεται σε όλα τα έσοδα που προέρχονται από συμβάσεις με πελάτες, εκτός αν οι συμβάσεις αυτές εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής άλλων προτύπων. Το νέο πρότυπο καθιερώνει ένα μοντέλο πέντε σταδίων για να επιμετρήσει τα έσοδα που προκύπτουν από συμβάσεις με πελάτες:

1. Προσδιορισμός της σύμβασης με τον πελάτη.

2. Προσδιορισμός των υποχρεώσεων εκτέλεσης.
3. Προσδιορισμός της τιμής συναλλαγής.
4. Επιμερισμός της τιμής συναλλαγής στις υποχρεώσεις εκτέλεσης της σύμβασης.
5. Αναγνώριση εσόδων όταν ή ενόσω μια οικονομική οντότητα εκπληρώνει την υποχρέωση εκτέλεσης.

Το ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες» τέθηκε σε ισχύ για την Εταιρία από την 1η Ιανουαρίου 2018. Στα πλαίσια της αξιολόγησης της Διοίκησης αναφορικά με την επίδραση του ΔΠΧΑ 15, εξετάστηκαν οι πιο σημαντικές σε αξία συμβάσεις με πελάτες που ήταν εν ισχύ στην αρχή της τρέχουσας περιόδου, καθώς και οι νέες συμβάσεις που ξεκίνησαν μέσα στην περίοδο.

Σύμφωνα με την αξιολόγηση που πραγματοποιήθηκε, η αλλαγή του προτύπου δεν είχε επίδραση στο χρόνο αναγνώρισης των εσόδων.

24. Γεγονότα μετά την ημερομηνία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων:

Την 17.05.2019 δημοσιεύτηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ο νόμος 4611/2019. Με το άρθρο 122 θεσπίστηκε εκ νέου η υποχρέωση ποσοστιαίας επιστροφής (rebate) των Κατόχων Κυκλοφορίας Φαρμακευτικών Προϊόντων για τις πωλήσεις που έκαναν για τα έτη 2006-2008. Με τον νόμο αυτό παρέχεται σχετική εξουσιοδότηση στη Διοίκηση (εν προκειμένω στους Υπουργούς Υγείας και Οικονομικών), όπως εκδώσει την κανονιστική πράξη με την οποία θα καθορίζονται οι επιμέρους λεπτομέρειες επιβολής των rebate για τα έτη αυτά.

Η διοίκηση της Εταιρίας δε προχώρησε σε οποιαδήποτε αναπροσαρμογή των οικονομικών καταστάσεων για το ανωτέρω γεγονός, δεδομένου ότι:

- 1) Η Κοινή Υπουργική Απόφαση που προβλέπεται από τον παραπάνω νόμο δεν έχει ακόμα εκδοθεί.
- 2) Η προηγούμενη Κοινή Υπουργική Απόφαση (υπ' αρ. Φ42000/14734/532/22.7.2008) που εκδόθηκε για το ίδιο θέμα, ακυρώθηκε με την υπ' αρ. 4204/2012 απόφαση της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας ως μή νόμιμη.
- 3) Το ποσό που ενδέχεται να προκύψει ως υποχρέωση για τους Κατόχους Αδείας Κυκλοφορίας φαρμακευτικών προϊόντων για τα έτη αυτά, δεν μπορεί να προσδιοριστεί με απόλυτη ακρίβεια.

Εκτός από το ανωτέρω, από τα μέχρι σήμερα γνωστά, δεν έχουν συμβεί ούτε αναμένεται να προκύψουν άλλα μεταγενέστερα των χρηματοοικονομικών καταστάσεων σημαντικά γεγονότα, τα οποία να αφορούν την Εταιρία και για τα οποία να επιβάλλεται σχετική αναφορά σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ.

Αγία Βαρβάρα, 13η Σεπτεμβρίου 2019

Η Πρόεδρος & Διευθύνουσα
Σύμβουλος

Ο Αντιπρόεδρος

Η Διευθύντρια Λογιστηρίου
& Οικονομικών Υπηρεσιών

Roberta G. Bonardi
Αρ. Διαβ. ΥΑ 0848281

Αλέξιος Ν. Ρίζος
Α.Δ.Τ. ΑΚ 652478

Παρασκευή Ι. Καρκάνη
Α.Δ.Τ. ΑΙ 101023
ΑΡ. ΑΔ. 002048/Α' ΤΑΞΗΣ